

การประเมินหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญานิพนธ์
ของ
กรอุษา ศรีสุวรรณ

เสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา
มีนาคม 2552

การประเมินหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญานิพนธ์

ของ

กรอุษา ศรีสุวรรณ

เสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา

มีนาคม 2552

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การประเมินหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทคัดย่อ

ของ

กรอุษา ศรีสุวรรณ

เสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา

มีนาคม 2552

กรอุษา ศรีสุวรรณ. (2552). การประเมินหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปริญญาโท กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัฉรา วัฒนางรงค์, อาจารย์ ดร.สุวพร ตั้งสมรพงษ์.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบซิปป์ (CIPP Model) ประเมินใน 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 314 คน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน อาจารย์ จำนวน 95 คน นิสิตแพทย์ชั้นปีที่ 6 จำนวน 78 คน บัณฑิตแพทย์ 76 คน และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตแพทย์ จำนวน 60 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวิเคราะห์เอกสารและแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที (t-test)

ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. ด้านบริบท ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่า วัตถุประสงค์ทุกข้อของหลักสูตรส่งเสริมผู้เรียนด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย นอกจากนี้อาจารย์ นิสิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์ มีความคิดเห็นว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก
2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น การเปรียบเทียบโครงสร้างของหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.2548 ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา พบว่าโครงสร้างหลักสูตรหน่วยกิตรวม 263 หน่วยกิต สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ไม่น้อยกว่า 120 หน่วยกิต และผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าจำนวนหน่วยกิตรวมมากเกินไปจนเกิดความจำเป็น เนื้อหาวิชาส่วนใหญ่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ทุกข้อ ยกเว้น วัตถุประสงค์ข้อ 2 นอกจากนี้ อาจารย์ นิสิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์ มีความคิดเห็นว่าโครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาของหลักสูตร คุณลักษณะของอาจารย์ คุณสมบัติของผู้เข้ารับการศึกษ อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน และสถานที่เรียน มีเหมาะสมในระดับมาก
3. ด้านกระบวนการ อาจารย์ นิสิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์ มีความคิดเห็นว่า การจัดเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการบริหารหลักสูตร มีความเหมาะสมในระดับมาก
4. ด้านผลผลิต ผู้บังคับบัญชาบัณฑิตแพทย์มีความคิดเห็นว่า คุณภาพบัณฑิต ด้านพหุตินิสัย เจตคติ คุณธรรม และจริยธรรมแห่งวิชาชีพ ด้านทักษะในการติดต่อสื่อสารและ

การสร้างสัมพันธภาพ ด้านทักษะทางคลินิก ด้านทักษะการตรวจโดยใช้เครื่องมือพื้นฐาน การตรวจทางห้องปฏิบัติการ การทำหัตถการที่จำเป็น และด้านการพัฒนาความรู้ความสามารถทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง มีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านความรู้พื้นฐาน มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

5. อาจารย์ นิสิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์ มีความคิดเห็นว่า ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น และด้านกระบวนการมีความเหมาะสมสูงกว่าเกณฑ์ ส่วนด้านผลผลิต ผู้บังคับบัญชาบัณฑิตแพทย์มีความคิดเห็นว่า คุณภาพบัณฑิตด้านพหุตินิสัย เจตคติ คุณธรรม และจริยธรรมแห่งวิชาชีพ ด้านทักษะในการติดต่อสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ ด้านทักษะทางคลินิก ด้านทักษะการตรวจโดยใช้เครื่องมือพื้นฐาน การตรวจทางห้องปฏิบัติการ การทำหัตถการที่จำเป็น และด้านการพัฒนาความรู้ความสามารถทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง มีความเหมาะสมสูงกว่าเกณฑ์ ยกเว้นด้านความรู้พื้นฐาน

AN EVALUATION OF DOCTOR OF MEDICINE PROGRAM B.E. 2542
AT SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY

AN ABSTRACT
BY
KRONUSA SRISUWAN

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Higher Education
at Srinakharinwirot University

March 2009

Kronusa Srisuwan. (2009). *An Evaluation of Medicine Program B.E. 2542 at Srinakharinwirot University*. Master thesis (Higher Education). Bangkok: Graduate School. Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Asst.Prof. Dr. Achara Wattananarong, Dr.Suwaporn Tungsomworapongs.

The purpose of this study was to evaluate the Doctor of Medicine Program B.E. 2542 at Srinakharinwirot University by B.E. 2551 using the CIPP Evaluation Model which included context, input, process and product. The samples were 5 experts, 95 instructors, 78 students, 76 graduates and 60 graduates' employers. The research instrument consisted of a document analysis form and 2 five-rating scale questionnaires. Data were analyzed by frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation and a t-test.

The results of the study were as follows:

1. Context: The experts rated that all objectives of the program supported cognitive domain, affective domain and psychomotor domain. And the instructors, students and graduates rated the objectives of the program at the high level.
2. Input: When the total number of credits of the program was compared to the standard criteria of the bachelor curriculum B.E. 2548 set by the Committee of Higher Education, it was found that the total number of 263 credits of the program was higher than the standard criterion which was set at not less than 120 credits. Moreover, the expert rated that the total number of credits of the program was more than necessary; and the instructors, students, and graduates rated program structure, content, student qualifications, instructional media, texts and buildings and facilities at the high level,
3. Process: The instructors, students and graduates rated teaching and learning, evaluation and measurement, and program management at the high level.
4. Product: The graduates' employers rated the work habits, professional ethics, relationship, communication, attitude, clinical skills, technical and procedural skills, and continuous professional at the high level, but primary knowledge at the moderate level.
5. The instructors, students and graduates rated context, input, and process higher than the set criteria at the level of .05. Moreover, the employers rated the graduates' work habits, professional relationship, communication, attitude skills, clinical skills, technical and

procedural skills, and continuous professional higher than the criteria, but primary knowledge at the moderate level.

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การประเมินหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ของ

กรอุษา ศรีสุวรรณ

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

วันที่ เดือน พ.ศ. 2552

คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน

..... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัฉรา วัฒนางค์)

(อาจารย์ ดร.จารุวรรณ สกุล)

..... กรรมการ

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.สุพร ตั้งสมรพงษ์)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัฉรา วัฒนางค์)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.สุพร ตั้งสมรพงษ์)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.โกสุม จันทร์ศิริ)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัฉรา วัฒนางรงค์ ประธานกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ และ อาจารย์ ดร.สุพร ตั้งสมรพงษ์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ อาจารย์ ดร. จารุวรรณ สกุลคู และ รองศาสตราจารย์ ดร.โกสุม จันทรศิริ กรรมการที่ได้แต่งตั้งเพิ่มเติม ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ และการตรวจแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการวิจัยเพื่อให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ นายแพทย์สมเกียรติ วัฒนศิริชัยกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พัทรินทร์ แสงจารึก อาจารย์ราชนันท์ บุญธิดา อาจารย์ชัยพฤกษ์ กุสุมาพรรณโย ที่ได้กรุณาตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัยและวิเคราะห์หลักสูตร

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่เป็นแรงและกำลังใจในการศึกษาจนสำเร็จ และ ขอขอบคุณ นายเจริญ ศรีสุวรรณ เด็กหญิงสุทัตตา ศรีสุวรรณ และเด็กชายพงศภัค ศรีสุวรรณ ที่เป็นแรงบัลดาลใจส่งเสริมให้ผู้วิจัยมีขวัญ และกำลังใจ ในการศึกษาจนเป็นผลสำเร็จในวันนี้

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณบุคลากรฝ่ายวิจัย สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ที่สนับสนุนให้ผู้วิจัยสำเร็จการศึกษา

กรอุษา ศรีสุวรรณ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	7
ความสำคัญของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	8
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	8
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
สมมติฐานการวิจัย.....	12
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
ความหมายและความสำคัญของหลักสูตร.....	13
ความหมายของหลักสูตร.....	13
ความสำคัญของหลักสูตร.....	14
องค์ประกอบของหลักสูตร.....	16
การประเมินหลักสูตร.....	21
ความหมายของการประเมินหลักสูตร.....	21
ความมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร.....	22
รูปแบบและวิธีการประเมินหลักสูตร.....	24
หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	31
คุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรม.....	34
3 วิธีดำเนินการวิจัย	39
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	39
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	39
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	45
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 (ต่อ)	
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	47
4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	86
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	86
วิธีดำเนินการวิจัย.....	86
สรุปผลการวิจัย.....	87
อภิปรายผล.....	88
ข้อเสนอแนะ.....	99
ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้.....	99
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	101
บรรณานุกรม.....	102
ภาคผนวก.....	108
ภาคผนวก ก	109
ภาคผนวก ข	115
ภาคผนวก ค	152
ภาคผนวก ง	160
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	163

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 การประเมินหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ.2542 ของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.....	43
2 จำนวนและคำร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ.....	49
3 ค่าความถี่ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตร แพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 จำแนกตามความมุ่งหมาย ทางการศึกษาของบลูม (Bloom).....	50
4 การเปรียบเทียบโครงสร้างหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร ระดับปริญญาตรี พ.ศ.2548 ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.....	54
5 ค่าความถี่ของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อเนื้อหาวิชา กับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.....	55
6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของ อาจารย์ นิสิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์ ที่มีต่อหลักสูตร แพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 ของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้าน.....	63
7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของ ผู้บังคับบัญชาบัณฑิตแพทย์ที่มีต่อคุณภาพของบัณฑิตแพทย์ หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 ของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ด้านผลผลิตโดยรวมและในแต่ละด้าน.....	64
8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของ อาจารย์ นิสิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์ ที่มีต่อวัตถุประสงค์ของ หลักสูตร เป็นรายชื่อ.....	65
9 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของ อาจารย์ นิสิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์ ที่มีต่อโครงสร้างของ หลักสูตร เป็นรายชื่อ.....	68

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

10	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของ อาจารย์ นิสิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์ ที่มีต่อเนื้อหาของ หลักสูตร เป็นรายชื่อ.....	70
11	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของ อาจารย์ นิสิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์ ที่มีต่อคุณลักษณะของ อาจารย์ เป็นรายชื่อ.....	71
12	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของ อาจารย์ นิสิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์ ที่มีต่อคุณสมบัติของ ผู้เข้ารับการศึกษ เป็นรายชื่อ.....	73
13	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของ อาจารย์ นิสิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์ ที่มีต่ออุปกรณ์ การเรียนการสอน ตำราเรียน และสถานที่เรียน เป็นรายชื่อ.....	74
14	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของ อาจารย์ นิสิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์ ที่มีต่อการจัด การเรียนการสอน เป็นรายชื่อ.....	75
15	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของ อาจารย์ นิสิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์ ที่มีต่อการวัดและ ประเมินผล เป็นรายชื่อ.....	76
16	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของ อาจารย์ นิสิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์ ที่มีต่อการบริหารหลักสูตร เป็นรายชื่อ.....	77
17	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของ ผู้บังคับบัญชาบัณฑิตแพทย์ ที่มีต่อคุณภาพของบัณฑิตแพทย์ ด้านพฤติกรรม จิตคติ คุณธรรม และจริยธรรมแห่งวิชาชีพ เป็นรายชื่อ.....	78
18	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของ ผู้บังคับบัญชาบัณฑิตแพทย์ ที่มีต่อคุณภาพของบัณฑิตแพทย์ ด้านทักษะในการติดต่อสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ เป็นรายชื่อ.....	79

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
19 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของ ผู้บังคับบัญชาบัณฑิตแพทย์ ที่มีต่อคุณภาพของบัณฑิตแพทย์ ด้านความรู้พื้นฐาน เป็นรายชื่อ.....	80
20 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของ ผู้บังคับบัญชาบัณฑิตแพทย์ ที่มีต่อคุณภาพของบัณฑิตแพทย์ ด้านทักษะทางคลินิก เป็นรายชื่อ.....	81
21 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของ ผู้บังคับบัญชาบัณฑิตแพทย์ ที่มีต่อคุณภาพของบัณฑิตแพทย์ ด้านทักษะการตรวจโดยใช้เครื่องมือพื้นฐาน การตรวจทางห้องปฏิบัติการ การทำหัตถการที่จำเป็น เป็นรายชื่อ.....	82
22 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของ ผู้บังคับบัญชาบัณฑิตแพทย์ ที่มีต่อคุณภาพของบัณฑิตแพทย์ ด้านการพัฒนาความรู้ความสามารถทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง เป็นรายชื่อ.....	82
23 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ นิสิตแพทย์ บัณฑิตแพทย์ ที่มีต่อหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 ของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้าน.....	84
24 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาบัณฑิตแพทย์ของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตามหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 ด้านผลผลิต กับเกณฑ์ที่กำหนด.....	85

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของ Phi Delta Kappa ซึ่งเรียกว่า CIPP Model.....	25
2 ประสิทธิภาพการประเมินและประสิทธิภาพการตัดสินใจ.....	27
3 องค์ประกอบในระบบหลักสูตร.....	28
4 การพัฒนาหลักสูตร 3 ขั้นตอน.....	30

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สถาบันอุดมศึกษามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และเป็นสถาบันหลักที่มีบทบาทในการชี้นำสังคมมาโดยตลอด สังคมทั่วไปให้การยอมรับและให้ความสำคัญกับสถาบันอุดมศึกษาว่าเป็นสถาบันหลักของประเทศ การศึกษาระดับอุดมศึกษา เป็นการศึกษาในระดับสูงที่มุ่งพัฒนาคนเพื่อเข้าสู่วิชาชีพต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศ รวมทั้งการมุ่งเน้นที่จะพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ให้เกิดขึ้น อันจะเป็นฐานสำคัญในการเพิ่มขีดความสามารถทางวิชาการ ภารกิจที่มีต่อการพัฒนาประเทศและสังคม ทำให้สถาบันอุดมศึกษา จะต้องดำเนินการในทุกรูปแบบที่จะทำให้การศึกษาในระดับอุดมศึกษามีคุณภาพ สามารถตอบสนองความต้องการของประเทศได้อย่างเต็มที่ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543:1-2)

คุณภาพการศึกษา (Quality of Education) ถือเป็นความสำเร็จของสถาบันการศึกษา โดยการจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวย ให้นักศึกษาสามารถบรรลุเป้าหมายของการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้มาตรฐานทางวิชาการ (อัจฉรา วัฒนาณรงค์. 2539: 7) และทบวงมหาวิทยาลัยได้ระบุว่าคุณภาพการอุดมศึกษา (Quality of Higher Education) วัดได้จากลักษณะของโครงการศึกษา หลักสูตร รายวิชา หัวข้อการสอนที่ออกแบบ และการนำไปปฏิบัติสามารถวัดผลได้ดีมากน้อยเพียงใด หลักสูตร จึงเป็นองค์ประกอบหนึ่งในคุณภาพการศึกษา (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2539: 1) ในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพดังกล่าวองค์ประกอบที่สำคัญในการผลิตบัณฑิตคือหลักสูตรซึ่งเป็นมวลประสบการณ์ทั้งหมดที่สถาบันการศึกษาจัดให้ผู้เรียนได้ศึกษาเพื่อให้บรรลุจุดหมาย (สงบ ลักษณะ. 2533: 29-32) เป็นเครื่องกำหนดกรอบแนวปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้ชี้ให้เห็นแนวทางในการจัดมวลประสบการณ์ให้กับผู้เรียนเปรียบได้กับแผนที่หรือเข็มทิศที่จะนำทางในการจัดการศึกษาให้บรรลุผล หลักสูตรที่ดีมีความเหมาะสมทำให้สามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (มปผ.: 2550. ออนไลน์)

ในการดำเนินการด้านหลักสูตรนั้น สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษามีข้อกำหนดว่าให้ทุกหลักสูตรมีการพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย แสดงการปรับปรุงดัชนีด้านมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาเป็นระยะ ๆ อย่างน้อยทุก ๆ 5 ปี (สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2548: 17) และมีการประเมิน เพื่อพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องทุก

5 ปี เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ในด้านวิทยาการสาขาต่าง ๆ และเทคโนโลยีได้เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว หลักสูตรจึงจำเป็นต้องพัฒนาให้ทันสมัยและเหมาะสมกับความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการ การพัฒนาหลักสูตรจำเป็นต้องทำให้เป็นระบบ โดยเริ่มจากการประเมินหลักสูตรที่ใช้อยู่ในปัจจุบันว่ามีข้อดีหรือข้อบกพร่องประการใดบ้าง เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมทั้งด้านจุดมุ่งหมาย เนื้อหาวิชา การจัดการเรียนการสอน การประเมินผล ตลอดจนการบริหารหลักสูตร (ฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2530:1) โดยปกติแล้วหลักสูตรจะต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมอยู่เสมอ ซึ่งการพัฒนาหลักสูตรนั้นจะกระทำได้นั้นต้องมีการประเมินหลักสูตร โดยใช้ผลจากการวัดในแง่ต่าง ๆ ของสิ่งที่ประเมินนำมาพิจารณา และสรุปว่าคุณค่าของหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพได้ตามความมุ่งหมายที่วางไว้หรือต้องปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ได้หลักสูตรที่มีประสิทธิภาพอันจะส่งผลให้ผู้สำเร็จการศึกษามุ่งบรรลุตามความมุ่งหมายของหลักสูตร (วิชัย วงษ์ใหญ่. 2525: 203) ดังนั้นการที่จะสามารถทราบได้ว่า หลักสูตรอะไร หลักสูตรใด สาขาใด มีปัญหาหรือประสิทธิภาพมากน้อยแค่ไหนและบรรลุวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด ผู้รับผิดชอบและผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับหลักสูตรนั้น ๆ ควรทำการประเมินหลักสูตรนั้นเป็นระยะ ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรให้ชัดเจนขึ้น เพื่อดัดสนใจการวางโครงการสร้างของหลักสูตร รูปแบบของระบบ หลักสูตรการบริหารงานและการสอนตามหลักสูตรให้เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้อง เพื่อวัดประสิทธิผลของผลผลิต (ทีศนา เขมมณี. 2526: 53; เจียรนัย ศิริสวัสดิ์. 2526: 52)

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นสถาบันการศึกษาที่ผลิตแพทย์ออกไปรับใช้สังคม รวมทั้งพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม แพทย์ที่ดีจึงต้องมีความสามารถในการป้องกันโรค ส่งเสริมสุขภาพ บำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพ ตลอดจนเพิ่มคุณภาพชีวิตแก่มวลมนุษย์ทั้งในระดับบุคคลและสังคม (คณะแพทยศาสตร์. 2548: 17) ซึ่งในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิตเป็นการเตรียมแพทย์เพื่อความต้องการแพทย์รักษาทั่วไปเป็นสำคัญ ผู้เรียนสำเร็จวิชาแพทย์ควรได้รับความรู้มูลฐาน ความชำนาญและการอบรมจิตใจสำหรับแพทย์ (รายงานการประชุมแพทยศาสตรศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 7. 2544: 113)

การพัฒนาคณะแพทยศาสตร์ แบ่งเป็น 3 ยุค ตามการปรับปรุงหลักสูตร และสถานที่ศึกษาของนิสิตแพทย์ดังนี้ (คณะแพทยศาสตร์. 2548: 26-28)

1. ยุคก่อตั้ง – เริ่มก่อสร้างศูนย์การแพทย์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (พ.ศ. 2523-2538) โครงการจัดตั้งคณะแพทยศาสตร์ ซึ่งเป็นความร่วมมือของกรุงเทพมหานครและมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผ่านการอนุมัติจากที่ประชุมสภามหาวิทยาลัย ครั้งที่ 5/2523 วันที่ 6

มิถุนายน 2523 ต่อมาได้รับความเห็นชอบจากทบวงมหาวิทยาลัยและนำเข้าที่ประชุมคณะรัฐมนตรีซึ่งมีมติให้จัดตั้งคณะแพทยศาสตร์ได้ ตามประกาศของทบวงมหาวิทยาลัย วันที่ 13 มิถุนายน 2528 เรื่อง การแบ่งส่วนราชการในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2528 และลงในราชกิจจานุเบกษา วันที่ 16 มิถุนายน 2528 ซึ่งถือเป็นวันเกิดของคณะแพทยศาสตร์ โดยได้ใช้หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต มีจำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร 269 – 272 หน่วยกิต และในปี พ.ศ. 2533 คณะแพทยศาสตร์ได้เปิดการเรียนการสอนมาได้ 6 ปี เริ่มตระหนักเห็นถึงปัญหาในการพัฒนาองค์ประกอบหลัก 3 ประการ คือ องค์ประกอบด้านวิชาการ องค์ประกอบด้านการให้บริการทางการแพทย์ และสุดท้ายคือ องค์ประกอบทางการวิจัย ถึงแม้จะได้รับการร่วมมือเป็นอย่างดีจากโรงพยาบาลในขณะนั้น ซึ่งองค์ประกอบที่ 3 จะมีผลกระทบต่อผลรวมของการผลิตบัณฑิตแพทย์รวมทั้งการพัฒนาของคณะแพทยศาสตร์ในอนาคต จึงเริ่มคิดที่จะมีโรงพยาบาลในสังกัดคณะแพทยศาสตร์รองรับ ประกอบกับผู้บริหารมหาวิทยาลัยในขณะนั้นมีมติสนับสนุนการสร้างโรงพยาบาลในสังกัดคณะฯ ด้วย และเพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ในวโรกาสที่ทรงเจริญพระชนมายุ ครบ 36 พรรษา มหาวิทยาลัยได้กำหนดสร้างอาคารเฉลิมพระเกียรติขึ้น 2 โครงการ

1. โครงการวิจัยและการศึกษาต่อเนื่อง จัดสร้างบริเวณสนามเทนนิสเดิม ติดกับหอประชุมใหญ่
2. โครงการศูนย์การแพทย์ฯ จัดสร้างบริเวณที่เป็นโรงอาหาร และพื้นที่ว่างหน้าโรงเรียนสาธิตปัจจุบัน ซึ่งต่อมาได้รับพระราชทานพระราชนุญาตให้ใช้ชื่อว่า “ศูนย์การแพทย์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี”

อย่างไรก็ตามมีเหตุผลบางประการทำให้ไม่สามารถจัดสร้างศูนย์การแพทย์ฯ ใน มศว ประสานมิตร ได้ทั้งยังต้องมีการย้ายสถานที่ตั้งโรงพยาบาลรวมทั้งสิ้น 7 แห่ง จึงสามารถได้ขออนุญาตให้สร้างศูนย์การแพทย์ฯ ได้ที่วิทยาเขตทองครีฯ จังหวัดนครนายก ใช้เวลาทั้งสิ้น 5 ปี โดยเริ่มก่อสร้าง พ.ศ. 2538 และสำเร็จสมบูรณ์เมื่อปี พ.ศ. 2541

2. ยุคกลาง เป็นยุคที่นิสิตแพทย์ใช้สถานที่เรียนชั้นคลินิก 2 แห่ง คือ ที่วชิรพยาบาล และที่ศูนย์การแพทย์ฯ (พ.ศ. 2538-2546) ซึ่งต่อมาในปี พ.ศ. 2542 มีการปรับปรุงหลักสูตรจากเดิม 272 หน่วยกิต เป็น 263 หน่วยกิต และมีการปรับการเรียนการสอนในส่วนพรีคลินิกเป็นแบบบูรณาการ แต่ยังคงจัดเป็นรายวิชาของภาควิชาอยู่ โดยเพิ่มรายวิชาเวชจริยศาสตร์และเวชศาสตร์ฉุกเฉิน ซึ่งเป็นวิชากลางของคณะฯ ที่เปิดให้ศึกษาเป็นครั้งแรก

3. ยุคปัจจุบัน ในปี พ.ศ. 2546 คณะแพทยศาสตร์ได้ย้ายฐานการเรียนการสอนระดับคลินิก จากวชิรพยาบาล มาเป็นที่ศูนย์การแพทย์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารีทั้งหมด เป็น

ยุคที่นิสิตแพทย์ทุกชั้นปีเรียนที่คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และศูนย์การแพทย์ฯ ทั้งหมด ยกเว้นนิสิตแพทย์เวชปฏิบัติชั้นปีที่ 6 ซึ่งส่วนหนึ่งขึ้นปฏิบัติงานที่โรงพยาบาลตำรวจ และวชิรพยาบาล รวม 6 เดือน สลับกับอีกกลุ่มหนึ่งซึ่งปฏิบัติงานที่ศูนย์การแพทย์ฯ เป็นเวลา 6 เดือน และจากรายงานการประชุมแพทยศาสตรศึกษาแห่งชาติ กล่าวว่าในการจัดหลักสูตรระดับคลินิกต้องจัดให้มีกระบวนการในการผลิตแพทย์ที่เหมาะสม เพื่อสามารถให้บริการระดับปฐมภูมิ และมีเจตคติในการสนับสนุนการบริการระดับปฐมภูมิให้สอดคล้องกับชุมชนและพื้นที่ (รายงานการประชุมแพทยศาสตรศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 7. 2544: 2)

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับนิสิตแพทย์เข้าศึกษาดังนี้

ปี พ.ศ. 2528-2534	รับ 40 คน
ปี พ.ศ. 2535-2540	รับเพิ่ม 20 คน รวมเป็น 60 คน
ปี พ.ศ. 2540-2546	รับเพิ่ม 30 คน รวมเป็น 90 คน
ปี พ.ศ. 2547-ปัจจุบัน	รับเพิ่ม 30 คน รวมเป็น 120 คน

โดยมีการรับนิสิตเป็น 2 แบบ คือ การรับตรงของมหาวิทยาลัย และการรับผ่านสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ทบวงมหาวิทยาลัย) และได้ผลิตบัณฑิตแพทย์ออกมาใช้ประเทศ รวม 16 รุ่น (คณะแพทยศาสตร์. 2548: 20-26)

ตั้งแต่มีการดำเนินการของหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้มีการประเมินหลักสูตรในปี พ.ศ. 2544 พบว่า ด้านบริบท อาจารย์ นิสิต และบัณฑิตแพทย์ มีความเห็นว่าการประเมินหลักสูตรในปี พ.ศ. 2544 พบว่า ด้านบริบท อาจารย์ นิสิต และบัณฑิตแพทย์ มีความเห็นว่าการประเมินหลักสูตรของหลักสูตร มีความเหมาะสมมาก ด้านปัจจัยเบื้องต้น การประเมินโครงสร้างของหลักสูตร สูงกว่าเกณฑ์ที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนด และโครงสร้างของหลักสูตรมิได้กำหนดหมวดวิชาเลือกเสรี ส่วน อาจารย์ นิสิต และบัณฑิตแพทย์ มีความเห็นว่าคุณลักษณะของอาจารย์และคุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง อาจารย์มีความเห็นว่าการประเมินโครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ส่วนนิสิตและบัณฑิตแพทย์มีความเห็นว่าการประเมินโครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ด้านกระบวนการเรียนการสอน อาจารย์และบัณฑิตแพทย์มีความเห็นว่าการประเมินกระบวนการเรียนการสอนมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง นิสิตมีความเห็นว่าการประเมินกระบวนการเรียนการสอนมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ด้านการวัดและประเมินผล อาจารย์มีความเห็นว่าการประเมินการวัดและประเมินผลมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง นิสิตและบัณฑิตแพทย์มีความเห็นว่าการประเมินการวัดและประเมินผลมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ส่วนด้านการบริหารหลักสูตร อาจารย์ นิสิต และบัณฑิตแพทย์มีความเห็นว่าการประเมินการบริหารหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ด้านผลผลิต

ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตแพทย์ มีความเห็นว่าบัณฑิตแพทย์ เป็นแพทย์ที่เป็นที่ยอมรับของสังคม และประสิทธิภาพของบัณฑิตแพทย์ด้านความรู้ ด้านเจตคติ และด้านการปฏิบัติงานมีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านทักษะมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง (สุทัศนีย์ สุขประเสริฐ. 2544: บทคัดย่อ)

ในระยะต่อมา คณะแพทยศาสตร์ ได้มีการปรับปรุงหลักสูตรเป็นระยะ ๆ ดังเช่นในปี พ.ศ. 2542 ได้มีการปรับปรุงหลักสูตรจาก 272 หน่วยกิต เป็น 263 หน่วยกิต และจากการรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในคณะแพทยศาสตร์ (2548: 3) พบว่า จุดแข็งของคณะแพทยศาสตร์ คือ มีการพัฒนาคุณภาพในการศึกษาและการบริการ อาจารย์ส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ใหม่ทำให้ไม่มีช่องว่างระหว่างนิสิตแพทย์ และอาจารย์มีความตั้งใจดี มีสัมพันธภาพที่ดี พร้อมที่จะรับการปรับเปลี่ยนและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีการพัฒนาอาจารย์พรีคลินิกให้ศึกษาต่อแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาการเรียนการสอนระดับพรีคลินิกในหลักสูตรใหม่ ส่วนข้อเสนอแนะพบว่า จำนวนผู้ป่วยบางประเภทยังมีน้อยทำให้นิสิตแพทย์ขาดประสบการณ์การฝึกทักษะระดับคลินิกอย่างเพียงพอ และควรจัดห้องทำงานนิสิตแพทย์บนหอผู้ป่วยให้เป็นสัดส่วน และสร้างบรรยากาศเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ นอกจากนี้การมีสถานที่เรียนของคณะแพทยศาสตร์แยกกันเป็น 2 แห่ง ทำให้การสื่อสารภายในองค์กรทั้งในกลุ่มอาจารย์และนิสิตแพทย์เป็นอุปสรรคในการดำเนินงาน ขาดความคล่องตัว และขาดความเป็นปึกแผ่น

นอกจากข้อมูลต่าง ๆ ดังกล่าว และการสัมภาษณ์ผู้บริหารในคณะแพทยศาสตร์ รวมทั้งจากการศึกษาเอกสารผู้วิจัยได้ พบประเด็นปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 ดังนี้

ด้านบริบท พบว่าพันธกิจของคณะแพทยศาสตร์ข้อหนึ่งกำหนดว่าการผลิตแพทย์เพื่อชุมชน ซึ่งไม่สอดคล้องกับพันธกิจของศูนย์การแพทย์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ที่เน้นเรื่องความเป็นเลิศในการดูแลผู้ป่วยระดับตติยภูมิ (รายงานการตรวจเยี่ยมประเมินคุณภาพการศึกษา. 2549: 2) ในขณะที่วัตถุประสงค์ของหลักสูตรพบว่า อาจารย์ส่วนหนึ่งไม่ทราบวัตถุประสงค์ของหลักสูตรทำให้การจัดการเรียนการสอนไม่เหมาะสมกับหลักสูตร (สมชาย สันติวัฒนกุล. 2550: สัมภาษณ์) ส่วนในการกำหนดเนื้อหาของข้อสอบควรให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร (ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงตัวบ่งชี้ที่ใช้ในการประเมินคุณภาพ. 2547: 1)

ด้านปัจจัยเบื้องต้น เกี่ยวกับโครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร พบว่า จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร 263 หน่วยกิต โดยการลดจำนวนหน่วยกิตให้ตรงตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา ประกอบด้วย หมวดวิชาศึกษาทั่วไป 43 หน่วยกิต หมวดวิชาบังคับพื้นฐานเฉพาะแพทย์ 62 หน่วยกิต หมวดวิชาเอก 152 หน่วยกิต และหมวดวิชาเลือก 6 หน่วยกิต ซึ่งหมวดวิชาบังคับพื้นฐานเฉพาะ

แพทย์จัดสอนโดยภาควิชาฟิสิกส์คลินิกนั้นไม่ลดจำนวนหน่วยกิต หมวดวิชาเอกมีการลดจำนวนหน่วยกิตในรายวิชาของภาควิชาเวชศาสตร์ป้องกันและสังคม เป็น 22 หน่วยกิต ภาควิชาศัลยศาสตร์ เป็น 30 หน่วยกิต ภาควิชาศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ เป็น 6 หน่วยกิต ภาควิชาสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา เป็น 20 หน่วยกิต และภาควิชาอายุรศาสตร์ เป็น 29 หน่วยกิต นอกจากนี้ยังเพิ่มรายวิชากลาง คือรายวิชาเวชจริยศาสตร์ 2 หน่วยกิต รายวิชาเวชศาสตร์ฉุกเฉิน 2 หน่วยกิต (คณะแพทยศาสตร์ 2548: 17-18) เกี่ยวกับคุณสมบัติของอาจารย์พบว่า อาจารย์ผู้สอนทุกคนต้องผ่านการฝึกอบรมแพทยศาสตรศึกษาขั้นพื้นฐาน ก่อนการสอน นิสิตแพทย์ (มาตรฐานตัวบ่งชี้และเกณฑ์ประเมินการศึกษาระดับภาควิชา. 2549: 6)

ด้านกระบวนการ เกี่ยวกับการเรียนการสอน พบว่า ระดับฟิสิกส์ จัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ แต่ยังแบ่งเป็นรายวิชาตามภาควิชา โดยจัดตารางสอนให้หัวข้อที่สอดคล้องกันเรียงตามลำดับกัน และการเรียนการสอนระดับคลินิก จัดการเรียนการสอนแบบช่วงระยะเวลา (Block) (ตามจำนวนหน่วยกิต) โดยขึ้นปฏิบัติงานในภาควิชา ทำให้นิสิตแพทย์ต้องขึ้นปฏิบัติงานเป็นเวรหมุนเวียนขึ้นปฏิบัติงานตลอดเวลา (คณะแพทยศาสตร์. 2548: 17-18)

ด้านผลผลิตของหลักสูตร เกี่ยวกับคุณภาพของบัณฑิต พบว่า ความรู้ทางด้านวิชาการของบัณฑิตแพทย์มีข้อเด่นและข้อด้อยในด้านคุณธรรมจริยธรรมใกล้เคียงกับสถาบันอื่น ๆ ส่วนในด้านอื่น ๆ มีความมุ่งมั่นในการเรียนรู้ มีความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีความรับผิดชอบปฏิบัติงานดี มีเจตคติต่อวิชาชีพแพทย์ดีมีความสามารถในการปรับตัวและประสานงานกับผู้อื่นและหน่วยงานได้ดี (โครงการติดตามประเมินผลบัณฑิตแพทย์. 2548: 3) และในปีการศึกษา 2549 มีบัณฑิตแพทย์และนิสิตแพทย์ได้รับการยกย่องว่าเป็นเยาวชนผู้มีความประพฤติดี มีคุณธรรม ช่วยเหลือสังคม คือนายแพทย์ธรรมนิจ รุกขชาติ บัณฑิตแพทย์รุ่นที่ 17 ได้รับการประกาศเกียรติคุณจากแพทยสภา และนิสิตแพทย์ดุสิต โสวรรณทิพย์ นิสิตแพทย์ชั้นปีที่ 5 ได้รับรางวัลจากพุทธสมาคมแห่งประเทศไทย (รายงานการประเมินตนเอง. 2549: 30) ซึ่งสอดคล้องกับคุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. 2545 ในด้านเจตคติ คุณธรรม และจริยธรรมแห่งวิชาชีพ

จากการศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์ผู้บริหารคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาวิชา การจัดการเรียนการสอน ตลอดจนคุณภาพของบัณฑิตแพทย์ยังพบปัญหา โดยเฉพาะด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจประเมินหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เอกสาร หลักสูตรและนำรูปแบบชิปปี้ (CIPP Model) เป็นแนวทางในการประเมิน เนื่องจากรูปแบบดังกล่าวเป็น

การประเมินที่ครอบคลุม ซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลเพื่อใช้ในการตัดสินใจของผู้บริหาร เพื่อนำไปพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อประเมินหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ใน 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตของหลักสูตร

ความสำคัญของการวิจัย

การประเมินหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ดังนี้

1. เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารและฝ่ายวิชาการของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิตให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. เป็นแนวทางสำหรับอาจารย์ของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนนิสิตแพทย์ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ได้ใช้วิธีการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรและรูปแบบการประเมินชิปปี้ (CIPP Evaluation Model) เป็นแนวทางในการประเมินหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ดังนี้

1.1 การวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร

1.1.1 การวิเคราะห์ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์หลักสูตรกับความมุ่งหมายทางการศึกษาของบloom (Bloom)

1.1.2 การวิเคราะห์โครงสร้างของหลักสูตร โดยการเปรียบเทียบโครงสร้างของหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิตกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 ของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา

1.1.3 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อโครงสร้างหลักสูตร แพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

1.1.4 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อเนื้อหาวิชากับวัตถุประสงค์ของ หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542

1.2 รูปแบบการประเมินชิปปี

1.2.1 ด้านบริบท ได้แก่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1.2.2 ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาวิชาของหลักสูตร คุณลักษณะของอาจารย์ คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน และสถานที่เรียน

1.2.3 ด้านกระบวนการ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลหลักสูตร และการบริหารหลักสูตร

1.2.4 ด้านผลผลิตของหลักสูตร ได้แก่ คุณลักษณะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาตาม หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต

2. ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน อาจารย์ จำนวน 95 คน นิสิตแพทย์ชั้นปีที่ 6 จำนวน 78 คน บัณฑิตแพทย์ จำนวน 76 คน ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตแพทย์ จำนวน 60 คน รวมทั้งสิ้น 404 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร จำแนกเป็น

3.1.1 ผู้เชี่ยวชาญ

3.1.2 อาจารย์

3.1.3 นิสิตแพทย์

3.1.4 บัณฑิตแพทย์

3.1.5 ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตแพทย์

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของอาจารย์ นิสิตแพทย์ บัณฑิตแพทย์ และ ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตแพทย์ ที่มีต่อหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **หลักสูตร** หมายถึง แผนหรือประสบการณ์การเรียนรู้ที่สถาบันการศึกษาจัดให้แก่ผู้เรียน อันประกอบด้วย วัตถุประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหาของหลักสูตร ตลอดจนคุณลักษณะของอาจารย์ อุปกรณ์ การเรียนการสอน ตำราเรียน สถานที่เรียน การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการบริหาร หลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ตามจุดหมายที่กำหนดไว้ ในการวิจัยนี้ หมายถึง หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2. **การประเมินหลักสูตร** หมายถึง กระบวนการตัดสินคุณค่า ความเหมาะสม ประสิทธิภาพ ของหลักสูตร โดยการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรและการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ นำไปวิเคราะห์ ตัดสินผลของการใช้หลักสูตรตามเกณฑ์หรือจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง การวิเคราะห์เอกสารและการรวบรวมข้อมูลที่เป็นความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร ได้แก่ อาจารย์ นิสิตแพทย์ บัณฑิตแพทย์ และผู้บังคับบัญชาบัณฑิตแพทย์ ที่มีต่อหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรและ รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP) มาเป็นแนวทางในการประเมินดังนี้

2.1 การวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร

2.1.1 การวิเคราะห์ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์หลักสูตรกับความมุ่งหมายทางการศึกษาของบลูม (Bloom)

2.1.2 การวิเคราะห์โครงสร้างของหลักสูตร โดยการเปรียบเทียบโครงสร้างของหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิตกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 ของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา

2.1.3 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อโครงสร้างหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2.1.4 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อเนื้อหาวิชากับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542

2.2 รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้

2.2.1 ด้านบริบท เป็นการประเมินวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

2.2.1.1 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร หมายถึง ความคาดหวังที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนได้มีคุณลักษณะตามที่กำหนดไว้

2.2.2 ด้านปัจจัยเบื้องต้น เป็นการประเมินโครงสร้างของหลักสูตร และเนื้อหาของหลักสูตร คุณลักษณะของอาจารย์ คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน และสถานที่เรียน

2.2.2.1 โครงสร้างของหลักสูตร หมายถึง องค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตร ได้แก่ ระยะเวลาการศึกษา จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร จำนวนหน่วยกิตในแต่ละหมวดวิชาและกลุ่มวิชา

2.2.2.2 เนื้อหาของหลักสูตร หมายถึง เนื้อหาสาระ ความรู้ และประสบการณ์ต่าง ๆ ในแต่ละรายวิชาที่นำมาจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนได้เรียนรู้

2.2.2.3 คุณลักษณะของอาจารย์ หมายถึง ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ทั้งด้านวิชาการและการสอนของอาจารย์ตลอดจนคุณธรรมจริยธรรม

2.2.2.4 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา หมายถึง การกำหนดคุณสมบัติผู้สมัครเข้าศึกษาต่อ คณะแพทยศาสตร์ เช่น คะแนนผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย การตรวจสุขภาพร่างกาย และสุขภาพจิต

2.2.2.5 อุปกรณ์การเรียนการสอน หมายถึง สิ่งที่ใช้ในการเรียนการสอนเพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ เช่น สารเคมี หุ่นฝึกปฏิบัติการ เครื่องมือหัตถการ

2.2.2.6 ตำราเรียน หมายถึง เอกสารประกอบการเรียนการสอน แหล่งการเรียนรู้ที่กำหนดในการเรียนการสอนตามหลักสูตร

2.2.2.7 สถานที่เรียน หมายถึง ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องฝึกหัตถการ ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตร

2.2.3 ด้านกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินกระบวนการต่าง ๆ ของการใช้หลักสูตรสำหรับการตัดสินใจว่าจะดำเนินการด้วยวิธีใด จะแก้ไขอย่างไร ในงานวิจัยนี้เป็นการประเมินการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการบริหารหลักสูตร

2.2.3.1 การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ได้แก่ การจัดสอนแสดง การฝึกหัตถการ ฯลฯ

2.2.3.2 การวัดและประเมินผล หมายถึง กระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนในแต่ละรายวิชา วิธีการ และเกณฑ์ในการวัดและประเมินผล

2.2.3.3 การบริหารหลักสูตร หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 ได้แก่ การจัดให้มีเอกสารหลักสูตร การจัดผู้สอนที่มีความรู้ให้เหมาะสมกับรายวิชา การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียน

2.2.4 ด้านผลผลิตของหลักสูตร (Product Evaluation) เป็นการประเมินองค์ประกอบที่เป็นผลผลิตของการใช้หลักสูตรว่าเกิดผลตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรหรือไม่ และยังเป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุงหลักสูตร ในการวิจัยนี้เป็นการประเมินความรู้ความสามารถของบัณฑิตตามคุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. 2545 ในการประกอบอาชีพเป็นแพทย์ ใน 6 ด้าน คือ

1. ด้านพฤติกรรม จิตคติ คุณธรรม และจริยธรรมแห่งวิชาชีพ หมายถึง พฤตินิสัย ความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ รวมทั้งจิตคติ คุณธรรม และจริยธรรมแห่งวิชาชีพ

2. ด้านทักษะในการติดต่อสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ หมายถึง ความสามารถในการติดต่อสื่อสารและสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้ป่วยญาติผู้ป่วย ประชาชนทั่วไป ผู้ร่วมงาน และบุคลากรทางสาธารณสุข

3. ด้านความรู้พื้นฐาน หมายถึง ความรู้ความเข้าใจในวิทยาศาสตร์ทางการแพทย์ทั้งระดับพื้นฐาน ระบบบริการสาธารณสุขของประเทศไทย และงานบริหารและสังคมศาสตร์

4. ด้านทักษะทางคลินิก หมายถึง ความสามารถในการตรวจรักษา ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และทันเวลาที่

5. ด้านทักษะการตรวจโดยใช้เครื่องมือพื้นฐาน การตรวจทางห้องปฏิบัติการ การทำหัตถการที่จำเป็น หมายถึง ความสามารถในการทำหัตถการและใช้เครื่องมือต่าง ๆ ในการตรวจวินิจฉัยและรักษาผู้ป่วยได้อย่างถูกต้อง

6. ด้านการพัฒนาความรู้ความสามารถทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง หมายถึง นิสัยใฝ่รู้ สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง แสวงหาความรู้ทางวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ และค้นคว้าหาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ

4. **ผู้เชี่ยวชาญ** หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ ประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ในการวิจัยนี้หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์ด้านหลักสูตรและการสอนในสถาบันอุดมศึกษา และ/หรือมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ด้านหลักสูตรและการสอนวิชาด้านแพทยศาสตรศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไป

5. **อาจารย์** หมายถึง อาจารย์ที่สอนรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในปีการศึกษา 2550

6. **นิสิตแพทย์** หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 6 ปีการศึกษา 2550

7. **บัณฑิตแพทย์** หมายถึง ผู้ที่จบการศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 คณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2548-2549

8. **ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตแพทย์** หมายถึง ผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างานของบัณฑิตแพทย์ที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 ไปปฏิบัติราชการชุดใช้ทุน

9. **เกณฑ์** หมายถึง ค่าที่กำหนดไว้เพื่อใช้ในการประเมินโดยการเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ นิสิต บัณฑิตแพทย์ และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตแพทย์ ในด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ไว้ที่ระดับ 3.50

สมมติฐานในการวิจัย

หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ตามความคิดเห็นของอาจารย์ นิสิตแพทย์ บัณฑิตแพทย์ และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตแพทย์ มีความเหมาะสมสูงกว่าเกณฑ์

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การประเมินหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรและการประเมินหลักสูตรระดับอุดมศึกษา จากเอกสาร ตำรา งานวิจัย และ เว็บไซต์ โดยจัดลำดับสาระดังนี้ ความหมายและความสำคัญของหลักสูตร องค์ประกอบของหลักสูตร การประเมินหลักสูตร รูปแบบและวิธีการประเมินหลักสูตร และหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ความหมายและความสำคัญของหลักสูตร

ความหมายของหลักสูตร

ได้นักวิชาการหลายท่านให้ความหมายของหลักสูตรไว้ ดังนี้

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525: 2) กล่าวว่า หลักสูตร คือ ประสบการณ์ทั้งหลายที่สถานศึกษาจัดให้แก่ผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองไปในทิศทางที่สถานศึกษาปรารถนา และหลักสูตรที่ดีนั้นควรจะต้องตอบสนองต่อความต้องการ และความสนใจของผู้เรียนอันสอดคล้องกับความต้องการของชีวิตที่เหมาะสมที่สุด ทำนองเดียวกับ กาญจนา คุณารักษ์ (2527: 2) กล่าวว่า หลักสูตรเป็นโครงการ หรือแผน หรือข้อกำหนด ประกอบด้วยหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง กิจกรรม และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอนที่จะพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรู้ความสามารถ โดยส่งเสริมให้เอกัตบุคคลพัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุดของตนเอง และรวมถึงลำดับของประสบการณ์ที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้สะสมที่จะช่วยให้ผู้เรียนรู้จักแปลความคิดไปสู่การปฏิบัติ ช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักตนเอง มีชีวิตอยู่ในสังคมที่ดี ในขณะที่ ชมพันธุ์ ฤกษ์พร ณ อยุธยา (2540: 1) ได้กล่าวถึงหลักสูตรในความหมายดั้งเดิมว่าหลักสูตร (Curriculum) มีความหมายว่า “สนามแข่ง” (Racecourse) และตามความหมายจริงแล้ว หลักสูตรแต่เดิมนั้นคนส่วนใหญ่คิดว่ามีลักษณะเป็นสนามแข่งจริง ๆ กล่าวคือนักศึกษาต้องแข่งขันกันเรียนให้จบเพื่อที่จะได้รับปริญญา แม้ในปัจจุบันความเชื่อเกี่ยวกับหลักสูตรก็ยังยึดอยู่ว่าหลักสูตรคือสนามแข่งที่ประกอบด้วยรายวิชาต่าง ๆ ซึ่งนักศึกษาต้องเรียนให้ประสบผลสำเร็จ

สังต์ อุทราพันธ์ (2532: 5 – 8) ได้กล่าวถึงขอบเขตความหมายของหลักสูตรว่ามีขอบเขตอยู่ภายใน 3 สถานะดังนี้

1. ความหมายของหลักสูตรในขอบเขตของศาสตร์สาขาวิชาหนึ่งในที่นี้หมายถึง สาขาวิชาหลักสูตรซึ่งจะต้องศึกษาถึงกระบวนการพัฒนาหลักสูตร วิธีการใช้หลักสูตร

2. ความหมายของหลักสูตรในขอบเขตข้อกำหนดเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่เขียนขึ้นอย่างเป็นทางการตามความหมายนี้ หลักสูตรจะหมายถึงเอกสารหลักสูตรที่กล่าวถึงสาระของหลักสูตรในด้านจุดประสงค์ หลักการ โครงสร้าง และเนื้อหาสาระที่จัดไว้ในหลักสูตร รวมถึงเอกสารประกอบหลักสูตร อันได้แก่ คู่มือครูเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรและคู่มือหลักสูตร แผนการสอนกลุ่มวิชาต่าง ๆ คู่มือประเมินผล การเรียน เป็นต้น

3. ความหมายของหลักสูตรในขอบเขตของระบบการทำงานที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร ซึ่งหมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งหมดของหลักสูตร กระบวนการประเมินผลหลักสูตร ตลอดจนผลิตผลต่างๆ ที่เกิดเกี่ยวกับหลักสูตร

ส่วนสมสุดา ผู้พัฒนา และโสภณ ธนะมัย (2534: 12 - 13) ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ 2 ลักษณะ คือหลักสูตรในเชิงความคิดรวบยอด หมายถึง มวลประสบการณ์การเรียนรู้ที่สถาบันการศึกษาจัดให้กับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และหลักสูตรในเชิงปฏิบัติการ หมายถึง เอกสารที่เขียนขึ้นเกี่ยวกับแนวของเนื้อหาที่จะต้องสอนในหลักสูตร วัตถุประสงค์ หลักการและเหตุผลที่ต้องมีหลักสูตรฉบับนั้น ๆ และวิธีการประเมินผล

สรุปได้ว่าหลักสูตร หมายถึง แผนหรือประสบการณ์การเรียนรู้ที่สถาบันการศึกษาจัดให้แก่ผู้เรียนอันประกอบด้วย วัตถุประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหาของหลักสูตร ตลอดจนคุณลักษณะของอาจารย์ อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน สถานที่เรียน การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการบริหารหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ตามจุดหมายที่กำหนดไว้

ความสำคัญของหลักสูตร

สุบิน ปิ่นขยัน (2530: 3 - 7) กล่าวว่า หลักสูตรเป็นเสมือนทิศทางของแหล่งวิทยาการที่ผู้สอนประสงค์อยากให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะ และมีทัศนคติที่พึงประสงค์ การจัดหัวข้อเรื่องต่าง ๆ ในหลักสูตรจะต้องมองเห็นภาพของคนที่จะเข้ามาเรียนและผู้ที่จบออกไปรับใช้สังคมให้ชัดเจนขึ้น ทั้งด้านความรู้และการปฏิบัติ ดังนั้นหลักสูตรที่ดีจะต้องมีลักษณะที่เป็นกระบวนการจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะของผู้เรียน เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลตามที่สังคมพึงประสงค์ หลักสูตรสามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้ง่าย มีความยืดหยุ่นสูง เป็นกระบวนการบูรณาการ ในด้านการพัฒนาความคิด ความเชื่อ ค่านิยม เจตคติ การสร้างสรรค์และมีความรู้ ในการประยุกต์ใช้งานได้หลาย ๆ ด้านในลักษณะที่เป็นสหวิทยาการ (Multidisciplinary Approach) ทำนองเดียวกับ อารัง บัวศรี (2532: 8-9) กล่าวว่า เมื่อมี

หลักสูตรเป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์แก่ผู้เรียนแล้ว ก็เป็นที่หวังได้ว่าผู้เรียนแต่ละสาขาและแต่ละระดับการศึกษาจะได้รับการศึกษาในแนวทางเดียวกัน และถึงแม้ว่าในการปฏิบัติผู้เรียนจะได้รับประสบการณ์แตกต่างกันไปบ้าง แต่การเรียนการสอนย่อมจะมุ่งสู่จุดหมายเดียวกัน ในขณะที่ ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539: 10-12) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรว่า หลักสูตรเป็นแม่บทสำคัญต่อการจัดการศึกษาในทุกระดับและทุกสาขาวิชา หลักสูตรจะระบุสิ่งที่คาดหวังจะให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนและแนวทางในการจัดให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ต่าง ๆ ตามต้องการ หลักสูตรจึงเปรียบเสมือนกับพิมพ์เขียวของแปลนบ้านที่ใช้ในการสร้างบ้าน มีการแสดงถึงโครงสร้างหรือองค์ประกอบของบ้าน เช่น พื้น เสา หน้าต่าง ประตู โครงหลังคา ฯลฯ รูปแบบของบ้านในพิมพ์เขียวจึงเป็นภาพรวมของสิ่งที่เรามุ่งหวังหรือจุดหมายปลายทาง (the ends) ของสิ่งที่เราต้องการ ส่วนการสอนเป็นกระบวนการหรือวิธีการ (the means) ที่ประกอบด้วย กิจกรรมการเรียนรู้และเนื้อหาวิชา ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายหรือจุดประสงค์ตามที่หลักสูตรได้ระบุไว้ ผู้สอนต้องอาศัยหลักสูตรเพื่อช่วยในการสอนโดยศึกษาหลักสูตรให้เข้าใจ แล้วนำไปแปลงเป็นภาคปฏิบัติหรือการสอน เพื่อให้ได้ผลการเรียนรู้ตามที่คาดหวังไว้ (เป็นขั้นการนำหลักสูตรไปใช้) การสอนจึงเปรียบได้กับกระบวนการก่อสร้าง ช่างก่อสร้าง (ซึ่งเปรียบได้กับผู้สอน) ต้องอาศัยแปลนบ้านในการก่อสร้าง หรืออาจจะเปรียบเทียบหลักสูตรเป็นเสมือนกับแผนที่เดินเรือ ซึ่งแสดงเส้นทางและทิศทางที่จะไปให้ถึงจุดหมายปลายทางที่เราต้องการ ผู้สอนเปรียบเสมือนกับต้นเรือต้องอาศัยแผนที่เดินเรือเพื่อช่วยในการขับเคลื่อนและนำทาง ดังนั้นกับต้นเรือจึงต้องอ่านแผนที่เดินเรือซึ่งเปรียบเสมือนหลักสูตรให้เข้าใจก่อนว่าต้องการไปไหน ไปทำไม และไปอย่างไร รวมทั้งต้องรู้วิธีการขับเคลื่อน ซึ่งหมายถึงการสอน

ส่วน อมรวิทย์ นาคกรทรรพ (2530: 106 - 116) กล่าวว่า หลักสูตรที่ดีจะต้องไม่บั่นทอนความมั่งคั่งทางจริยธรรม จุดมุ่งหมายของหลักสูตรจะต้องกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่มีลักษณะเป็นชุมชนแห่งวิชาความรู้ สามารถชี้ทางแก้ปัญหาให้ผู้อื่นได้ ตลอดจนมีความรู้กว้างขวางปรับตัวเข้ากับงานที่หลากหลายได้

สรุปได้ว่าความสำคัญหลักสูตรเปรียบเสมือนแผนที่สำคัญต่อการจัดการศึกษาเพราะเป็นตัวกำหนดทิศทางการจัดการศึกษา ให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

องค์ประกอบของหลักสูตร

องค์ประกอบของหลักสูตร เป็นเครื่องชี้แนวทางของหลักสูตร ดังนั้นในการสร้างหลักสูตร จึงต้องคำนึงถึงองค์ประกอบเป็นสำคัญ โดยทั่วไปองค์ประกอบของหลักสูตร ประกอบด้วย ความมุ่งหมาย

เนื้อหา กระบวนการเรียนการสอนและการบริหาร การประเมินผล วิชัย แหวนเพชร (2530: 70–71) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตร ประกอบด้วย

1. ความมุ่งหมาย (Curriculum Objectives) เป็นวัตถุประสงค์และเป้าหมายของหลักสูตรนั้นว่าเมื่อผู้เรียนผ่านประสบการณ์แล้วผู้เรียนจะเกิดอะไร การกำหนดความมุ่งหมายต้องให้สอดคล้องกับสภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และคำนึงถึงการพัฒนาของตัวผู้เรียนด้วย
2. เนื้อหา (Curriculum Contents) เป็นส่วนที่ได้เลือกสรรเนื้อหาสาระความรู้ ประสบการณ์ มาจัดรวมเรียงลำดับไว้เพื่อที่ว่าเมื่อผู้เรียนผ่านกิจกรรมต่าง ๆ แล้วจะพัฒนาไปสู่จุดมุ่งหมายที่ได้ตั้งใจไว้
3. กระบวนการเรียนการสอนและการบริหาร (Method and Organization) เป็นส่วนที่ว่าด้วยการจัดกระบวนการเรียนการสอน การนำวิธีการสอนแบบต่าง ๆ มาใช้ให้เหมาะสมกับวัยและเนื้อหา รวมทั้งการจัดและบริหารหลักสูตรด้วย ซึ่งจะทำให้หลักสูตรใช้ได้สัมฤทธิ์ผล
4. การประเมินผล (Evaluation) หลักสูตรต้องมีการประเมินผลเพราะทำให้ทราบว่าประสิทธิภาพของการเรียนหรือหลักสูตรนั้นเป็นอย่างไร ซึ่งการประเมินผลนั้นต้องขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรนั้น ๆ ด้วย

นอกจากนี้ อังกร บัวศรี (2532: 8) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร (Curriculum Aims) หมายถึง ผลส่วนรวมที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนหลังจากที่เรียนจบหลักสูตรไปแล้ว
2. จุดประสงค์ของการเรียนการสอน (Instructional Objectives) หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ หลังจากเรียนจบเนื้อหาสาระในรายวิชาที่กำหนดไว้
3. เนื้อหาสาระและประสบการณ์ (Content and Experiences) หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และประสบการณ์ที่ต้องการให้ผู้เรียนได้รับ
4. ยุทธศาสตร์การเรียนการสอน (Instructional Strategies) หมายถึง กระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางความรู้ และอื่น ๆ ตามจุดประสงค์และจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้
5. วัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน (Instructional Media and Materials) หมายถึง เครื่องมือ เครื่องใช้และวัสดุต่าง ๆ รวมทั้งอุปกรณ์โสตทัศนศึกษาที่ช่วยส่งเสริมคุณภาพและประสิทธิภาพการเรียนการสอน
6. การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การประเมินผลหลักสูตร และการประเมินผล การเรียนการสอน

ทำนองเดียวกับ บุญชม ศรีสะอาด (2546: 11-16) ที่กล่าวว่าหลักสูตรมีองค์ประกอบพื้นฐาน 4 องค์ประกอบ คือ จุดประสงค์ สาระความรู้ประสบการณ์ กระบวนการเรียนการสอน และการประเมินผล โดยองค์ประกอบที่เติมรูปของหลักสูตรจะมีมากกว่า 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ส่วนที่เป็นองค์ประกอบพื้นฐาน 4 องค์ประกอบและเพิ่มองค์ประกอบอื่น ๆ อีก 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1. จุดหมาย คือ ความประสงค์หรือความต้องการทางการศึกษาของสังคม ซึ่งหลักสูตรมุ่งจะสนองหรือมุ่งให้เป็นไปตามนั้น
2. หลักการ คือทิศทางหรือแนวทางซึ่งจะนำไปสู่จุดหมายของหลักสูตร
3. โครงสร้าง เป็นการกำหนดกลุ่มวิชาหรือรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตร กรณีหลักสูตรที่เป็นโปรแกรมการศึกษามักกำหนดสัดส่วนของส่วนที่บังคับ ส่วนที่ให้เลือกเรียนตามถนัด และส่วนที่ให้เลือกเรียนอย่างเสรี
4. มาตรฐานการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้เป็นส่วนที่กำหนดขึ้นสำหรับเป็นเกณฑ์ในการกำหนดคุณภาพของผู้เรียนเมื่อเรียนจบหลักสูตร
5. การประกันคุณภาพของหลักสูตร การประกันคุณภาพของหลักสูตรเป็นกระบวนการที่กำหนดขึ้นในการพัฒนาและนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อให้เกิดความมั่นใจแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และประชาชนทั่วไปว่าผู้เรียนผ่านหลักสูตรนั้นจะเป็นผู้มีคุณภาพตามมาตรฐาน หน่วยงานรับผิดชอบในระดับสูง เช่น กระทรวง กรม จะต้องกำหนดเกณฑ์มาตรฐานของหลักสูตร เพื่อหน่วยงานรับผิดชอบในการพัฒนาและจัดหลักสูตร หรือนำหลักสูตรไปใช้จะได้ดำเนินการให้เป็นมาตรฐาน และนำมาเป็นส่วนสำคัญในการประกันคุณภาพของหลักสูตรร่วมกับมาตรการอื่น ๆ ที่เห็นว่าจะช่วยให้สามารถดำเนินการประกันคุณภาพหลักสูตรได้สมบูรณ์ขึ้น

ส่วนชูจิตต์ เหล่าเจริญสุข (2550: ออนไลน์) กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรมี 4 องค์ประกอบดังนี้

1. ความมุ่งหมาย (Objectives) เป็นเสมือนการกำหนดทิศทางของการจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอน เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาไปในลักษณะต่าง ๆ ที่พึงประสงค์อันก่อให้เกิดประโยชน์ในสังคมนั้น การกำหนดความมุ่งหมายของหลักสูตรต้องคำนึงถึงข้อมูลพื้นฐานของสังคม เพื่อประโยชน์ในการแก้ปัญหา และสนองความต้องการของสังคมและผู้เรียน และต้องสอดคล้องสัมพันธ์กับนโยบายการจัดการศึกษาของชาติด้วย

2. เนื้อหาวิชา (Content) เป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมุ่งให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาไปสู่ความมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาสาระที่กำหนดไว้ต้องสมบูรณ์ ซึ่งจะต้องผนวกความรู้ ประสบการณ์ ค่านิยม แนวคิด และทัศนคติเข้าด้วยกัน เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาทั้งในด้านความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมต่าง ๆ อันพึงประสงค์ เนื้อหาสาระของหลักสูตร จะประกอบด้วย โครงสร้างหลักสูตร และเนื้อหาของหลักสูตร ดังเช่นงานวิจัยของ รัตติยา ฤทธิรงค์ (2547: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่องการประเมินการดำเนินงานโครงการร่วมผลิตแพทย์เพิ่มเพื่อชาวชนบท หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยศรีนครราชสีมา สถาบันสบทบ มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่า โครงสร้างหลักสูตรฯ เหมาะสมในเรื่องจำนวนหน่วยกิตและรายวิชาบังคับพื้นฐานสำหรับแพทย์ การกำหนดวิชาเลือกเหมาะสมทุกรายวิชา เนื้อหาในรายวิชาที่เรียนมีมากเพียงพอต่อการนำไปปฏิบัติจริง

3. การนำหลักสูตรไปใช้ (Curriculum Implementation) เป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่ง เพราะเป็นกิจกรรมที่จะแปลงหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ กิจกรรมนั้นมีหลายลักษณะ แต่กิจกรรมที่สำคัญที่สุด คือ กิจกรรมการเรียนการสอน หรืออาจกล่าวได้ว่า “ การสอนเป็นหัวใจของการนำหลักสูตรไปใช้ ” ดังนั้นผู้สอนจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในฐานะเป็นผู้จัดการเรียนรู้ หากผู้สอนได้ศึกษาหลักสูตรจนเข้าใจ และสามารถนำไปดำเนินการจัดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดีแล้ว ย่อมทำให้หลักสูตรนั้นเกิดสัมฤทธิ์ผล

4. การประเมินผล (Evaluation) เป็นองค์ประกอบที่ชี้ให้เห็นว่าการนำหลักสูตรแปลงไปสู่การปฏิบัตินั้นบรรลุจุดมุ่งหมายหรือไม่ หลักสูตรเกิดสัมฤทธิ์ผลมากน้อยเพียงใด ข้อมูลจากการประเมินผลนี้จะเป็นแนวทางไปสู่การปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรต่อไป

สรุปได้ว่าองค์ประกอบของหลักสูตรเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ความหมายของหลักสูตรสมบูรณ์ และสามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน การประเมินผล และการปรับปรุงการเรียนการสอน หรือการพัฒนาหลักสูตรได้

การประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตร เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตร โดยทั่วไปแล้ว เมื่อกล่าวถึงการประเมินหลักสูตร มักจะมีผู้เข้าใจว่าหมายถึง การประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน แต่แท้จริงแล้ว การประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินหลักสูตรเท่านั้น การประเมินหลักสูตรอาจจัดทำได้หลายรูปแบบทั้งในขอบข่ายที่ลึก หรือในขอบข่ายที่กว้าง ซึ่งครอบคลุมการประเมินหลักสูตรทั้งระบบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของการประเมิน (ชมพันธ์ ฤกษ์พร ณ อยุธยา .2540: 38)

ความหมายของการประเมินหลักสูตร

มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการประเมินหลักสูตรไว้หลากหลาย ดังนี้ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2530: 7) ให้ความหมายว่า การประเมินหลักสูตรคือ กระบวนการเปรียบเทียบระหว่างผลการใช้หลักสูตรที่จัดไว้กับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ว่าการปฏิบัติจริงนั้นผลที่ได้ใกล้เคียงกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ ทำนองเดียวกับ ชมพันธ์ กุญชร ณ อยุธยา (2540: 38-39) ที่กล่าวว่า การประเมินหลักสูตร หมายถึง การตัดสินคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งเป็นกระบวนการหา เก็บรวบรวม และนำเสนอข้อมูลเพื่อที่จะนำมาใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจและการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและการจัดทำหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับ ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539: 190) ที่กล่าวถึง การประเมินหลักสูตรคือ กระบวนการหาข้อมูล การรวบรวมข้อมูล และการประเมินผลของกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจเลือกที่ดีกว่าเดิม เช่นเดียวกับ บุญชม ศรีสะอาด (2546: 95) ที่กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรเป็นกิจกรรมในกระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่มีความสำคัญมาก ช่วยให้การพัฒนาหลักสูตรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ครบวงจรของการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งหมายถึง การพิจารณาเปรียบเทียบ และตัดสิน เกี่ยวกับองค์ประกอบต่าง ๆ ในระบบหลักสูตร ว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร มีความสอดคล้องระหว่างมาตรฐาน ความมุ่งหวัง และการปฏิบัติจริงเพียงใด หลักสูตรนั้นมีประสิทธิภาพเพียงใด มีผลกระทบอย่างไร ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาปรับปรุงหลักสูตรนั้นให้ดีขึ้น การพัฒนาหลักสูตรจะขาดการประเมินหลักสูตรไม่ได้เลย ในขณะที่ ปทีป เมธาคุณวุฒิ (2532: 10) กล่าวว่า การทบทวนหลักสูตรที่เรียกเป็นทางการว่าการประเมินหลักสูตรเป็นการให้ความสนใจเกี่ยวกับหลักสูตรแต่ละสาขาของภาควิชา และรวมถึงหน่วยงานใหญ่คือ คณะ ซึ่งนับว่าผลของการประเมินจะเป็นส่วนสำคัญในการเชื่อมโยงกับกระบวนการวางแผน คำว่า “ประเมิน” หมายถึง การใช้ค่า การตัดสินค่า (Value Judgement) เกี่ยวกับจุดแข็งและจุดอ่อนของหลักสูตร ซึ่งนอกจากนั้นแล้วยังจะให้คำอธิบายอื่น ๆ เกี่ยวกับหลักสูตรด้วย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิธีที่สรุปข้อมูลและแปลความจะเป็นส่วนสำคัญของจุดมุ่งหมายในการประเมิน รวมถึงการคาดคะเนแนวทางที่จะนำผลที่ได้ไปใช้ สิ่งสำคัญในการประเมินหลักสูตรก็คือ ข้อมูลที่รวบรวมได้ต้องสอดคล้องกับความเป็นจริง (Relevance) ถูกต้อง (Accuracy) เชื่อถือได้ (Credibility) ตรงต่อเวลา (Timeliness) และสามารถชักจูงใจได้ (Persuasiveness)

ส่วนโชติ เพชรขึ้น (มปป.; 14) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตร มีความหมายและขอบข่ายกว้างขวางมาก ทั้งกระบวนการสอน ตำราเรียน วัสดุอุปกรณ์ และหลักสูตร ฯลฯ ความจำเป็นที่ต้องประเมินหลักสูตรมีหลายอย่าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแข่งขันระหว่างชาติ ความต้องการพัฒนาทรัพยากรบุคคล ฯลฯ เป็นต้น

สรุปได้ว่า การประเมินหลักสูตรหมายถึง การศึกษาผลของการนำหลักสูตรไปใช้โดยพิจารณาจากวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน สถานที่เรียน การบริหารหลักสูตรและประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา เพื่อนำผลมาปรับปรุงและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนไป

ความมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร

สันต์ ธรรมบำรุง (2527: 175) กล่าวถึงความมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตรไว้ดังนี้

1. เพื่อหาคุณค่าของหลักสูตรนั้น โดยดูว่าหลักสูตรที่จัดทำขึ้นนั้นสามารถสนองวัตถุประสงค์ที่หลักสูตรนั้นต้องการหรือไม่
2. เพื่ออธิบายและดูว่า ลักษณะของส่วนประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรในแง่หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และการวัดผลว่า สอดคล้องต้องกันหรือไม่ หรือสนองความต้องการหรือไม่
3. เพื่อตัดสินว่าหลักสูตรมีคุณภาพดีหรือไม่ดี เหมาะสมและไม่เหมาะสมกับการนำไปใช้ หรือมีข้อบกพร่องที่ต้องปรับปรุงแก้ไขอะไรบ้าง
4. เพื่อตัดสินว่า การบริหารงานด้านวิชาการและบริหารงานด้านหลักสูตรเป็นไปในทางที่ถูกต้องหรือไม่
5. เพื่อติดตามผลผลิตจากหลักสูตร คือผู้เรียนว่ามีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหลังจากผ่านกระบวนการทางการศึกษามาแล้วตามหลักสูตรเป็นไปตามความมุ่งหวังหรือไม่

เช่นเดียวกับ ทิศนา ขัมมณี. (2535: 134) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรมีความมุ่งหมายเพื่อหาคุณค่าของหลักสูตร เพื่อตัดสินใจในการวางแผนโครงสร้างของหลักสูตร การบริหารงาน และการสอนตามหลักสูตรที่ถูกต้อง ตลอดจนประเมินผู้เรียนที่เป็นผลผลิตของหลักสูตรว่าเป็นอย่างไร

ส่วน ใจทิพย์ เข็วรัตนพงษ์ (2539: 192-193) กล่าวว่า โดยทั่วไปการประเมินหลักสูตรใด ๆ ก็ตามจะมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญคล้ายคลึงกัน ดังนี้

1. เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขสิ่งบกพร่องที่พบในองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตร การประเมินผลในลักษณะนี้มักจะดำเนินในช่วงที่การพัฒนาหลักสูตรยังคงดำเนินการอยู่ เพื่อที่จะพิจารณาว่าองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตร เช่น จุดหมาย โครงสร้าง เนื้อหา การวัดผล ฯลฯ มีความสอดคล้องและเหมาะสมหรือไม่ สามารถนำมาปฏิบัติในช่วงการนำหลักสูตรไปทดลองใช้ หรือในขณะที่การใช้หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนกำลังดำเนินอยู่ได้มากน้อยเพียงใด ได้ผลเพียงใด และมี

ปัญหาอุปสรรคอะไร จะได้เป็นประโยชน์ต่อนักพัฒนาหลักสูตรและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรให้มีคุณภาพดีขึ้นได้ทันทั่วทั้ง

2. เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขระบบการบริหารหลักสูตร การนิเทศกำกับดูแล และการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การประเมินผลในลักษณะนี้จะดำเนินการในขณะที่มีการนำหลักสูตรไปใช้ จะได้ช่วยปรับปรุงหลักสูตรให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

3. เพื่อช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหารว่า ควรใช้หลักสูตรต่อไปอีก หรือควรยกเลิกการใช้หลักสูตรเพียงบางส่วน หรือยกเลิกทั้งหมด การประเมินผลในลักษณะนี้จะดำเนินการหลังจากที่ใช้หลักสูตรไปแล้วระยะหนึ่ง แล้วจึงประเมินเพื่อสรุปผลตัดสินว่าหลักสูตรมีคุณภาพดีหรือไม่ดี บรรลุตามเป้าหมายที่หลักสูตรกำหนดไว้มากน้อยเพียงใด สอดคล้องความต้องการของสังคมเพียงใด และเหมาะสมกับการนำไปใช้ต่อไปหรือไม่

4. เพื่อต้องการทราบคุณภาพของผู้เรียน ซึ่งเป็นผลผลิตของหลักสูตรว่า มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามความมุ่งหวังของหลักสูตรหลังจากผ่านกระบวนการทางศึกษามาแล้วหรือไม่ อย่างไรก็ตาม การประเมินผลในลักษณะนี้จะดำเนินการในขณะที่มีการนำหลักสูตรไปใช้หรือหลังจากใช้หลักสูตรไประยะหนึ่งก็ได้

สรุปได้ว่าความมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร เป็นการหาคุณค่าของหลักสูตรว่าหลักสูตรนั้นได้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงใด และหลักสูตรมีคุณภาพดีหรือไม่อย่างไร เพื่อจักได้ปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอนให้มีคุณภาพตามที่ต้องการ

รูปแบบและวิธีการประเมินหลักสูตร

จากรายงานการประชุมสัมมนาเรื่อง “แนวทางการประเมินและพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา” (2527: 54-63) มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรว่า การประเมินหลักสูตรควรประเมินสามส่วน คือ ส่วนที่หนึ่ง เป็นการวิเคราะห์และประเมินหลักสูตรสำหรับหลักสูตรระดับอุดมศึกษา เมื่อสถาบันอุดมศึกษาได้พัฒนาหลักสูตรขึ้นมาแล้ว จะต้องนำเสนอสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อขออนุมัติ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจะแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นกรรมการเพื่อประเมินศักยภาพของหลักสูตรหรือมาตรฐานหลักสูตร กรรมการจะพิจารณาประเด็นสำคัญคือ วัตถุประสงค์และโครงสร้างของหลักสูตร ความสอดคล้องของรายวิชากับโครงสร้างและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ความพร้อมของสถาบันการศึกษาในการใช้หลักสูตร เช่น จำนวนอาจารย์งบประมาณที่มีอยู่ เป็นต้น เมื่อหลักสูตรได้รับอนุมัติจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแล้ว ก็ถึงขั้นการนำหลักสูตรไปใช้

การประเมินหลักสูตรในขั้นนี้ เป็นการประเมินกระบวนการการนำหลักสูตรไปปฏิบัติและผลที่เกิดขึ้น จุดสำคัญคือ ดูว่าหลักสูตรมีจุดเด่นหรือจุดด้อยที่ใดบ้าง เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไข การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนสำหรับการประเมินขั้นสุดท้าย คือ การประเมินผลผลิตของหลักสูตร หมายถึง คุณภาพของของบัณฑิตว่า ได้ผลเป็นไปตามเป้าหมายหรือไม่ ในขณะที่ ชมพันธ์ กุญชร ณ อยุธยา (2540: 40-41) กล่าวถึง วิธีการประเมินหลักสูตรว่ามีวิธีการหลายรูปแบบ ซึ่งขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมาย ความสะดวก และข้อมูลที่ผู้ประเมินจะหาได้ ในการประเมินหลักสูตรควรจะประเมินทั้งระบบของหลักสูตรมิใช่ประเมินเพียงจุดใดจุดหนึ่ง หรือส่วนใดส่วนหนึ่งของหลักสูตรเท่านั้น ในการประเมินหลักสูตรนั้น ควรจะประเมินสามขั้นตอนคือ ขั้นการพัฒนาหลักสูตร ขั้นการใช้หลักสูตร และขั้นการติดตามผลการใช้หลักสูตร สำหรับขั้นการพัฒนาหลักสูตรนั้น ควรประเมินโครงสร้างของหลักสูตร ความมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งมักจะรวมปรัชญาของหลักสูตรอยู่ด้วย กิจกรรมการเรียนการสอน อุปกรณ์หรือสื่อการสอน การประเมินผลการเรียนการสอน บรรยากาศในการเรียน สภาพแวดล้อมในสถาบันการศึกษา ฯลฯ ในขั้นของการพัฒนาหลักสูตร ควรจะได้นำหลักสูตรไปทดลองใช้กับกลุ่มเล็กก่อนที่จะไปใช้จริง แล้วประเมินดูว่าหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นนั้นมีความเหมาะสมหรือไม่ทั้งด้านโครงสร้าง จุดมุ่งหมาย เนื้อหา กิจกรรมการเรียน อุปกรณ์สื่อการเรียน การประเมินผลการเรียนการสอน บรรยากาศในการเรียน เป็นต้น ถ้าประเมินแล้วมีข้อบกพร่องหรือปัญหาประการใดก็จะต้องนำหลักสูตรนั้นมาปรับปรุงให้ดีขึ้นก่อนจึงจะนำไปใช้จริง ในขั้นของการใช้หลักสูตรจริงนั้น ต้องมีการประเมินในระหว่างดำเนินการใช้หลักสูตร (formative evaluation) การประเมินขั้นนี้มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นขั้นที่จะดูความเหมาะสมของหลักสูตร และเพื่อปรับหลักสูตรให้ทันสมัยและเหมาะสมอยู่ตลอดเวลา ผู้จัดทำหลักสูตรควรจะได้ออกแบบไว้ว่าจะประเมินหลักสูตรในขั้นนี้ เมื่อไรอย่างไร ใครจะเป็นผู้ประเมิน งบประมาณที่จะใช้จ่ายในการประเมินเป็นจำนวนเท่าใด เป็นต้น ในขั้นที่สาม เป็นขั้นตอนการติดตามผลการใช้ เมื่อเราใช้หลักสูตรไปแล้วช่วงระยะเวลาหนึ่งก็ควรจะได้มีการติดตามผลว่าหลักสูตรได้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้มากน้อยเพียงใด ควรมีการติดตามผลระยะยาว เป็นการประเมินผลเพื่อประมวลเบ็ดเสร็จของการใช้หลักสูตร

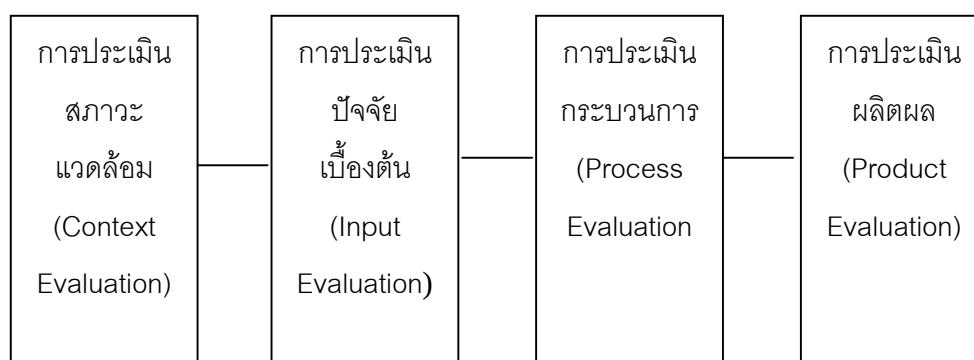
รูปแบบการประเมินหลักสูตรของ Phi Delta Kappa ซึ่งเรียกว่า CIPP Model ดังแสดงในภาพประกอบ 1 มีรายละเอียดดังนี้

1. การประเมินสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation) เป็นการประเมินสภาวะแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาความต้องการและสิ่งต่าง ๆ เพื่อเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจตั้งวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) เป็นการประเมินสิ่งที่น่าสนใจนำมาใช้ในการดำเนินการโครงการหรือหลักสูตร ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เพื่อการตัดสินใจว่าจะเลือกปัจจัยใดดี ในการวางแผนออกแบบในการดำเนินการต่อไป

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินกิจกรรมหรือกระบวนการต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน เช่น การบริหารหลักสูตร จัดประสบการณ์ต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียนเพื่อใช้ในการตัดสินใจว่าจะดำเนินการโดยวิธีใดและอย่างไร วิธีใดมีข้อบกพร่องและจะแก้ไขอย่างไร

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลผลิตและผลกระทบของโครงการ หรือหลักสูตรว่าได้ผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายหรือไม่ เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงโครงการหรือหลักสูตรให้ได้ผลดีกว่าเดิม

ภาพประกอบ 1 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของ Phi Delta Kappa ซึ่งเรียกว่า CIPP Model

ที่มา: ชมพันธ์ ฤกษ์ธร ณ อรุณยา. 2540: 42-44; อ้างอิงจาก Stufflebeam.1971: 128.

เช่นเดียวกับ วิชัย วงษ์ใหญ่. (2543: 57-58) ที่กล่าวถึงการประเมินหลักสูตรของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ได้เสนอวิธีการประเมินหลักสูตรหรือโครงการประเมินแบบซีปปี้ (CIPP-Context, Input, Process and product) ได้ให้ความหมายของการประเมินว่า เป็นกระบวนการที่ประกอบด้วย การอภิปรายและขยายรายละเอียดของสิ่งที่ต้องการประเมินให้ชัดเจน การได้มาของข้อมูลรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการใช้ข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจ การได้มาของข้อมูลรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการใช้ข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจ การประเมินเพื่อตัดสินใจ 4 ประการคือ

1. การตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผน (planning decisions)
2. การตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้าง (structuring decisions)

3. การตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงาน (implementation decisions)

4. การตัดสินใจเมื่อสิ้นสุดโครงการ (recycling decisions)

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความสำเร็จของการใช้หลักสูตร จึงเรียกวิธีการประเมินว่าการตัดสินใจเกี่ยวกับความสำเร็จการประเมิน เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจทั้ง 4 ประการ ควรทำการประเมินองค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน คือ

1. การประเมินสถานะแวดล้อมหรือบริบท (Context Evaluation : C) คือ การประเมินที่เป็นระบบและการวิเคราะห์ในภาพกว้าง (macro analytic) วัตถุประสงค์ในการประเมินส่วนนี้เพื่อให้ได้การกำหนดหลักการและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ลักษณะการประเมินแบบนี้จะช่วยให้อธิบายและขยายความชัดเจนในสภาพแวดล้อมสภาพที่พึงปรารถนาและสภาพที่เป็นจริง ซึ่งบ่งชี้ถึงสภาพที่ต้องการในการวิเคราะห์ปัญหาที่ขัดขวางไม่สามารถบรรลุความต้องการเพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจ

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation : I) การประเมินส่วนนี้มีวัตถุประสงค์การประเมินเฉพาะการวิเคราะห์ในระดับแคบ (micro analytic) เป็นการประเมินเพื่อให้ข้อมูลรายละเอียดสำหรับพิจารณาว่าจะใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์มากที่สุด เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เพื่อใช้ในการเลือกปัจจัยและองค์ประกอบต่าง ๆ ในการวางแผนและการออกแบบการใช้หลักสูตรต่อไป

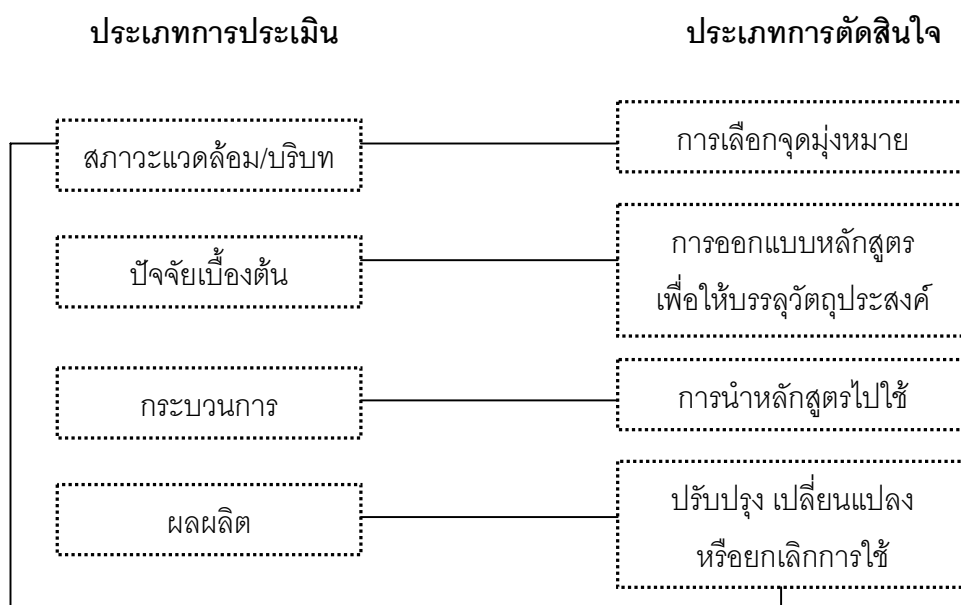
3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P) การประเมินขั้นตอนนี้จะทำให้ทราบผลการใช้หลักสูตรเป็นระยะ ๆ รวมทั้งบุคคลที่รับผิดชอบการใช้หลักสูตร โดยการประเมินกิจกรรมหรือกระบวนการต่าง ๆ ของการใช้หลักสูตรสำหรับการตัดสินใจว่าจะดำเนินการด้วยวิธีใด ส่วนที่บกพร่องจะมีวิธีการแก้ไขอย่างไร จุดมุ่งหมายการประเมินหลักสูตรระยะนี้คือ

1. เพื่อตรวจสอบข้อบกพร่องขณะดำเนินการใช้หลักสูตร
2. เพื่อเสนอข้อมูลสำหรับการตัดสินใจเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร
3. เพื่อเป็นการบันทึกเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้นขณะที่ใช้หลักสูตร

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation : P) เป็นการประเมินองค์ประกอบที่เป็นผลผลิตและผลกระทบของการใช้หลักสูตรว่า เกิดผลตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรหรือไม่ และยังเป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุงหลักสูตรหรือยกเลิกการใช้แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรของสตีฟเฟิลบีม ซึ่งเน้นการประเมินอย่างต่อเนื่อง สรุปได้เป็น 3 ขั้นตอนสำคัญ คือ

- ขั้นที่ 1 เป็นการอธิบายรายละเอียดของสิ่งที่ต้องการประเมินให้มีความชัดเจน
- ขั้นที่ 2 เป็นการได้มารายละเอียดของข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
- ขั้นที่ 3 คือการใช้ข้อมูลเป็นแนวทางการตัดสินใจ

ส่วนลักษณะวิธีการประเมินมี 4 ชนิด รวมทั้งการตัดสินใจมี 4 ชนิดและมีความสอดคล้องสัมพันธ์กันดังภาพประกอบ 2

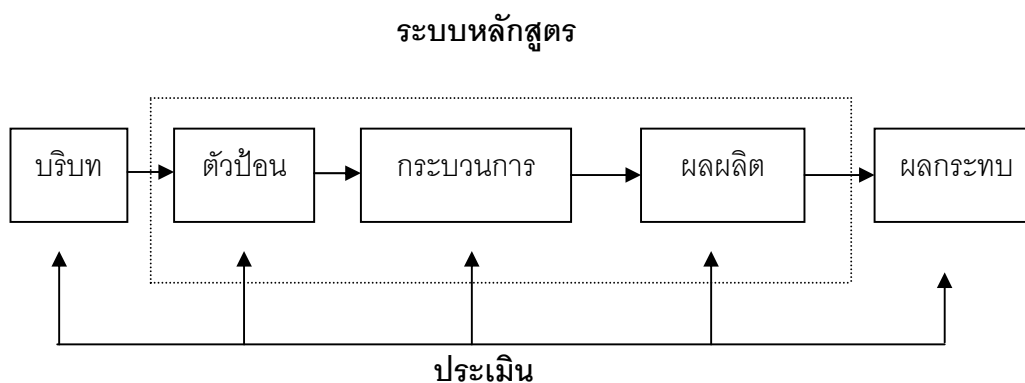

ภาพประกอบ 2 ประเภทการประเมินและประเภทการตัดสินใจ

ที่มา: วิชัย วงษ์ใหญ่. 2543: 58; อ้างอิงจาก Worthen; & James R.Sanders. 1973: 139.

ส่วนบุญชม ศรีสะอาด (2546: 96, 112-115) กล่าวถึง รูปแบบของการประเมินหลักสูตรว่ามีหลายรูปแบบ บางรูปแบบจะประเมินเฉพาะองค์ประกอบส่วนเดียวในระบบหลักสูตร เช่น การประเมินวัตถุประสงค์ หรือการประเมินผลผลิต (Outcome) เป็นต้น บางรูปแบบจะประเมินครอบคลุมระบบของหลักสูตรบางส่วนหรือทั้งระบบซึ่งมีความละเอียดกว้างขวางและมีหลายรูปแบบ และได้กล่าวถึง รูปแบบการประเมินหลักสูตรครบวงจร การพัฒนาหลักสูตรจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อผู้พัฒนาหลักสูตรทราบข้อมูลต่าง ๆ ที่จะให้แนวทางในการพัฒนา และแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขจุดบกพร่องต่าง ๆ ตลอดกระบวนการพัฒนาหลักสูตร และหลังจากนำหลักสูตรนั้นไปใช้แล้ว และได้ทำการปรับปรุงแก้ไขโดยอาศัยข้อมูลดังกล่าวเหล่านั้น จากแนวคิดดังกล่าว จึงเสนอรูปแบบการประเมินหลักสูตรที่จะช่วยให้ได้ข้อมูลที่ต้องการ เป็นรูปแบบที่ผสมผสานแนวคิดจากรูปแบบการพัฒนาศาสตร์ตามลำดับขั้นของการประเมิน ดังนี้

1. ด้านที่จะต้องประเมิน จะต้องประเมินองค์ประกอบในระบบหลักสูตร และส่วนที่เกี่ยวข้อง
ดังภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 องค์ประกอบในระบบหลักสูตร

ที่มา: บุญชม ศรีสะอาด. (2546: 95).

องค์ประกอบในระบบหลักสูตรที่จะต้องประเมิน ได้แก่ ตัวป้อน กระบวนการ และผลผลิต ส่วนที่เกี่ยวข้องที่ต้องประเมินได้แก่ บริบท และผลกระทบ

1.1 การประเมินบริบท (Context Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อทราบความต้องการของสังคม ความต้องการส่วนบุคคล ปรัชญา และนโยบายการศึกษา ลักษณะวัฒนธรรมและสภาพท้องถิ่น เพื่อนำข้อมูลมาพิจารณาในการกำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตร จุดประสงค์รายวิชา

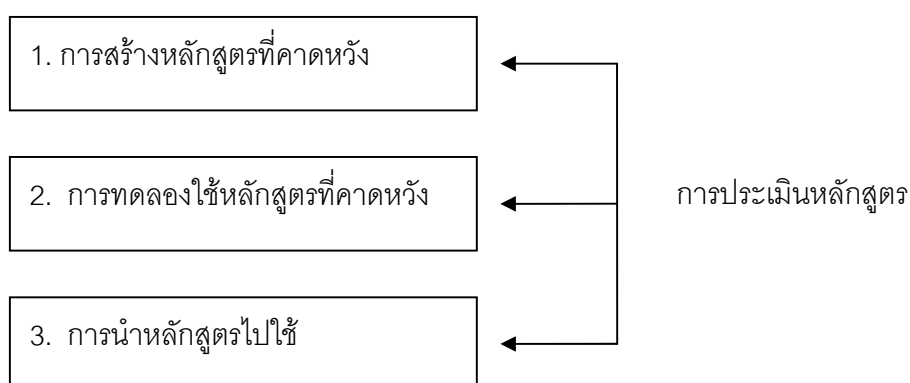
1.2 การประเมินตัวป้อน (Input Evaluation) เป็นการประเมินเกี่ยวกับคุณลักษณะ และสถานภาพของผู้สอน ผู้เรียน อุปกรณ์ หรือสื่อการเรียนการสอน สิ่งอำนวยความสะดวก การวางแผน โดยพิจารณา 2 ลักษณะ ตามแนวคิดของสเตค คือ พิจารณาความสัมพันธ์กับกระบวนการ และพิจารณาความสอดคล้องระหว่างตัวป้อนที่คาดหวัง หรือที่ได้วางแผนไว้กับที่เกิดขึ้นจริง และกับเกณฑ์มาตรฐาน

1.3 การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินเกี่ยวกับพฤติกรรม การเรียนการสอน วิธีการสอนการบริหารหลักสูตร โดยพิจารณา 2 ลักษณะ ตามแนวคิดของสเตค คือ พิจารณาความสัมพันธ์กับตัวป้อนและผลผลิต และพิจารณาความสอดคล้องระหว่างกระบวนการที่คาดหวังหรือที่ได้วางแผนไว้ กับกระบวนการที่ใช้จริง และกับเกณฑ์มาตรฐาน

1.4 การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในตัวผู้เรียนตามจุดประสงค์ของหลักสูตร ควรประเมินให้ครบทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ประเมินทั้งในขณะที่ใช้หลักสูตร (ประเมินตามจุดประสงค์ย่อย) และประเมินเมื่อจบการเรียนรู้ (ประเมินตามจุดประสงค์ปลายทาง) โดยพิจารณา 2 ลักษณะ ตามแนวคิดของสเตค คือ พิจารณาความสัมพันธ์กับตัวบ่อน กับกระบวนการ และพิจารณาความสอดคล้องระหว่างผลผลิตที่คาดหวังหรือที่ได้วางแผนไว้ กับผลผลิตที่เกิดขึ้นจริง และกับเกณฑ์มาตรฐาน นอกจากนี้แล้วควรประเมินติดตามผล (Follow Up Study) หลังจากที่จะจบออกไปทำงานอีกด้วย

1.5 การประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) เป็นการประเมินเกี่ยวกับผลผลิตของหลักสูตรต่อสังคม ซึ่งช่วยตอบคำถามที่ว่าหลักสูตรนั้นได้ช่วยแก้ปัญหาของชาติ หรือของสังคมหรือไม่ ช่วยสร้างชื่อเสียงให้กับสถาบันที่รับผิดชอบหรือไม่ ช่วยให้เกิดการพัฒนาความรู้ วิชาการต่าง ๆ หรือไม่ เป็นต้น

2. ลำดับขั้นตอนของการประเมิน แบ่งลำดับขั้นตอนของการประเมินตามขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตร 3 ขั้นตอน ดังภาพประกอบ 4

ภาพประกอบ 4 การพัฒนาหลักสูตร 3 ขั้นตอน

ที่มา: บุญชม ศรีสะอาด. (2546: 96).

2.1 การประเมินในขั้นการสร้างหลักสูตรที่คาดหวัง ในขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตรขั้นแรก เป็นการสร้างหลักสูตรที่คาดหวัง ซึ่งจะกำหนดจุดประสงค์ เนื้อหาการเรียนรู้ ฯลฯ เพื่อให้การกำหนดจุดประสงค์เป็นไปอย่างเหมาะสม จึงควรประเมินบริบทและนำข้อมูลที่ได้จากการประเมิน

มาพิจารณากำหนดจุดประสงค์ และหลังจากสร้างหลักสูตรที่คาดหวังเสร็จควรมีการประเมินหลักสูตรในแง่ของความเหมาะสม ความเป็นไปได้ พิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวป้อน กระบวนการ ผลผลิต แล้วทำการปรับปรุงหลักสูตรที่คาดหวังนั้น

2.2 การประเมินในขั้นการทดลองใช้หลักสูตรที่คาดหวัง การพัฒนาหลักสูตรในขั้นนี้จะเป็นการนำเอาหลักสูตรที่คาดหวังไปทดลองใช้เพื่อทราบปัญหาและประสิทธิภาพของหลักสูตร โดยจะทดลองใช้กับผู้เรียนที่มีลักษณะที่เป็นตัวแทนของกลุ่มเป้าหมายที่จะใช้หลักสูตรนั้น ควรเปรียบเทียบผลการใช้หลักสูตรใหม่กับหลักสูตรเดิม ในด้านที่สามารถเปรียบเทียบกันได้ ข้อมูลที่ได้จากการประเมินในขั้นนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรที่คาดหวัง

2.3 การประเมินในขั้นการนำหลักสูตรไปใช้ หลังจากที่ได้ปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรจนมีความมั่นใจแล้ว ขั้นต่อไปก็เป็นการนำหลักสูตรไปใช้จริง ในขั้นนี้ควรเน้นที่การประเมินผลผลิตและการประเมินผลกระทบ สำหรับการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวป้อนกับกระบวนการ และผลผลิต จะพิจารณาจากการใช้หลักสูตรจริง

ข้อเสนอแนะในการประเมินหลักสูตร มีดังนี้

1. การประเมินหลักสูตรควรกระทำต่อเนื่องกันไปตลอดเวลา และใช้ข้อมูลที่ได้จากการประเมินหลักสูตรมาปรับปรุงหลักสูตรให้ดีขึ้น
2. ประเมินให้ครอบคลุมทุกองค์ประกอบในกระบวนการพิจารณาหลักสูตร
3. ในการประเมินด้านผลผลิต (Outcome) ควรให้ครอบคลุมทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย
4. ในการใช้หลักสูตรควรกำหนดให้แน่นอนว่าจะประเมินผลการใช้หลักสูตรในระยะนานเท่าใด เช่น ทุก ๆ 3 ปี หรือทุก 5 ปี เป็นต้น
5. การประเมินจะต้องอาศัยเครื่องมือที่เหมาะสม และแหล่งข้อมูลที่เหมาะสม (บุญชม ศรีสะอาด. 2546: 96, 112-115)

สรุปได้ว่ารูปแบบการประเมินหลักสูตรตามรูปแบบการประเมินชิปปี้ (CIPP Evaluation Model) เป็นการประเมินที่ปฏิบัติเป็นขั้นเป็นตอนต่อเนื่องเป็นวัฏจักร มีระบบและสามารถย้อนกลับได้ทุกขั้นตอน กล่าวคือ การประเมินบริบทเป็นจุดเริ่มต้นของการตัดสินใจ เพื่อการวางแผน และตั้งวัตถุประสงค์ การประเมินปัจจัยเบื้องต้นเพื่อกำหนดโครงสร้างของหลักสูตร เลือกวิธีการที่เหมาะสม การประเมินกระบวนการ ก็คือการนำหลักสูตรไปใช้เพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการขั้นตอนสุดท้ายเมื่อสิ้นสุดหลักสูตรก็ประเมินผลผลิต ซึ่งทำให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมหลักสูตรทุก ๆ ด้าน และสามารถนำการประเมิน

ในครั้งนี้เป็นข้อมูลเพื่อนำไปพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจสังคมในโลกปัจจุบันและอนาคตต่อไป

หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แพทยศาสตร์เป็นวิทยาการที่เกี่ยวกับมนุษย์ทั้งในด้านร่างกาย จิตใจและสังคม แพทย์ที่ดีจึงต้องมีความสามารถในการป้องกันโรค ส่งเสริมสุขภาพ บำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพ และเพิ่มคุณภาพชีวิตแก่มวลมนุษย์ ทั้งในระดับบุคคล และสังคม หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีวัตถุประสงค์ว่า เมื่อนิสิตแพทย์จบการศึกษาเป็นบัณฑิตแพทย์แล้วสามารถ

1. ชี้บ่งปัญหาสุขภาพของประชากร ดังต่อไปนี้
 - 1.1 ทั้งทางกาย ทางจิต และสิ่งแวดล้อม
 - 1.2 ทั้ง 3 ระดับ ได้แก่ ระดับชุมชน ระดับครอบครัว และระดับบุคคล
 - 1.3 อธิบายถึงสาเหตุของปัญหา
 - 1.4 อธิบายวิธีแก้ปัญหาแบบวิทยาศาสตร์ และวิธีวิจัยปัญหาสุขภาพ
2. วางแผนระบบการให้บริการสาธารณสุข เพื่อแก้ปัญหาสุขภาพ
 - 2.1 ทางกาย และทางจิต
 - 2.2 ทั้ง 3 ระดับ ได้แก่ ระดับชุมชน ระดับครอบครัว และระดับบุคคล
 - 2.3 โดยการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลด้านระบาดวิทยาสังคม การเมือง เศรษฐกิจและการศึกษา
3. บริหารองค์การและสถานให้บริการสาธารณสุข โดยปฏิบัติหน้าที่ต่อไปนี้
 - 3.1 ให้บริการผู้ป่วยด้านการวินิจฉัยโรค การรักษาพยาบาลทางกาย ทางจิต และการฟื้นฟูสุขภาพ ทั้งผู้ป่วยภายใน ผู้ป่วยภายนอก และหน่วยเคลื่อนที่
 - 3.2 ให้บริการส่งเสริมสุขภาพประเภทต่าง ๆ ดังนี้ การอนามัยแม่และเด็ก การวางแผนครอบครัว การอนามัยโรงเรียน การโภชนาการ การศึกษาทั้งภายใน และภายนอกองค์การ
 - 3.3 ให้บริการและดำเนินงานสุขภาพิบาล และป้องกันโรค
 - 3.4 ให้บริการดูแลสุขภาพแบบองค์รวม
 - 3.5 ให้บริการชั้นสูตรสาธารณสุขภายในองค์การและสถานบริการสาธารณสุขต่าง ๆ
 - 3.6 จัดระบบรับมือ ส่งผู้ป่วย เพื่อตรวจหรือรักษาต่อให้มีประสิทธิภาพ
 - 3.7 สนับสนุนและ/หรือนิเทศงานทางด้านวิชาการ ตามแผนงานสาธารณสุขจังหวัด

3.8 รวบรวมสถิติข้อมูล และจัดทำรายงานเสนอต่อผู้บังคับบัญชา

4. วางแผนและจัดการศึกษาให้ความรู้ทางสาธารณสุขและสุขภาพแก่บุคคล ครอบครัว และชุมชนได้

5. แก้ปัญหาสุขภาพระดับบุคคลได้ โดยสามารถ

5.1 สื่อสาร (communication skill) และการให้การปรึกษา (counseling) แก่ผู้ที่มีปัญหา ด้านสุขภาพครอบครัว

5.2 อธิบายสภาพร่างกายและจิตใจของบุคคลปกติและป่วยได้

5.3 รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลของสภาพร่างกาย และจิตใจที่ผิดปกติเพื่อหาสาเหตุของโรค ด้วยวิธี ชักประวัติ ตรวจร่างกายโดยใช้อุปกรณ์การตรวจ แปลผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ และผลการตรวจพิเศษต่าง ๆ

5.4 ให้ข้อยุติหรือการวินิจฉัยโรคได้

5.5 ตัดสินใจการรักษาแล้วติดตามผลการรักษาและฟื้นฟูได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและทันเวลา

5.6 ประเมินผลการรักษา และปรับปรุงแก้ไขการวินิจฉัยโรคเมื่อจำเป็น เพื่อให้สุขภาพของผู้ป่วยกลับคืนสู่ปกติอย่างรวดเร็ว

5.7 ตัดสินใจเลือกวิธีการดูแลรักษา การใช้เทคโนโลยีทางการแพทย์และเวชสารสนเทศ อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

6. พัฒนาคณะ

6.1 ให้มีความรู้ความสามารถสูงขึ้น ทนต่อความก้าวหน้าทางวิชาการ ศึกษาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ให้รอบรู้และเชี่ยวชาญทางด้านวิชาการ เพื่อก่อประโยชน์ด้านการพัฒนา การรักษาพยาบาล

6.2 ให้มีคุณธรรม จริยธรรม ให้รู้จักตนเอง ใฝ่รู้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รับผิดชอบ มีศีลธรรมและเสียสละ

การจัดการเรียนการสอน หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2528 มีหน่วยกิต 272 หน่วยกิต ในปี 2542 ได้ปรับปรุงให้มีหน่วยกิต จำนวน 263 หน่วยกิต ซึ่งจัดการเรียนการสอน 6 ปี โดยแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ

ระยะเตรียมแพทย์ 1 ปี เป็นการเรียนการสอนในหมวดศึกษาทั่วไป

ระยะพรีคลินิก 2 ปี จัดการเรียนการสอนวิชาบังคับพื้นฐานเฉพาะแพทย์ โดยภาควิชาพรีคลินิก

ระยะคลินิก 3 ปี จัดการเรียนการสอนหมวดวิชาเอก โดยภาควิชาคลินิก

การวัดผลและการสำเร็จการศึกษา

ชั้นปีที่ 1-3 ใช้ข้อบังคับของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี

พ.ศ. 2548

ชั้นปีที่ 4-6 ใช้ข้อบังคับของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการศึกษาวัดผลและประเมินผลการศึกษา หลักสูตรปริญญาแพทยศาสตรบัณฑิต เฉพาะนิสิตแพทย์ชั้นปีที่ 4-6 พ.ศ. 2548

โครงสร้างหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต ปี พ.ศ. 2542

กำหนดให้เรียน 263 หน่วยกิต ดังนี้

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	43 หน่วยกิต
หมวดวิชาบังคับพื้นฐานเฉพาะแพทย์	62 หน่วยกิต
หมวดวิชาเอก	152 หน่วยกิต
หมวดวิชาเลือกเสรี	6 หน่วยกิต

(คู่มือการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะแพทยศาสตร์ .2546: 41)

คุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. 2545

ปัจจุบัน ความก้าวหน้าทางวิทยาการ ความรู้ และเทคโนโลยีทางการแพทย์ได้เจริญรุดหน้าไปอย่างรวดเร็ว การศึกษาของแพทย์จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ผู้ศึกษาทางการแพทย์จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ตลอดจนทักษะ เจตคติทางวิชาชีพในระดับพื้นฐานที่จะสามารถนำไปประกอบวิชาชีพเวชกรรมได้ ดังนั้นผู้สำเร็จการศึกษาพึงมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และมีความรู้ความสามารถทางวิชาชีพดังต่อไปนี้ (แพทยสภา. 2545)

1. พฤตินิสัย เจตคติ คุณธรรม และจริยธรรมแห่งวิชาชีพ

1.1 พฤตินิสัยในการทำงาน (work habits) และความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ

- 1.1.1 ตรงต่อเวลา และรับผิดชอบต่อภาระหน้าที่
- 1.1.2 รับผิดชอบต่อผู้ป่วยและงานที่ได้รับมอบหมาย
- 1.1.3 สามารถทำงานเป็นทีม
- 1.1.4 พยายามหลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดความขัดแย้งในการทำงานและหาข้อยุติโดยสันติวิธี
- 1.1.5 สามารถวางแผน จัดระบบงาน และติดตามประเมินผล
- 1.1.6 รู้ขีดจำกัดความสามารถของตนเอง
- 1.1.7 ยอมรับข้อผิดพลาดของตนเองและพยายามแก้ไข

1.1.8 ยอมรับข้อผิดพลาดของผู้อื่นและให้ความช่วยเหลือรวมทั้งแนะนำตามความเหมาะสม

- 1.2 รับผิดชอบในการให้ความจริงแก่ผู้ป่วย รักษาความลับ และเคารพในสิทธิของผู้ป่วย
- 1.3 ปกป้องและพิทักษ์สิทธิประโยชน์ของผู้ป่วย
- 1.4 แสดงเจตคติที่ดีต่อการให้บริการสุขภาพแบบองค์รวมแก่ประชาชนทุกระดับ
- 1.5 ปฏิบัติตามข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยการรักษาจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม
- 1.6 มีคุณธรรม และจริยธรรมที่เหมาะสมต่อการประกอบวิชาชีพแพทย์
- 1.7 ซื่อสัตย์สุจริตในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม

2. ทักษะในการติดต่อสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ

ผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรมพึงตระหนักถึงความสำคัญและมีความสามารถในการติดต่อสื่อสาร และการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้ป่วย ญาติผู้ป่วย ประชาชนทั่วไป ผู้ร่วมงาน และบุคลากรทางสาธารณสุขอื่นๆ

2.1 ตระหนักถึงปัจจัยที่อาจเป็นอุปสรรคต่อการติดต่อสื่อสาร เช่น ภูมิหลังของผู้ป่วย (การศึกษา ภาษา วัฒนธรรม ความเชื่อเรื่องสุขภาพ) พฤติกรรม และสภาวะทางอารมณ์ของผู้ป่วย ฯลฯ

2.2 สามารถใช้ภาษาท่าทาง (non-verbal communication) เช่น การแสดงท่าที การสบตา การสัมผัส ฯลฯ ได้อย่างเหมาะสม

2.3 มีทักษะในการฟัง รับฟังปัญหาของผู้ป่วย เข้าใจความรู้สึกและความวิตกกังวลของผู้ป่วย

2.4 ใช้ศัพท์ และภาษาพูดที่ผู้ป่วยเข้าใจได้ แสดงความเห็นอกเห็นใจ เอื้ออาทร ให้ความมั่นใจ และให้กำลังใจแก่ผู้ป่วย

2.5 มีทักษะในการสัมภาษณ์และซักประวัติผู้ป่วย รวมทั้งเรื่องที่เกี่ยวข้องแต่ผู้ป่วยไม่ต้องการเปิดเผย เช่น ประวัติเพศสัมพันธ์ ฯลฯ

2.6 สามารถอธิบายกระบวนการรักษา ผลการตรวจวินิจฉัย ผลการรักษา การพยากรณ์โรค ให้ผู้ป่วยและญาติผู้ป่วยเข้าใจและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งการแจ้งข่าวร้าย และการปฏิบัติในกรณีผู้ป่วยที่ใกล้เสียชีวิตและกรณีที่ผู้ป่วยเสียชีวิตแล้ว

2.7 สามารถโน้มน้าวให้ผู้ป่วยและญาติให้ความร่วมมือในการรักษาและดูแลตนเองให้สุขภาพดี ศึกษาคำปรึกษาหารือ และให้คำแนะนำผู้ป่วยได้

2.8 บันทึกข้อมูลทางการแพทย์ เขียนใบรับรองแพทย์ ใบส่งต่อผู้ป่วยได้อย่างถูกต้อง
เหมาะสมตามความเป็นจริง และครบถ้วนสมบูรณ์

2.9 นำเสนอรายงานทางการแพทย์ และอภิปรายในที่ประชุมได้

2.10 มีทักษะในการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และประสบการณ์แก่นักเรียนทางการแพทย์ทุกระดับ และประชาชน

3. ความรู้พื้นฐาน

3.1 มีความรู้ความเข้าใจในวิทยาศาสตร์การแพทย์ทั้งระดับพื้นฐาน และ

3.2 มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องต่อไปนี้

3.2.1 ระบบบริการสาธารณสุขของประเทศไทย

3.2.2 งานสาธารณสุขมูลฐาน เวชศาสตร์ชุมชน และเวชศาสตร์ครอบครัว

3.2.3 เศรษฐศาสตร์สาธารณสุขที่เกี่ยวข้องและเหมาะสมในการทำเวชปฏิบัติ

3.2.4 หลักการด้านระบาดวิทยา ชีวสถิติ เวชสารสนเทศ ระบาดวิทยาคลินิก
(Evidence-Based Medicine)

3.2.5 งานบริหารและสังคมศาสตร์

3.2.5.1 หลักการบริหารงานทั่วไป และการบริหารงานด้านการแพทย์และ
สาธารณสุข

3.2.5.2 สังคมศาสตร์ มานุษยวิทยา และพฤติกรรมศาสตร์ที่จำเป็นสำหรับ
การเสริมสร้างเจตคติ และความเข้าใจต่อเพื่อนมนุษย์และสังคม

3.2.5.3 หลักกฎหมายทั่วไป และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพ
เวชกรรม ตลอดจนกฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ของแพทยสภาและกฎระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

4. ทักษะทางคลินิก (Clinical Skills) มีความสามารถดังต่อไปนี้

4.1 สังเกตอาการปฏิกิริยาของผู้ป่วย

4.2 ชักประวัติ และตรวจร่างกายผู้ป่วยอย่างเป็นระบบและถูกต้องแม่นยำ

4.3 รวบรวมข้อมูลจากประวัติ การตรวจร่างกาย ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ และการตรวจพิเศษต่าง ๆ เพื่อนำมาตั้งสมมุติฐานวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาของผู้ป่วย

4.4 เลือกใช้การตรวจโดยใช้เครื่องมือพื้นฐาน เครื่องมือพิเศษ และการตรวจ
ทางห้องปฏิบัติการต่าง ๆ โดยคำนึงถึงความคุ้มค่าและความเหมาะสม

4.5 นำความรู้ทางทฤษฎี และหลักฐานต่างๆ มาประกอบการพิจารณาในการวินิจฉัย และบำบัดรักษาผู้ป่วย

4.6 ใช้วิจารณญาณในการตัดสินใจ ตรวจวินิจฉัยและบำบัดรักษาผู้ป่วยได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และทันที่

4.7 บันทึกเวชระเบียนอย่างถูกต้อง เป็นระบบ และต่อเนื่องโดยอาศัยแนวทาง มาตรฐานสากล (International Classification of Diseases: ICD)

4.8 ให้บริการสุขภาพผู้ป่วยแบบองค์รวม (Holistic Approach) ได้แก่ การตรวจวินิจฉัย บำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพ ส่งเสริมสุขภาพ และป้องกันการเจ็บป่วยทั้งทางร่างกาย จิตและสังคม ในสภาพที่เป็นปัจเจกบุคคล และในสภาพที่เป็นส่วนหนึ่งของครอบครัวและสังคม

4.9 ปรึกษาหารือผู้มีความรู้ความชำนาญ หรือส่งผู้ป่วยไปรับการรักษาต่อได้อย่างเหมาะสม และทันที่

5. ทักษะการตรวจโดยใช้เครื่องมือพื้นฐาน การตรวจทางห้องปฏิบัติการ การทำหัตถการ ที่จำเป็น (Technical and Procedural Skills)

มีความสามารถในการทำหัตถการและใช้เครื่องมือต่าง ๆ ในการตรวจวินิจฉัยและรักษาผู้ป่วย โดยรู้ข้อบ่งชี้ในการตรวจ เข้าใจวิธีการตรวจ สามารถทำได้ด้วยตนเอง และแปลผลได้อย่างถูกต้อง และรู้จัก การเตรียมผู้ป่วยเพื่อการตรวจวินิจฉัยนั้น ๆ

6. การพัฒนาความรู้ความสามารถทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง (Continuous Professional Development)

6.1 มีนิสัยใฝ่รู้ และสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

6.2 แสวงหาความรู้และทักษะทางวิชาชีพเพิ่มเติมอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ทันความก้าวหน้าทางวิชาการ

6.3 มีความสามารถในการค้นคว้าหาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ โดยสามารถใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ (Information Technology) ในการหาข้อมูลใหม่ ๆ

6.4 ติดตามและเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ทำให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงทาง วิทยาการของโลก

6.5 ตระหนักถึงความสำคัญของชีวเวชศาสตร์ (Biomedical Sciences) ระบาดวิทยาคลินิก (Evidence-Based Medicine) และการวิจัยเกี่ยวกับสุขภาพ ที่จะนำมาประยุกต์ใช้ในเวชปฏิบัติ

6.6 มีเจตคติในการพัฒนาคุณภาพงานอย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง

ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพและทักษะทางคลินิก ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมต้องมีความรู้ความสามารถในการแก้ไขปัญหาทางสุขภาพทั่ว ๆ ไปของผู้ป่วยและประชาชนได้เหมาะสม หมวดความรู้ความสามารถทางวิชาชีพและทักษะทางคลินิกนี้แบ่งออกเป็น 3 หมวดดังนี้คือ (แพทยสภา.2545 : 1-5)

หมวดที่ 1 ภาวะปกติและหลักการดูแลทั่วไป (Normal Conditions and General Principles of Care)

หมวดที่ 2 ภาวะผิดปกติจำแนกตามระบบอวัยวะ (Individual Organ Systems or Types of Disorders) ในหมวดนี้ได้ระบุเนื้อหาโดยจำแนกตาม International Classification of Diseases (ICD 10) ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมต้องมีความรู้ความสามารถในการป้องกัน ส่งเสริมสุขภาพ ฟื้นฟู สมรรถภาพ และให้การรักษาดูแลต่อเนื่องทั้งในระดับบุคคล ครอบครัว และชุมชน โดยตระหนักถึงผลกระทบของเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ต่อการเจ็บป่วยและการรักษา

ความรู้ความสามารถดังกล่าวจำแนกตามโรคหรือกลุ่มอาการ/ภาวะได้เป็น 3 กลุ่มดังนี้

กลุ่มที่ 1 โรค/กลุ่มอาการ/ภาวะฉุกเฉินที่ต้องรู้กลไกการเกิดโรค สามารถให้การวินิจฉัยเบื้องต้นและให้การบำบัดการรักษาได้อย่างทันที่ตามความเหมาะสมของสถานการณ์ รู้ข้อจำกัดของตนเอง และปรึกษาผู้เชี่ยวชาญหรือผู้มีประสบการณ์มากกว่าได้อย่างเหมาะสม

กลุ่มที่ 2 โรค/กลุ่มอาการ/ภาวะที่ต้องรู้กลไกการเกิดโรค สามารถให้การวินิจฉัย ให้การบำบัดการรักษาได้ด้วยตนเอง รวมทั้งการฟื้นฟูสุขภาพ การส่งเสริมสุขภาพ และการป้องกันโรคในกรณีที่โรครุนแรงหรือซับซ้อนเกินความสามารถ ให้พิจารณาแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าและส่งผู้ป่วยต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญ

กลุ่มที่ 3 โรค/กลุ่มอาการ/ภาวะที่ต้องรู้กลไกการเกิดโรค สามารถให้การวินิจฉัยแยกโรค และรู้หลักในการดูแลรักษา แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ตัดสินใจส่งผู้ป่วยต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญ รวมทั้งการฟื้นฟูสุขภาพการส่งเสริมสุขภาพ และการป้องกันโรค

หมวดที่ 3 ทักษะการตรวจโดยใช้เครื่องมือพื้นฐาน การตรวจทางห้องปฏิบัติการและการทำหัตถการ (Technical and Procedural skills)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ได้มีผู้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรระดับอุดมศึกษาหลายท่าน โดยใช้รูปแบบการประเมินชิปปี้ (CIPP Evaluation Model) ดังนี้

ธวัชชัย เทียนประทีป (2541: 78-86) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาศิลปหัตถกรรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2539

พบว่า ด้านความมุ่งหมายของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดขึ้น โดยครอบคลุมให้ผู้เรียนได้เกิดการพัฒนาการด้านพุทธิพิสัย คือ เกิดความรู้รอบรู้ ในวิชาชีพ ด้านจิตพิสัย คือ ให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ ให้เป็นผู้มีคุณธรรม มีความประพฤติที่ดีงาม และด้านทักษะพิสัย คือ ให้มีความสามารถในการปฏิบัติงานด้านศิลปหัตถกรรม สำหรับ ญัฐินี นวลสกุล (2548: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต (เกษตรศาสตร์) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2535 ของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรทุกข้อ ส่งเสริมผู้เรียนด้านพุทธิพิสัย และมีวัตถุประสงค์ของหลักสูตรบางข้อที่ส่งเสริมผู้เรียนด้านจิตพิสัยและทักษะพิสัย ส่วนรัตติยา ฤทธิรงค์ (2547: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การประเมินการดำเนินงานโครงการร่วมผลิตแพทย์เพิ่มเพื่อชาวชนบท หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา สถาบันสภามหาวิทยาลัยมหิดล พบว่า นโยบายของโครงการ มีความชัดเจน มีความเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน และมีความสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น วัตถุประสงค์ของโครงการสามารถปฏิบัติได้จริงและมีความสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ และสังคมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับปานกลาง เป้าหมายของโครงการเป็นไปได้อยู่ในระดับปานกลาง หลักการของโครงการมีความชัดเจนอยู่ระดับมาก ส่วนความสามารถในการนำไปปฏิบัติได้จริงและความสามารถที่จะบรรลุวัตถุประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ประไพพรรณ ชัยพันธ์เศรษฐ์ (2547: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการจัดการโรงแรม วิทยาลัยดุสิตธานี พบว่า อาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต มีความเห็นว่ากระบวนการเรียนการสอนมีความเหมาะสมในระดับมาก และด้านการบริหารหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง และวสันต์ รัตนกร (2541: 114-122) ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตวิชาเอกระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ทุมศักราช 2534 พบว่า อาจารย์ และนักศึกษา มีความเห็นเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก รวมทั้งวราภรณ์ ตราชู (2542: 108-117) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การประเมินหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหการ (หลักสูตรปรับปรุงใหม่) ทุมศักราช 2537 ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี พบว่า อาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิต มีความคิดเห็นว่าการวัดและประเมินผลมีความเหมาะสมสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การประเมินหลักสูตรมีความสำคัญยิ่ง ทั้งนี้เนื่องจากผลการประเมินนั้นจะช่วยให้หน่วยงานได้ข้อมูลย้อนกลับที่สามารถนำมาใช้

เป็นแนวทางแก้ไข และปรับปรุงหลักสูตร การประเมินหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรและประเมินรูปแบบการประเมินชิปปี้ (CIPP Evaluation Model) จะช่วยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถพิจารณาได้ว่า การดำเนินงานของหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 เป็นไปอย่างไร และทำให้ได้ข้อมูลที่สามารถนำมาใช้ปรับปรุงการจัดดำเนินงานหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การประเมินหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรและรูปแบบการประเมินซีบีซี (CIPP Evaluation Model) เป็นแนวทางในการประเมิน โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้ การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน อาจารย์ผู้สอนรายวิชาต่าง ๆ ในสาขาแพทยศาสตร์ จำนวน 95 คน นิสิตแพทย์ชั้นปีที่ 6 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 78 คน บัณฑิตสาขาวิชาแพทยศาสตร์ที่สำเร็จปีการศึกษา 2548 – 2549 จำนวน 76 คน ผู้บังคับบัญชาบัณฑิตแพทย์ จำนวน 60 คน รวมประชากรทั้งหมด 314 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัย โดยดำเนินการดังนี้

1. แบบวิเคราะห์เอกสาร เอกสารที่นำมาวิเคราะห์ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร และเนื้อหาวิชา มาสร้างแบบวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบวิเคราะห์ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร กับความมุ่งหมายทางการศึกษาของบลูม (Bloom) ใน 3 ด้าน ได้แก่ พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย

ตอนที่ 2 แบบวิเคราะห์โครงสร้างของหลักสูตร โดยเปรียบเทียบโครงสร้างของหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กับเกณฑ์มาตรฐานระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ตอนที่ 3 แบบวิเคราะห์ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชากับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
แพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2. แบบสอบถาม

2.1 ศึกษาตำรา เอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตรแล้ว
สร้างแบบสอบถามให้ข้อคำถามครอบคลุมองค์ประกอบในการประเมินหลักสูตร ด้านบริบท ด้านปัจจัย
เบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

2.2 ศึกษาแบบสอบถาม จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับเรื่องการประเมินหลักสูตรจาก
แบบสอบถามของ สุทัศนีย์ สุขประเสริฐ (2544:130-153) ชัชฎา พารุ่ง (2539:144-193)

2.3 นำข้อมูลจากข้อ 2.1 และ 2.2 มาสร้างแบบสอบถามการประเมินหลักสูตรแพทยศาสตร
บัณฑิต พ.ศ. 2542 คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีจำนวน 2 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสอบถามการประเมินหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 ของ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สำหรับอาจารย์ นิสิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์ ประกอบด้วย

1. ด้านบริบท ได้แก่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร
2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาของหลักสูตร คุณลักษณะ
ของอาจารย์ คุณสมบัติของผู้เข้ารับการศึกษ อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน และสถานที่เรียน
3. ด้านกระบวนการ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการ
บริหารหลักสูตร

ชุดที่ 2 แบบสอบถามการประเมินคุณภาพบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์สำหรับ
ผู้บังคับบัญชาบัณฑิตแพทย์ ประกอบด้วย

1. ด้านพฤติกรรม จิตคติ คุณธรรม และจริยธรรมแห่งวิชาชีพ
2. ด้านทักษะในการติดต่อสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ
3. ด้านความรู้พื้นฐาน
4. ด้านทักษะทางคลินิก
5. ด้านทักษะการตรวจโดยใช้เครื่องมือพื้นฐาน การตรวจทางห้องปฏิบัติการ
การทำหัตถการที่จำเป็น
6. ด้านการพัฒนาความรู้ความสามารถทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

3. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน (ภาคผนวก ก) เพื่อพิจารณาตรวจสอบ ความเที่ยงตรงและความถูกต้องของเนื้อหา จากนั้นนำเสนอคณะกรรมการควบคุมการทำปฏิญาณพันธกิจพิจารณาตรวจสอบอีกครั้งเพื่อความถูกต้อง

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับอาจารย์ นิสิตแพทย์ บัณฑิตแพทย์ และผู้บังคับบัญชาบัณฑิต จำนวน 30 คน หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) โดยใช้สูตรของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามชุดสำหรับอาจารย์ นิสิต และบัณฑิต เท่ากับ 0.986 ส่วนแบบสอบถามชุดสำหรับผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.982

5. หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถาม โดยใช้เทคนิคร้อยละ 27 ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ แล้วใช้การทดสอบที (t-test) คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไปไว้เป็นแบบสอบถามในการวิจัย ส่วนแบบสอบถามที่มีค่าอำนาจจำแนกน้อยกว่า 1.75 นำไปปรับปรุงข้อคำถามให้มีความเหมาะสมมากขึ้น แล้วนำไปใช้เป็นแบบสอบถามในการวิจัย (ภาคผนวก ง)

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

ลักษณะของเครื่องมือ

แบบวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร มี 3 ตอน ดังนี้

1. แบบวิเคราะห์ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร (ภาคผนวก ข) กับความมุ่งหมายทางการศึกษาของบลูม (Bloom) ใน 3 ด้าน ได้แก่ พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย

2. แบบวิเคราะห์โครงสร้างของหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ภาคผนวก ข) โดยเปรียบเทียบโครงสร้างของหลักสูตร ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาบังคับพื้นฐานเฉพาะแพทย์ หมวดวิชาเอก หมวดวิชาเลือกเสรี และจำนวนหน่วยกิตรวมในหลักสูตรกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

3. แบบวิเคราะห์ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชากับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ภาคผนวก ข)

ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถามมี 2 ชุด ได้แก่

ชุดที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์ นิสิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์ ต่อหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ภาคผนวก ข) แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการประเมินหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สำหรับอาจารย์ นิสิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์ จำนวน 104 ข้อ แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ตามแบบของไลเคิร์ต (Likert)

ชุดที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาบัณฑิตแพทย์ต่อคุณภาพของบัณฑิตหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ภาคผนวก ข) แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้บังคับบัญชาบัณฑิตแพทย์

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพของบัณฑิต พ.ศ. 2542 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สำหรับผู้บังคับบัญชาบัณฑิต จำนวน 52 ข้อ แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ตามแบบของไลเคิร์ต (Likert)

ผู้วิจัยได้กำหนดค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวในระดับมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวในระดับมาก

คะแนน 3 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวในระดับปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวในระดับน้อย

คะแนน 1 หมายถึง ผู้ตอบเห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวในระดับน้อยที่สุด

การแปลความหมายของค่าคะแนนเฉลี่ย แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 4.51 - 5.00 หมายถึง ความเหมาะสมของหลักสูตร/คุณภาพของบัณฑิตอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าคะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 3.51 - 4.50 หมายถึง ความเหมาะสมของหลักสูตร/คุณภาพของบัณฑิตอยู่ในระดับมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 2.51 - 3.50 หมายถึง ความเหมาะสมของหลักสูตร/คุณภาพของบัณฑิตอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 1.51 - 2.50 หมายถึง ความเหมาะสมของหลักสูตร/คุณภาพของ

บัณฑิตอยู่ในระดับน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 1.00 – 1.50 หมายถึง ความเหมาะสมของหลักสูตร/คุณภาพของ

บัณฑิตอยู่ในระดับน้อยที่สุด

จากการศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร ผู้วิจัยได้เสนอ
แนวทางการประเมินหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 การประเมินหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

วัตถุประสงค์ การประเมิน	ประเด็น การประเมิน	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล
1. ด้านบริบท	วัตถุประสงค์ของ หลักสูตร	ผู้เชี่ยวชาญ	แบบวิเคราะห์ เอกสาร	- ค่าความถี่ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ใน 5 คน เป็นเกณฑ์
		อาจารย์ นิสิตแพทย์ บัณฑิตแพทย์	แบบสอบถาม	- ค่าคะแนนเฉลี่ยของความ คิดเห็นสูงกว่า 3.50 อย่างมี นัยสำคัญแสดงว่าผลการ ประเมินนั้นมีความเหมาะสม
2. ด้านปัจจัย เบื้องต้น	โครงสร้างของ หลักสูตร	อาจารย์ นิสิตแพทย์ บัณฑิตแพทย์	แบบสอบถาม	- ค่าคะแนนเฉลี่ยของความ คิดเห็นสูงกว่า 3.50 อย่างมี นัยสำคัญแสดงว่าผลการ ประเมินนั้นมีความเหมาะสม

ตาราง 1 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ การประเมิน	ประเด็น การประเมิน	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล
	เนื้อหาของ หลักสูตร	ผู้เชี่ยวชาญ	แบบวิเคราะห์ เอกสาร	- ค่าความถี่ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ใน 5 คน เป็นเกณฑ์
		อาจารย์ นิสิตแพทย์ บัณฑิตแพทย์	แบบสอบถาม	- ค่าคะแนนเฉลี่ยของความ คิดเห็นสูงกว่า 3.50 อย่างมี นัยสำคัญแสดงว่าผลการ ประเมินนั้นมีความเหมาะสม
	คุณลักษณะของ อาจารย์	อาจารย์ นิสิตแพทย์ บัณฑิตแพทย์	แบบสอบถาม	- ค่าคะแนนเฉลี่ยของความ คิดเห็นสูงกว่า 3.50 อย่างมี นัยสำคัญแสดงว่าผลการ ประเมินนั้นมีความเหมาะสม
	คุณสมบัติของ ผู้เข้าศึกษา	อาจารย์ นิสิตแพทย์ บัณฑิตแพทย์	แบบสอบถาม	- ค่าคะแนนเฉลี่ยของความ คิดเห็นสูงกว่า 3.50 อย่างมี นัยสำคัญแสดงว่าผลการ ประเมินนั้นมีความเหมาะสม
	อุปกรณ์การเรียน การสอน ตำราเรียน- สถานที่เรียน	อาจารย์ นิสิตแพทย์ บัณฑิตแพทย์	แบบสอบถาม	- ค่าคะแนนเฉลี่ยของความ คิดเห็นสูงกว่า 3.50 อย่างมี นัยสำคัญแสดงว่าผลการ ประเมินนั้นมีความเหมาะสม

ตาราง 1 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ การประเมิน	ประเด็น การประเมิน	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ด้าน กระบวนการ	การจัดการเรียน การสอน	อาจารย์ นิสิตแพทย์ บัณฑิตแพทย์	แบบสอบถาม	- ค่าคะแนนเฉลี่ยของความ คิดเห็นสูงกว่า 3.50 อย่างมี นัยสำคัญแสดงว่าผลการ ประเมินนั้นมีความเหมาะสม
	การวัดและ ประเมินผล	อาจารย์ นิสิตแพทย์ บัณฑิตแพทย์	แบบสอบถาม	- ค่าคะแนนเฉลี่ยของความ คิดเห็นสูงกว่า 3.50 อย่างมี นัยสำคัญแสดงว่าผลการ ประเมินนั้นมีความเหมาะสม
	การบริหาร หลักสูตร	อาจารย์ นิสิตแพทย์ บัณฑิตแพทย์	แบบสอบถาม	- ค่าคะแนนเฉลี่ยของความ คิดเห็นสูงกว่า 3.50 อย่างมี นัยสำคัญแสดงว่าผลการ ประเมินนั้นมีความเหมาะสม
4. ด้านผลผลิต ของหลักสูตร	คุณภาพของ บัณฑิต	ผู้บังคับ บัญชา บัณฑิตแพทย์	แบบสอบถาม	- ค่าคะแนนเฉลี่ยของความ คิดเห็นสูงกว่า 3.50 อย่างมี นัยสำคัญแสดงว่าผลการ ประเมินนั้นมีความเหมาะสม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินการเก็บข้อมูลเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความ
อนุเคราะห์จากคณบดีคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการขออนุญาต และความ
ร่วมมือแจกแบบสอบถามและการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. แจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ส่วนผู้บังคับบัญชาบัณฑิตแพทย์ ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์พร้อมติดตราไปรษณียากรจำหน่ายของถึงผู้วิจัยเพื่อส่งกลับคืน

3. จำนวนแบบวิเคราะห์เอกสารที่ส่งถึงผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ฉบับ ได้รับคืน 5 ฉบับ และแบบสอบถามที่ส่งถึงอาจารย์ นิสิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์ และผู้บังคับบัญชาบัณฑิตแพทย์ จำนวน 399 ฉบับ ได้รับคืน 309 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.41

4. นำแบบวิเคราะห์เอกสารและแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจให้คะแนนตามที่กำหนด โดยวิธีทางสถิติ โดยใช้เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS vision 13

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าความถี่และค่าร้อยละ

2. การวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร ได้แก่

2.1 การวิเคราะห์ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์หลักสูตรกับความมุ่งหมายทางการศึกษาของบลูม (Bloom) โดยสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญโดยใช้เกณฑ์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่สอดคล้องกันจำนวน 3 คน ใน 5 คน

2.2 การวิเคราะห์โครงสร้างของหลักสูตร โดยการเปรียบเทียบโครงสร้างของหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 ของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา

2.3 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อเนื้อหาวิชาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญโดยใช้เกณฑ์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่สอดคล้องกันจำนวน 3 คน ใน 5 คน

3. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์ นิสิตแพทย์ บัณฑิตแพทย์ และผู้บังคับบัญชาบัณฑิตแพทย์ ต่อหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตของหลักสูตร โดยวิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานจากผู้เกี่ยวข้องกลุ่มต่าง ๆ แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดโดยใช้การทดสอบที (t-test)

4. นำคำตอบจากข้อคำถามปลายเปิดมาจัดกลุ่มของคำตอบแล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าความถี่ (frequency)

1.2 ค่าร้อยละ (percentage)

1.3 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Arithmetic Mean) (Ferguson. 1981 : 49)

1.4 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (Ferguson.1981:68)

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยใช้การทดสอบที (t-test)

(Ferguson.1981: 308)

2.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient)

ตามสูตรของครอนบาค (Cronbach. 1971: 161)

3. สถิติในการทดสอบสมมติฐาน

การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยของความเหมาะสมของหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จากความคิดเห็นของอาจารย์ นิสิต แพทย์ บัณฑิตแพทย์ และคุณภาพของบัณฑิตแพทย์ตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาบัณฑิตแพทย์ กับเกณฑ์ โดยใช้การทดสอบที (t-test)

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

$\bar{x}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย

S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

t แทน ค่าที่ใช้พิจารณาใน t-distribution

p แทน ค่าความน่าจะเป็นของค่าสถิติที่ใช้ทดสอบจะตกอยู่ในช่วงปฏิเสธสมมติฐาน

f แทน ความถี่

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าความถี่และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านบริบท ได้แก่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ เนื้อหาของหลักสูตร ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยหาค่าความถี่ และการเปรียบเทียบโครงสร้างของหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ตอนที่ 3 ศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ นิสิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์ ที่มีต่อหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น และด้านกระบวนการ รวมทั้งศึกษาความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาบัณฑิตแพทย์ที่มีต่อคุณภาพของบัณฑิตแพทย์ โดยหาค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ นิสิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์ ที่มีต่อหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น และด้านกระบวนการ รวมทั้งการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาบัณฑิตแพทย์ที่มีต่อคุณภาพของบัณฑิตแพทย์ โดยการทดสอบค่าที (t-test)

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามโดยหาค่าความถี่และค่าร้อยละ ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อาจารย์	95	30.74
นิสิตแพทย์ชั้นปีที่ 6	78	25.24
บัณฑิตแพทย์	76	24.60
ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตแพทย์	60	19.42
รวม	309	100

จากตาราง 2 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นอาจารย์ จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 30.74 นิสิตแพทย์ จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 25.24 บัณฑิตแพทย์ จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 24.60 และผู้บังคับบัญชาบัณฑิตแพทย์ จำนวน 60 คิดเป็นร้อยละ 19.42

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านบริบท ได้แก่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ เนื้อหาของหลักสูตรตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยหาค่าความถี่ และการเปรียบเทียบโครงสร้างของหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ดังแสดงในตาราง 3-5

ตาราง 3 ค่าความถี่ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 จำแนกตามความมุ่งหมายทางการศึกษาของบลูม (Bloom)

ข้อที่	วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	ผู้เชี่ยวชาญ n = 5		
		พุทธิพิสัย (f)	จิตพิสัย (f)	ทักษะพิสัย (f)
1.	สามารถชี้แจงปัญหาสุขภาพของประชากรดังต่อไปนี้			
1.1	ทั้งทางกาย ทางจิต และสิ่งแวดล้อม ทั้ง 3 ระดับ ได้แก่ ระดับชุมชน ระดับครอบครัว และระดับบุคคล	4	3	-
1.2	อธิบายถึงสาเหตุของปัญหา	5	2	-
1.3	อธิบายวิธีแก้ปัญหาแบบวิทยาศาสตร์ และวิธีวิจัยปัญหาสุขภาพ	5	2	-
2.	สามารถวางแผนระบบการให้บริการสาธารณสุข เพื่อแก้ปัญหาสุขภาพ			
2.1	ทางกาย และทางจิต	2	3	2
2.2	ทั้ง 3 ระดับ ได้แก่ ระดับชุมชน ระดับครอบครัว และระดับบุคคล	4	5	2
2.3	โดยการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล ด้านระบาดวิทยาสังคม การเมือง เศรษฐกิจและการศึกษา	5	2	-

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อที่	วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	ผู้เชี่ยวชาญ n = 5		
		พุทธิพิสัย (f)	จิตพิสัย (f)	ทักษะพิสัย (f)
3.	สามารถบริหารองค์การและสถานให้บริการ สาธารณสุข โดยปฏิบัติหน้าที่ต่อไปนี้			
3.1	ให้บริการผู้ป่วยด้านการวินิจฉัยโรค การ รักษาพยาบาลทางกาย ทางจิต และการ ฟื้นฟูสุขภาพ ทั้งผู้ป่วยภายใน ผู้ป่วย ภายนอก และหน่วยเคลื่อนที่	-	-	5
3.2	ให้บริการส่งเสริมสุขภาพประเภทต่าง ๆ ดังนี้ การอนามัยแม่และเด็ก การวางแผนครอบครัว การอนามัย โรงเรียน การโภชนาการ การสุขศึกษา ทั้งภายใน และภายนอกองค์การ	-	-	5
3.3	ให้บริการและดำเนินงานสุขภาพ และป้องกันโรค	-	2	5
3.4	ให้บริการดูแลสุขภาพแบบองค์รวม	-	2	5
3.5	ให้บริการชั้นสูงสาธารณสุขภายใน องค์การและสถานบริการสาธารณสุข ต่าง ๆ	-	2	5
3.6	จัดระบบรับมอบ ส่งผู้ป่วย เพื่อตรวจ หรือรักษาต่อให้มีประสิทธิภาพ	-	4	5
3.7	สนับสนุนและ/หรือนิเทศงานทางด้าน วิชาการ ตามแผนงานสาธารณสุข จังหวัด	-	3	2

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อที่	วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	ผู้เชี่ยวชาญ n = 5		
		พุทธิพิสัย (f)	จิตพิสัย (f)	ทักษะพิสัย (f)
	3.8 รวบรวมสถิติข้อมูล และจัดทำรายงาน เสนอต่อผู้บังคับบัญชา	5	-	2
4.	สามารถวางแผนและจัดการศึกษาให้ ความรู้ทางสาธารณสุขและสุขภาพแก่ บุคคล ครอบครัว และชุมชนได้	5	2	2
5.	สามารถแก้ปัญหาสุขภาพระดับบุคคลได้ โดยสามารถ			
	5.1 สื่อสาร (communication skill) และ การให้การปรึกษา (counseling) แก่ ผู้ที่มีปัญหาด้านสุขภาพครอบครัว	-	-	5
	5.2 อธิบายสภาพร่างกายและจิตใจของ บุคคลปกติและป่วยได้	3	4	4
	5.3 รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลของสภาพ ร่างกาย และจิตใจที่ผิดปกติเพื่อหา สาเหตุของโรคด้วยวิธี ชักประวัติ ตรวจ ร่างกายโดยใช้อุปกรณ์การตรวจ แปล ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ และ ผลการตรวจพิเศษต่าง ๆ	5	2	4
	5.4 ให้ข้อมูลหรือการวินิจฉัยโรคได้	5	2	4
	5.5 ตัดสินใจการรักษาแล้วติดตามผล การศึกษาและฟื้นฟูได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมและทันเวลา	1	2	4

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อที่	วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	ผู้เชี่ยวชาญ n = 5		
		พุทธิพิสัย (f)	จิตพิสัย (f)	ทักษะพิสัย (f)
5.6	ประเมินผลการรักษา และปรับปรุง แก้ไขการวินิจฉัยโรคเมื่อจำเป็น เพื่อให้ สุขภาพของผู้ป่วยกลับคืนสู่ปกติอย่าง รวดเร็ว	1	2	4
5.7	ตัดสินใจเลือกวิธีการดูแลรักษา การใช้ เทคโนโลยีทางการแพทย์และ เวชสารสนเทศอย่างเหมาะสมและมี ประสิทธิภาพ	5	-	-
6.	สามารถพัฒนาตนเอง			
6.1	ให้มีความรู้ความสามารถสูงขึ้น ท้นต่อ ความก้าวหน้าทางวิชาการ ศึกษา ความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ให้รอบรู้และเชี่ยวชาญทางด้านวิชาการ เพื่อก่อประโยชน์ด้านการพัฒนา การรักษาพยาบาล	4	1	2
6.2	ให้มีคุณธรรม จริยธรรม ให้รู้จักตนเอง ใฝ่รู้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รับผิดชอบ มีศีลธรรมและเสียสละ	-	5	-

จากตาราง 3 แสดงว่าผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรส่งเสริมผู้เรียน
ดังนี้

ข้อ 1 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 1.1 ส่งเสริมผู้เรียนด้านพุทธิพิสัยและจิตพิสัย ข้อ 1.2
และ 1.3 ส่งเสริมผู้เรียนด้านพุทธิพิสัย

ข้อ 2 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 2.1 ส่งเสริมผู้เรียนด้านจิตพิสัย ข้อ 2.2 ส่งเสริมผู้เรียนด้านพุทธิพิสัยและจิตพิสัย และข้อ 2.3 ส่งเสริมผู้เรียนด้านพุทธิพิสัย

ข้อ 3 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 3.1 ข้อ 3.2 ข้อ 3.3 ข้อ 3.4 ข้อ 3.5 และ 3.6 ส่งเสริมผู้เรียนด้านทักษะพิสัย ข้อ 3.7 ส่งเสริมผู้เรียนด้านจิตพิสัย และข้อ 3.8 ส่งเสริมผู้เรียนด้านพุทธิพิสัย

ข้อ 4 ส่งเสริมผู้เรียนด้านพุทธิพิสัย

ข้อ 5 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 5.1 ข้อ 5.5 และ ข้อ 5.6 ส่งเสริมผู้เรียนด้านทักษะพิสัย ข้อ 5.2 ส่งเสริมผู้เรียนด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย ข้อ 5.3 และข้อ 5.4 ส่งเสริมผู้เรียนด้านพุทธิพิสัย และด้านทักษะพิสัย และข้อ 5.7 ส่งเสริมผู้เรียนด้านพุทธิพิสัย

ข้อ 6 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 6.1 ส่งเสริมผู้เรียนด้านพุทธิพิสัย และข้อ 6.2 ส่งเสริมผู้เรียนด้านจิตพิสัย

ตาราง 4 การเปรียบเทียบโครงสร้างหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 ของมหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ กับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 ของสำนักงาน

คณะกรรมการการอุดมศึกษา

หมวดวิชา	โครงสร้างของหลักสูตร		ผลการเปรียบเทียบ
	เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ.2548 (จำนวนหน่วยกิต)	หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ.2542 (จำนวนหน่วยกิต)	
1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต	43 หน่วยกิต	สูงกว่าเกณฑ์
2. หมวดวิชาเฉพาะ	ไม่น้อยกว่า 150 หน่วยกิต	214 หน่วยกิต	สูงกว่าเกณฑ์
3. หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต	6 หน่วยกิต	เท่ากับเกณฑ์
รวม	ไม่น้อยกว่า 120 หน่วยกิต	263 หน่วยกิต	สูงกว่าเกณฑ์

จากตาราง 4 แสดงว่าโครงสร้างหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต โดยรวมมีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร 263 หน่วยกิตสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เมื่อพิจารณาตามหมวดวิชาพบว่า

1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป มีจำนวนหน่วยกิต 43 หน่วยกิตสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ซึ่งกำหนดไว้ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

2. หมวดวิชาเฉพาะ มีจำนวนหน่วยกิต 214 หน่วยกิตสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ซึ่งกำหนดไว้ไม่น้อยกว่า 150 หน่วยกิต

3. หมวดวิชาเลือกเสรี มีจำนวนหน่วยกิต 6 หน่วยกิต ซึ่งเท่ากับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ซึ่งกำหนดไว้ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

ตาราง 5 ค่าความถี่ของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อเนื้อหาวิชากับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
แพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

รายวิชา/จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)	ผู้เชี่ยวชาญ n = 5					
	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อที่					
	1	2	3	4	5	6
1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป 34 หน่วยกิต						
1.1 กลุ่มภาษา 8 หน่วยกิต						
1.1.1 ภาษาไทย 2 หน่วยกิต						
ทย 101 ทักษะทางภาษา 1 2(2-0)	-		-	-	5	4
1.1.2 ภาษาต่างประเทศ 6 หน่วยกิต						
อก 101 ภาษาอังกฤษ 1 3(3-0)	-	-	-	-	2	3
อก 102 ภาษาอังกฤษ 2 3(3-0)	-	-	-	-	2	5
1.2 กลุ่มมนุษยศาสตร์ 4 หน่วยกิต						
เลือกเรียนจากรายวิชาดังต่อไปนี้						
บรส 101 สารสนเทศการศึกษาค้นคว้า 2(2-0)	-	2	2	-	-	5
จิต 101 จิตวิทยาเบื้องต้น 2(2-0)	2	-	-	-	3	2
มน 102 มนุษย์กับการใช้เหตุผลและจริยธรรม 2(2-0)	-	-	-	-	-	3
1.3 กลุ่มสังคมศาสตร์ 4 หน่วยกิต						
เลือกเรียนจากรายวิชาดังต่อไปนี้						
ธร 100 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับธุรกิจ 2(2-0)	-	2	4	-	1	-

ตาราง 5 (ต่อ)

รายวิชา/จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง)	ผู้เชี่ยวชาญ n = 5					
	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อที่					
	1	2	3	4	5	6
ปศ 103 มนุษย์กับอารยธรรม 2(2-0)	-	2	-	2	3	-
ภม 102 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ 2(2-0)	-	2	-	2	1	-
ภม 103 ภูมิศาสตร์ประเทศไทย 2(2-0)	2	2	-	2	1	-
ภม 104 มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม 2(2-0)	2	-	-	2	1	-
รัฐ 102 มนุษย์กับการเมือง 2(2-0)	-	2	4	2	1	-
ศฐ 100 ประวัติศาสตร์เศรษฐกิจไทย 2(2-0)	-	2	-	2	1	-
ศฐ 101 เศรษฐกิจไทยปัจจุบัน 2(2-0)	-	2	4	2	1	-
สค 111 สังคมและวัฒนธรรมไทย 2(2-0)	-	-	-	4	3	-
1.4 กลุ่มวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ 25 หน่วยกิต						
คม 105 เคมีพื้นฐาน 1 3(3-0)	4	-	1	-	-	-
คม 195 ปฏิบัติการเคมีพื้นฐาน 1 1(1-0)	4	-	1	-	-	-
คม 106 เคมีอินทรีย์เบื้องต้น 3(3-0)	4	-	1	-	-	-
คม 196 ปฏิบัติการเคมีอินทรีย์เบื้องต้น 1(0-3)	4	-	1	-	-	-
ชีว 103 ชีววิทยาพื้นฐาน 1 3(3-0)	4	-	1	-	-	-
ชีว 183 ปฏิบัติการชีววิทยาพื้นฐาน 1 1(0-3)	4	-	1	-	-	-
ชีว 104 ชีววิทยาพื้นฐาน 2 3(3-0)	4	-	1	-	-	-
ชีว 184 ปฏิบัติการชีววิทยาพื้นฐาน 2 1(0-3)	4	-	1	-	-	-
ฟล 103 ฟิสิกส์พื้นฐาน 1 2(2-0)	4	-	1	-	-	-
ฟล 183 ปฏิบัติการฟิสิกส์พื้นฐาน 1 1(0-3)	4	-	1	-	-	-
ฟล 104 ฟิสิกส์พื้นฐาน 2 2(2-0)	4	-	1	-	-	-
ฟล 184 ปฏิบัติการฟิสิกส์พื้นฐาน 2 1(0-3)	4	-	1	-	-	-
คณ 113 คณิตศาสตร์สำหรับวิทยาศาสตร์สุขภาพ 3(3-0)	4	-	1	-	-	-
1.5 กลุ่มพลศึกษา 2 หน่วยกิต						

ตาราง 5 (ต่อ)

รายวิชา/จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง)	ผู้เชี่ยวชาญ n = 5					
	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อที่					
	1	2	3	4	5	6
เลือกเรียนจากรายวิชาดังต่อไปนี้						
พล 152 ว่ายน้ำ 1 1(1-1)	-	-	-	-	-	5
พล 153 ยิมนาสติก 1 1(1-1)	-	-	-	-	-	5
พล 161 บาสเกตบอล 1 1(1-1)	-	-	-	-	-	5
พล 162 วอลเลย์บอล 1 1(1-1)	-	-	-	-	-	5
พล 171 เทนนิส 1 1(1-1)	-	-	-	-	-	5
พล 173 แบดมินตัน 1 1(1-1)	-	-	-	-	-	5
พล 176 ยูโด 1 1(1-1)	-	-	-	-	-	5
พล 181 การบริหารกาย 1(1-1)	2	-	-	-	-	4
พล 382 กิจกรรมเข้าจังหวะ (1-1)	-	-	-	-	-	5
พล 383 ต่อสู้ป้องกันตัว 1(1-1)	-	-	-	-	-	5
พล 481 ลีลาศ 1(1-1)	-	-	-	-	-	5
พล 484 กอล์ฟ 1(1-1)	-	-	-	-	-	5
และรายวิชาอื่น ๆ ที่คณะพลศึกษาเปิดสอน						
2. หมวดวิชาบังคับพื้นฐานเฉพาะแพทย์ 62 หน่วยกิต						
2.1 กลุ่มกายวิภาคศาสตร์ 20 หน่วยกิต						
ภก 221 มหกายวิภาคศาสตร์ 1 5(3-6)	4	-	-	-	3	-
ภก 222 มหกายวิภาคศาสตร์ 2 4(3-3)	4	-	-	-	3	-
ภก 223 จุลกายวิภาคศาสตร์ 1 3(2-3)	4	-	-	-	3	-
ภก 224 จุลกายวิภาคศาสตร์ 2 2(1-3)	4	-	-	-	3	-
ภก 225 ประสาทกายวิภาคศาสตร์ 4(3-3)	4	-	-	-	3	-
ภก 226 กายวิภาคการเจริญเติบโต 2(1-3)	4	-	-	-	3	-
2.2 กลุ่มจุลชีววิทยา 10 หน่วยกิต						

ตาราง 5 (ต่อ)

รายวิชา/จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง)		ผู้เชี่ยวชาญ n = 5					
		สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อที่					
		1	2	3	4	5	6
จช 321 จุลชีววิทยาการแพทย์	4(3-3)	4	-	-	-	3	-
จช 322 ปาฐกถาวิทยาการแพทย์	3(2-3)	4	-	-	-	3	-
จช 323 อิมมูโนวิทยา	2(1-3)	4	-	-	-	3	-
จช 304 พันธุศาสตร์การแพทย์	1(1-0)	4	-	-	-	3	-
2.3 กลุ่มชีวเคมี	6 หน่วยกิต						
ชค 221 ชีวเคมีทางการแพทย์ 1	4(3-3)	4	-	-	-	3	-
ชค 222 ชีวเคมีทางการแพทย์ 2	2(1-3)	4	-	-	-	3	-
2.4 กลุ่มพยาธิวิทยา	11 หน่วยกิต						
พธ 321 พยาธิวิทยาการแพทย์ 1	4(3-3)	4	-	-	-	3	-
พธ 322 พยาธิวิทยาการแพทย์ 2	4(3-3)	4	-	-	-	5	-
พธ 323 พยาธิวิทยาคลินิก	3(2-3)	4	-	-	-	5	-
2.5 กลุ่มเภสัชวิทยา	7 หน่วยกิต						
ภส 201 เภสัชวิทยา 1	1(1-0)	4	-	-	-	3	-
ภส 202 เภสัชวิทยา 2	1(1-0)	4	-	-	-	3	-
ภส 321 เภสัชวิทยา 3	2(1-3)	4	-	-	-	5	-
ภส 322 เภสัชวิทยา 4	3(2-3)	4	-	-	-	5	-
2.6 กลุ่มสรีรวิทยา	8 หน่วยกิต						
สร 221 สรีรวิทยาการแพทย์ 1	4(3-3)	4	-	-	-	3	-
สร 222 สรีรวิทยาการแพทย์ 2	3(2-3)	4	-	-	-	3	-
สร 203 ประสาทสรีรวิทยา	1(1-0)	4	-	-	-	3	-
3. หมวดวิชาเอก	152 หน่วยกิต						
3.1 กุมารเวชศาสตร์	18 หน่วยกิต						

ตาราง 5 (ต่อ)

รายวิชา/จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษด้วยตนเอง)	ผู้เชี่ยวชาญ n = 5					
	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อที่					
	1	2	3	4	5	6
กม 501 กุมารเวชศาสตร์ 1 5(5-0)	4	-	2	-	4	1
กม 511 กุมารเวชศาสตร์ปฏิบัติการทางคลินิก 1 5(0-15)	4	-	4	-	4	1
กม 611 กุมารเวชศาสตร์ปฏิบัติการทางคลินิก 2 8(0-24)	4	-	3	2	5	1
3.2 จักษุวิทยา 3 หน่วยกิต						
จษ 401 จักษุวิทยา 1(1-0)	4	-	2	-	5	-
จษ 511 จักษุวิทยาปฏิบัติการทางคลินิก 2(0-0)	4	-	4	2	5	-
3.3 จิตเวชศาสตร์ 6 หน่วยกิต						
จว 301 จิตเวชคลินิก 2(2-0)	4	-	2	-	5	-
จว 502 จิตเวชศาสตร์ 2(2-0)	4	-	2	-	5	-
จว 511 จิตเวชศาสตร์ปฏิบัติการทางคลินิก 2(0-6)	2	2	4	-	5	-
2.4 นิติเวชศาสตร์ 3 หน่วยกิต						
นว 401 นิติเวชศาสตร์ 1 1(1-0)	4	-	2	-	3	-
นว 511 นิติเวชปฏิบัติการทางคลินิก 2(0-6)	4	-	4	-	5	-
3.5 รังสีวิทยา 4 หน่วยกิต						
รส 501 รังสีวิทยา 2(2-0)	2	-	2	-	5	-
รส 511 รังสีวิทยาปฏิบัติการทางคลินิก 2(0-6)	2	-	4	-	5	-
3.6 วิสัญญีวิทยา 4 หน่วยกิต						
วญ 501 วิสัญญีวิทยา 2(2-0)	2	-	4	-	5	-
วญ 511 วิสัญญีวิทยาปฏิบัติการทางคลินิก 2(0-6)	2	-	4	-	5	-
3.7 เวชศาสตร์ป้องกันและสังคม 22 หน่วยกิต						
วช 201 เวชศาสตร์ชุมชน 1 1(1-0)	4	-	3	2	2	-
วช 281 เวชศาสตร์ชุมชนภาคปฏิบัติ 1 1(0-3)	2	2	3	2	2	-
วช 301 เวชศาสตร์ชุมชน 2 2(2-0)	4	2	3	2	2	-

ตาราง 5 (ต่อ)

รายวิชา/จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง)	ผู้เชี่ยวชาญ n = 5					
	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อที่					
	1	2	3	4	5	6
วช 381 เวชศาสตร์ชุมชนภาคปฏิบัติ 2 2(0-6)	2	2	5	2	2	-
วช 302 เวชศาสตร์ป้องกันและสังคม 1 1(1-0)	4	-	3	2	2	-
วช 382 เวชศาสตร์ป้องกันและสังคมภาคปฏิบัติ 1 1(0-3)	4	-	3	2	2	-
วช 401 เวชศาสตร์ป้องกันและสังคม 2 2(2-0)	4	2	5	4	2	-
วช 481 เวชศาสตร์ชุมชนภาคปฏิบัติ 3 3(0-9)	4	2	3	2	2	-
วช 501 เวชศาสตร์ชุมชน 3 1(1-0)	4	2	3	2	2	-
วช 511 เวชศาสตร์ป้องกันและสังคมภาคปฏิบัติ 2 2(0-6)	2	-	5	4	4	-
วช 681 เวชศาสตร์ชุมชนภาคปฏิบัติ 4 6(0-18)	2	-	5	4	4	2
3.8 ศัลยศาสตร์ 30 หน่วยกิต						
ศศ 401 ศัลยศาสตร์ 1 6(6-0)	4	-	2	2	3	-
ศศ 411 ศัลยศาสตร์ปฏิบัติการทางคลินิก 1 6(0-18)	2	-	4	4	5	-
ศศ 501 ศัลยศาสตร์ 2 3(3-0)	4	-	2	2	3	-
ศศ 511 ศัลยศาสตร์ปฏิบัติการทางคลินิก 2 3(0-9)	2	-	4	4	5	-
ศศ 611 ศัลยศาสตร์ปฏิบัติการทางคลินิก 3 12(0-36)	2	-	4	4	5	-
3.9 ศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ 6 หน่วยกิต						
ศธ 521 ศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ 1 1(1-0)	4	-	2	-	1	-
ศธ 511 ศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์และปฏิบัติการทางคลินิก 1 2(0-6)	2	-	4	-	1	-
ศธ 611 ศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์และปฏิบัติการทางคลินิก 2 3(0-9)	2	-	4	-	1	-
3.10 สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา 20 หน่วยกิต						
สน 401 สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา 1 6(6-0)	4	-	2	-	1	-
สน 411 สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยาปฏิบัติการทางคลินิก 1 6(0-18)	2	-	-	-	1	-
สน 611 สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยาปฏิบัติการทางคลินิก 2 8(0-24)	2	-	-	-	1	-
3.11 โสต ศอ นาสิก ลาริงซ์วิทยา 3 หน่วยกิต						

ตาราง 5 (ต่อ)

รายวิชา/จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง)	ผู้เชี่ยวชาญ n = 5					
	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อที่					
	1	2	3	4	5	6
สส 401 โสต ศอ นาสิก ลาริงซ์วิทยา 1(1-0)	4	-	-	-	1	-
สส 511 โสต ศอ นาสิก ลาริงซ์วิทยาปฏิบัติการทางคลินิก 2(0-6)	2	-	-	-	1	-
3.12 อายุรศาสตร์ 29 หน่วยกิต						
อย 301 บทนำทางคลินิก 1(1-0)	4	-	-	-	1	-
อย 401 อายุรศาสตร์ 1 6(6-0)	4	-	-	-	1	-
อย 411 อายุรศาสตร์ปฏิบัติการทางคลินิก 6(0-18)	2	-	-	-	1	-
อย 501 อายุรศาสตร์ 2 3(3-0)	4	-	-	-	1	-
อย 511 อายุรศาสตร์ปฏิบัติการทางคลินิก 2 3(0-9)	4	-	-	-	1	-
อย 611 อายุรศาสตร์ปฏิบัติการทางคลินิก 3 10(0-30)	4	-	-	-	1	-
3.13 วิชากลาง 4 หน่วยกิต						
พศก 601 เวชจริยศาสตร์ 2(2-0)	2	-	-	-	1	-
พศก 602 เวชศาสตร์ฉุกเฉิน 2(2-0)	4	-	-	-	1	-
4. หมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต	-	-	-	-	1	-

จากตาราง 5 แสดงว่าผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาวิชาในหมวดต่าง ๆ ในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรดังนี้

1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาวิชาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อ 1 จำนวน 13 รายวิชา สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อ 3 จำนวน 3 รายวิชา สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อ 5 จำนวน 1 รายวิชา สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อ 6 จำนวน 16 รายวิชา สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อ 4 และข้อ 5 จำนวน 1 รายวิชา สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อ 5 และข้อ 6 จำนวน 1 รายวิชา ยกเว้นจำนวน 4 รายวิชาไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ได้แก่ รายวิชาการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและรายวิชาภูมิศาสตร์ประเทศไทย รายวิชามนุษย์กับสิ่งแวดล้อม และรายวิชาประวัติศาสตร์เศรษฐกิจไทย

2. หมอวิชาพื้นฐานเฉพาะแพทย์ ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาวิชาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อ 1 และข้อ 5

3. หมอวิชาเอก ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาวิชา สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อ 1 จำนวน 9 รายวิชา สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อ 3 จำนวน 4 รายวิชา สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อ 5 จำนวน 1 รายวิชา สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อ 1 และข้อ 3 จำนวน 6 รายวิชา สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อ 1 และข้อ 5 จำนวน 7 รายวิชา สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อ 3 และข้อ 5 จำนวน 4 รายวิชา สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อ 1 ข้อ 3 และข้อ 4 จำนวน 1 รายวิชา สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อ 1 ข้อ 3 และข้อ 5 จำนวน 4 รายวิชา และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อ 3 ข้อ 4 และข้อ 5 จำนวน 5 รายวิชา ยกเว้นจำนวน 5 รายวิชาไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ได้แก่ รายวิชาสูติศาสตร์นรีเวชวิทยาปฏิบัติการทางคลินิก 1 รายวิชาสูติศาสตร์นรีเวชวิทยาปฏิบัติการทางคลินิก 2 รายวิชาโสต ศอ นาสิก ลาริงซ์วิทยาปฏิบัติการทางคลินิก 1 รายวิชาอายุรศาสตร์ปฏิบัติการทางคลินิก และรายวิชาเวชจริยศาสตร์

2. หมอวิชาเลือกเสรี ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าเหมาะสม เนื่องจากรายวิชาเลือกเสรีสามารถเลือกเรียนรายวิชาที่ทุกคนในมหาวิทยาลัยเปิดสอน จึงทำให้มีความหลากหลายซึ่งไม่สามารถวิเคราะห์ความสอดคล้องได้

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของอาจารย์ นิสิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์ที่มีต่อหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านบริบท ได้แก่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาวิชาของหลักสูตร คุณลักษณะของอาจารย์ คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน สถานที่เรียน ด้านกระบวนการ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลหลักสูตร การบริหารหลักสูตร รวมทั้งวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาบัณฑิตแพทย์ที่มีต่อคุณภาพของบัณฑิตแพทย์ หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านผลผลิตของหลักสูตร ได้แก่ คุณภาพของบัณฑิต ด้านพฤติกรรม จิตคติ คุณธรรม และจริยธรรมแห่งวิชาชีพ ด้านทักษะในการติดต่อสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ ด้านความรู้พื้นฐาน ด้านทักษะทางคลินิก และด้านทักษะการตรวจโดยใช้เครื่องมือพื้นฐาน การตรวจทางห้องปฏิบัติการ โดยหาค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังแสดงในตาราง 6-22

ตาราง 6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์ นิสิตแพทย์ และ
บัณฑิตแพทย์ ที่มีต่อหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
โดยรวมและในแต่ละด้าน

การประเมินหลักสูตร	อาจารย์ n = 95			นิสิตแพทย์ n = 78			บัณฑิตแพทย์ n = 76		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
ด้านบริบท									
วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	3.91	0.64	มาก	4.03	0.47	มาก	4.04	0.52	มาก
ด้านปัจจัยเบื้องต้น									
โครงสร้างของหลักสูตร	3.85	0.54	มาก	3.95	0.67	มาก	4.14	0.56	มาก
เนื้อหาของหลักสูตร	3.93	0.53	มาก	4.00	0.54	มาก	4.14	0.52	มาก
คุณลักษณะของอาจารย์	4.42	0.69	มาก	4.59	0.66	มากที่สุด	4.56	0.58	มากที่สุด
คุณสมบัติของผู้เข้ารับ การศึกษา	4.17	0.63	มาก	4.09	0.67	มาก	4.22	0.60	มาก
อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน และสถานที่ เรียน	3.74	0.76	มาก	3.72	0.81	มาก	3.87	0.61	มาก
รวม	3.91	0.52	มาก	3.98	0.55	มาก	4.11	0.48	มาก
ด้านกระบวนการ									
การจัดการเรียนการสอน	3.97	0.64	มาก	4.02	0.61	มาก	4.06	0.55	มาก
การวัดและประเมินผล	3.83	0.61	มาก	3.98	0.61	มาก	4.05	0.54	มาก
การบริหารหลักสูตร	4.16	0.62	มาก	4.08	0.67	มาก	4.09	0.55	มาก
รวม	4.00	0.57	มาก	4.03	0.56	มาก	4.07	0.51	มาก

จากตาราง 6 แสดงว่า อาจารย์ นิสิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์ มีความคิดเห็นว่า หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้านมีความเหมาะสมในระดับมาก ยกเว้นเรื่องคุณลักษณะของอาจารย์ ที่นิสิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์ เห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

ตาราง 7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาบัณฑิตแพทย์ที่มีต่อคุณภาพของบัณฑิตแพทย์ หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านผลผลิต โดยรวมและในแต่ละด้าน

การประเมินหลักสูตร (ผลผลิต : คุณภาพของบัณฑิต)	ผู้บังคับบัญชาบัณฑิตแพทย์ n = 60		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
ด้านพฤติกรรม จิตคติ คุณธรรม และจริยธรรมแห่งวิชาชีพ	3.87	0.38	มาก
ด้านทักษะในการติดต่อสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ	3.75	0.40	มาก
ด้านความรู้พื้นฐาน	3.48	0.44	ปานกลาง
ด้านทักษะทางคลินิก	3.69	0.46	มาก
ด้านทักษะการตรวจโดยใช้เครื่องมือพื้นฐาน การตรวจทางห้องปฏิบัติการ การทำหัตถการที่จำเป็น	3.67	0.43	มาก
ด้านการพัฒนาความรู้ความสามารถทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง	3.81	0.51	มาก
รวม	3.73	0.37	มาก

จากตาราง 7 แสดงว่าผู้บังคับบัญชาบัณฑิตแพทย์มีความคิดเห็นว่าคุณภาพของบัณฑิตหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านผลผลิตโดยรวมและในแต่ละด้านมีความเหมาะสมในระดับมาก ยกเว้นด้านความรู้พื้นฐานที่มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ตาราง 8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์ นิสิตแพทย์ และ
บัณฑิตแพทย์ที่มีต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เป็นรายชื่อ

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	อาจารย์ n = 95			นิสิตแพทย์ n = 78			บัณฑิตแพทย์ n = 76		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
1. ชี้นำปัญหาสุขภาพของประชากร ดังต่อไปนี้									
1.1 ทั้งทางกาย ทางจิต และสิ่งแวดล้อม...	3.85	0.87	มาก	4.04	0.61	มาก	4.00	0.69	มาก
1.2 ทั้ง 3 ระดับ ได้แก่ ระดับชุมชน ระดับ ครอบครัว และระดับบุคคล.....	3.85	0.82	มาก	3.97	0.60	มาก	4.07	0.66	มาก
1.3 อธิบายถึงสาเหตุของปัญหา.....	3.78	0.69	มาก	4.04	0.61	มาก	4.04	0.60	มาก
1.4 อธิบายวิธีแก้ปัญหาแบบวิทยาศาสตร์ และวิธีวิจัยปัญหาสุขภาพ.....	3.93	0.69	มาก	3.94	0.67	มาก	4.05	0.63	มาก
2. วางแผนระบบการให้บริการสาธารณสุข เพื่อแก้ปัญหาสุขภาพ									
2.1 ทางกาย และทางจิต.....	3.91	0.80	มาก	3.83	0.61	มาก	4.04	0.62	มาก
2.2 ทั้ง 3 ระดับ ได้แก่ ระดับชุมชน ระดับ ครอบครัว และระดับบุคคล.....	3.80	0.88	มาก	3.88	0.60	มาก	4.04	0.64	มาก
2.3 โดยการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ ข้อมูลด้านระบาดวิทยาสังคม การเมือง เศรษฐกิจและการศึกษา.....	3.64	0.90	มาก	4.01	0.67	มาก	4.05	0.61	มาก
3. บริหารองค์การและสถานให้บริการ สาธารณสุข โดยปฏิบัติหน้าที่ต่อไปนี้									
3.1 ให้บริการผู้ป่วยด้านการวินิจฉัยโรค การรักษาพยาบาลทางกาย ทางจิต และการฟื้นฟูสุขภาพ ทั้งผู้ป่วย ภายใน ผู้ป่วยภายนอก และหน่วย เคลื่อนที่.....	3.97	0.78	มาก	4.14	0.64	มาก	4.11	0.58	มาก
3.2 ให้บริการส่งเสริมสุขภาพประเภท ต่าง ๆ ดังนี้ การอนามัยแม่และเด็ก การวางแผนครอบครัว การอนามัย โรงเรียน การโภชนาการ การสุศึกษา ทั้งภายใน และภายนอกองค์การ.....	4.02	0.71	มาก	4.08	0.66	มาก	4.04	0.62	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	อาจารย์ n = 95			นิสิตแพทย์ n = 78			บัณฑิตแพทย์ n = 76		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
3.3 ให้บริการและดำเนินงานสุขภาพ และป้องกันโรค	3.71	0.86	มาก	3.95	0.60	มาก	4.04	0.62	มาก
3.4 ให้บริการดูแลสุขภาพแบบองค์รวม....	3.93	0.79	มาก	3.99	0.59	มาก	4.13	0.62	มาก
3.5 ให้บริการชั้นสูตรสาธารณสุขภายใน องค์การและสถานบริการสาธารณสุข ต่าง ๆ.....	3.79	1.01	มาก	3.92	0.72	มาก	4.00	0.73	มาก
3.6 จัดระบบรับมอบ ส่งผู้ป่วย เพื่อตรวจ หรือรักษาต่อให้มีประสิทธิภาพ.....	3.87	0.80	มาก	3.96	0.67	มาก	3.95	0.75	มาก
3.7 สนับสนุนและ/หรือนิเทศงานทางด้าน วิชาการ ตามแผนงานสาธารณสุข จังหวัด	3.77	0.90	มาก	4.06	0.63	มาก	4.00	0.63	มาก
3.8 รวบรวมสถิติข้อมูล และจัดทำรายงาน เสนอต่อผู้บังคับบัญชา.....	3.52	0.87	มาก	3.83	0.71	มาก	3.96	0.72	มาก
4. วางแผนและจัดการศึกษาให้ความรู้ทาง สาธารณสุขและสุขภาพแก่บุคคล ครอบครัว และชุมชนได้.....	3.86	0.74	มาก	4.12	0.62	มาก	3.97	0.65	มาก
5. แก้ปัญหาสุขภาพระดับบุคคลได้ โดย สามารถ									
5.1 สื่อสาร (communication skill) และ การให้การปรึกษา (counseling) แก่ผู้ที่มีปัญหาด้านสุขภาพครอบครัว...	3.92	0.79	มาก	4.08	0.72	มาก	4.07	0.60	มาก
5.2 อธิบายสภาพร่างกายและจิตใจของ บุคคลปกติและป่วยได้.....	4.17	0.71	มาก	3.99	0.78	มาก	3.97	0.65	มาก
5.3 รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลของสภาพ ร่างกาย และจิตใจที่ผิดปกติเพื่อหา สาเหตุของโรคด้วยวิธี ชักประวัติ ตรวจร่างกายโดยใช้อุปกรณ์การตรวจ แปลผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ และผลการตรวจพิเศษต่าง ๆ	4.18	0.71	มาก	4.15	0.69	มาก	4.09	0.59	มาก
5.4 ให้ข้อมูลหรือการวินิจฉัยโรคได้.....	4.06	0.76	มาก	4.09	0.72	มาก	4.03	0.59	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	อาจารย์ n = 95			นิสิตแพทย์ n = 78			บัณฑิตแพทย์ n = 76		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
5.5 ตัดสินใจการรักษาแล้วติดตามผล การศึกษาและฟื้นฟูได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมและทันเวลา.....	4.11	0.71	มาก	4.10	0.68	มาก	4.08	0.56	มาก
5.6 ประเมินผลการรักษา และปรับปรุง แก้ไขการวินิจฉัยโรคเมื่อจำเป็น เพื่อให้ สุขภาพของผู้ป่วยกลับคืนสู่ปกติอย่าง รวดเร็ว.....	3.94	0.74	มาก	4.08	0.75	มาก	4.05	0.63	มาก
5.7 ตัดสินใจเลือกวิธีการดูแลรักษา การใช้เทคโนโลยีทางการแพทย์และ เวชสารสนเทศอย่างเหมาะสมและมี ประสิทธิภาพ.....	3.95	0.72	มาก	4.17	0.69	มาก	4.07	0.57	มาก
6. พัฒนาตนเอง									
6.1 ให้มีความรู้ความสามารถสูงขึ้น ท้นต่อ ความก้าวหน้าทางวิชาการ ศึกษา ความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ให้ รอบรู้และเชี่ยวชาญทางด้านวิชาการ เพื่อก่อประโยชน์ด้านการพัฒนา การรักษาพยาบาล.....	4.14	0.61	มาก	4.12	0.66	มาก	4.09	0.55	มาก
6.2 ให้มีคุณธรรม จริยธรรม ให้รู้จักตนเอง ใฝ่รู้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รับผิดชอบ มีศีลธรรมและเสียสละ.....	4.01	0.74	มาก	4.28	0.64	มาก	4.13	0.57	มาก

จากตาราง 8 แสดงว่า อาจารย์ นิสิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์ มีความคิดเห็นว่าวัตถุประสงค์
ของหลักสูตรในแต่ละข้อมีความเหมาะสมในระดับมาก

ตาราง 9 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์ นิสิตแพทย์ และ
บัณฑิตแพทย์ที่มีต่อโครงสร้างของหลักสูตร เป็นรายข้อ

โครงสร้างของหลักสูตร	อาจารย์ n = 95			นิสิตแพทย์ n = 78			บัณฑิตแพทย์ n = 76		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
1. จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร 263 หน่วยกิต.....	3.93	0.67	มาก	3.85	0.98	มาก	4.08	0.67	มาก
2. จำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาศึกษาทั่วไป 43 หน่วยกิต.....	3.79	0.77	มาก	3.62	1.03	มาก	4.12	0.67	มาก
3. จำนวนหน่วยกิตวิชาภาษา 8 หน่วยกิต	3.62	0.87	มาก	3.55	1.04	มาก	3.97	0.73	มาก
4. จำนวนหน่วยกิตวิชามนุษยศาสตร์ 4 หน่วยกิต.....	3.69	0.89	มาก	3.45	1.03	ปานกลาง	3.89	0.81	มาก
5. จำนวนหน่วยกิตสังคมศาสตร์ 4 หน่วยกิต.....	3.81	0.80	มาก	3.46	1.08	ปานกลาง	3.95	0.73	มาก
6. จำนวนหน่วยกิตวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ 25 หน่วยกิต.....	3.79	0.71	มาก	3.67	0.94	มาก	3.99	0.72	มาก
7. จำนวนหน่วยกิตพลศึกษา 2 หน่วยกิต....	3.80	0.65	มาก	3.60	1.00	มาก	3.96	0.74	มาก
8. จำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาหมวดวิชา บังคับพื้นฐานเฉพาะแพทย์ 62 หน่วยกิต.	3.91	0.79	มาก	4.12	1.06	มาก	4.17	0.60	มาก
9. จำนวนหน่วยกิตกายวิภาคศาสตร์ 20 หน่วยกิต.....	3.77	0.68	มาก	4.21	0.84	มาก	4.22	0.60	มาก
10. จำนวนหน่วยกิตจุลชีววิทยา 10 หน่วยกิต.....	3.80	0.85	มาก	4.19	0.84	มาก	4.22	0.60	มาก
11. จำนวนหน่วยกิตชีวเคมี 6 หน่วยกิต....	4.06	0.65	มาก	4.08	0.96	มาก	4.21	0.60	มาก
12. จำนวนหน่วยกิตพยาธิวิทยา 11 หน่วยกิต.....	3.93	0.69	มาก	4.15	0.85	มาก	4.22	0.60	มาก
13. จำนวนหน่วยกิตเภสัชวิทยา 7 หน่วยกิต.....	3.82	0.81	มาก	4.12	0.90	มาก	4.22	0.62	มาก
14. จำนวนหน่วยกิตสรีรวิทยา 8 หน่วยกิต .	3.88	0.63	มาก	4.10	0.86	มาก	4.21	0.62	มาก
15. จำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเอก 152 หน่วยกิต.....	4.04	0.60	มาก	4.08	0.85	มาก	4.21	0.60	มาก
16. จำนวนหน่วยกิตกุมารเวชศาสตร์ 18 หน่วยกิต.....	4.05	0.67	มาก	3.96	0.87	มาก	4.21	0.57	มาก
17. จำนวนหน่วยกิตจักษุวิทยา 3 หน่วยกิต	4.01	0.68	มาก	3.99	0.89	มาก	4.21	0.60	มาก

ตาราง 9 (ต่อ)

โครงสร้างของหลักสูตร	อาจารย์ n = 95			นิสิตแพทย์ n = 78			บัณฑิตแพทย์ n = 76		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
18. จำนวนหน่วยกิตจิตเวชศาสตร์ 6 หน่วยกิต.....	3.88	0.76	มาก	4.04	0.92	มาก	4.16	0.63	มาก
19. จำนวนหน่วยกิตนิติเวชศาสตร์ 3 หน่วยกิต.....	3.85	0.64	มาก	4.01	0.86	มาก	4.17	0.62	มาก
20. จำนวนหน่วยกิตรังสีวิทยา 4 หน่วยกิต.....	3.81	0.59	มาก	4.06	0.86	มาก	4.20	0.59	มาก
21. จำนวนหน่วยกิตวิสัญญีวิทยา 4 หน่วยกิต.....	3.94	0.65	มาก	4.12	0.70	มาก	4.18	0.69	มาก
22. จำนวนหน่วยกิตเวชศาสตร์ป้องกันและ สังคม 22 หน่วยกิต.....	3.44	0.96	ปานกลาง	3.69	1.11	มาก	3.95	0.98	มาก
23. จำนวนหน่วยกิตศัลยศาสตร์ 30 หน่วยกิต.....	4.01	0.61	มาก	4.23	0.68	มาก	4.18	0.65	มาก
24. จำนวนหน่วยกิตศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ 6 หน่วยกิต.....	3.76	0.80	มาก	3.87	0.94	มาก	4.18	0.65	มาก
25. จำนวนหน่วยกิตสูติศาสตร์-นรีเวช วิทยา 20 หน่วยกิต.....	3.93	0.62	มาก	4.10	0.83	มาก	4.20	0.63	มาก
26. จำนวนหน่วยกิตโสต ศอ นาสิก ลาริงซ์ วิทยา 3 หน่วยกิต.....	3.66	0.83	มาก	4.06	0.83	มาก	4.21	0.60	มาก
27. จำนวนหน่วยกิตอายุรศาสตร์ 29 หน่วยกิต.....	3.98	0.65	มาก	4.12	0.77	มาก	4.22	0.64	มาก
28. จำนวนหน่วยกิตวิซากลาง 4 หน่วยกิต.....	3.87	0.67	มาก	3.99	0.97	มาก	4.21	0.62	มาก
29. จำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต.....	3.73	0.80	มาก	4.12	0.84	มาก	4.21	0.62	มาก

จากตาราง 9 แสดงว่า อาจารย์ นิสิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์มีความคิดเห็นว่า โครงสร้างของหลักสูตร เกือบทุกข้อมีความเหมาะสมในระดับมาก ยกเว้น ข้อ 22 ที่อาจารย์มีความคิดเห็นว่ามี ความเหมาะสมในระดับปานกลาง และนิสิตแพทย์ มีความคิดเห็นว่าข้อ 4 และข้อ 5 มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ตาราง 10 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์ นิสิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์ที่มีต่อเนื้อหาของหลักสูตร เป็นรายข้อ

เนื้อหาของหลักสูตร	อาจารย์ n = 95			นิสิตแพทย์ n = 78			บัณฑิตแพทย์ n = 76		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1. เนื้อหาของหลักสูตรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร.....	4.02	0.56	มาก	4.14	0.55	มาก	4.11	0.56	มาก
2. เนื้อหาของหลักสูตรสอดคล้องกับวิชาชีพแพทย์.....	4.08	0.69	มาก	4.06	0.54	มาก	4.16	0.57	มาก
3. เนื้อหาของหลักสูตรสอดคล้องกับความรู้ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทางการแพทย์.....	3.93	0.61	มาก	4.05	0.74	มาก	4.14	0.56	มาก
4. เนื้อหาของหลักสูตรส่งเสริมให้นิสิตมีความรู้ความเข้าใจทาง cognitive domain	3.94	0.58	มาก	3.97	0.62	มาก	4.08	0.61	มาก
5. เนื้อหาของหลักสูตรส่งเสริมให้นิสิตมีความรู้ความเข้าใจทางทฤษฎีต่าง ๆ.....	3.95	0.63	มาก	4.12	0.51	มาก	4.17	0.55	มาก
6. เนื้อหาของหลักสูตรส่งเสริมให้นิสิตมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานภาคสนาม.....	3.81	0.73	มาก	3.95	0.77	มาก	4.16	0.52	มาก
7. เนื้อหาของหลักสูตรส่งเสริมให้นิสิตมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในโรงพยาบาล.....	3.98	0.81	มาก	3.92	0.73	มาก	4.17	0.53	มาก
8. เนื้อหาของหลักสูตรส่งเสริมให้นิสิตนำความรู้ไปใช้ในการประกอบวิชาชีพได้....	4.00	0.65	มาก	4.08	0.60	มาก	4.11	0.58	มาก

ตาราง 10 (ต่อ)

เนื้อหาของหลักสูตร	อาจารย์ n = 95			นิสิตแพทย์ n = 78			บัณฑิตแพทย์ n = 76		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
9. เนื้อหาของหลักสูตรเป็นพื้นฐานใน การศึกษาขั้นสูงทางการแพทย์.....	4.02	0.68	มาก	4.03	0.62	มาก	4.16	0.57	มาก
10. การจัดเนื้อหาของหลักสูตรตรงตาม ความต้องการของนิสิต.....	3.78	0.62	มาก	3.88	0.77	มาก	4.14	0.53	มาก
11. การจัดเนื้อหาของหลักสูตรตรงตาม ความสนใจของนิสิต.....	3.80	0.58	มาก	3.90	0.80	มาก	4.16	0.59	มาก
12. การจัดเนื้อหาในหลักสูตรเป็นไป ตามลำดับความยากง่าย.....	3.91	0.69	มาก	3.95	0.74	มาก	4.13	0.62	มาก

จากตาราง 10 แสดงว่า อาจารย์ นิสิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์มีความคิดเห็นว่าเนื้อหาของหลักสูตรในแต่ละข้อมีความเหมาะสมในระดับมาก

ตาราง 11 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์ นิสิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์ที่มีต่อคุณลักษณะของอาจารย์ เป็นรายชื่อ

คุณลักษณะของอาจารย์	อาจารย์ n = 95			นิสิตแพทย์ n = 78			บัณฑิตแพทย์ n = 76		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
1. มีความรู้ ความสามารถ และ ประสบการณ์ตรงตามวิชาที่สอน.....	4.11	0.64	มาก	4.29	0.65	มาก	4.17	0.60	มาก
2. เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในเรื่อง วิธีการสอนเป็นอย่างดี.....	4.03	0.78	มาก	4.22	0.75	มาก	4.22	0.58	มาก
3. มีความรู้และประสบการณ์ทันกับ เปลี่ยนแปลงทางวิชาการแพทย์.....	4.16	0.62	มาก	4.38	0.65	มาก	4.24	0.56	มาก

ตาราง 11 (ต่อ)

คุณลักษณะของอาจารย์	อาจารย์ n = 95			นิสิตแพทย์ n = 78			บัณฑิตแพทย์ n = 76		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
4. ส่งเสริมให้นิสิตฝึกหัดถดถอย และทักษะทางคลินิกอื่น ๆ.....	4.06	0.82	มาก	4.00	0.98	มาก	4.16	0.69	มาก
5. ส่งเสริมให้นิสิตแพทย์คิด วิเคราะห์.....	4.11	0.72	มาก	4.15	0.72	มาก	4.25	0.59	มาก
6. ส่งเสริมให้นิสิตกล้าแสดงความคิดเห็น...	4.04	0.91	มาก	4.17	0.90	มาก	4.14	0.65	มาก
7. มีความสามารถในการบูรณาการความรู้ต่าง ๆ ให้แก่ นิสิตแพทย์.....	3.99	0.83	มาก	4.29	0.67	มาก	4.20	0.54	มาก
8. สามารถรับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนิสิตแพทย์.....	4.08	0.91	มาก	4.24	0.71	มาก	4.25	0.59	มาก
9. เป็นผู้มีความรู้ จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ.....	4.14	0.82	มาก	4.29	0.77	มาก	4.22	0.60	มาก
10. ปฏิบัติตามข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยการรักษาจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม.....	4.16	0.82	มาก	4.33	0.68	มาก	4.28	0.60	มาก
11. มีความรับผิดชอบในงานสอน.....	4.07	0.70	มาก	4.17	0.86	มาก	4.21	0.57	มาก
12. แสดงเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะอาจารย์.....	4.08	0.77	มาก	4.32	0.61	มาก	4.21	0.60	มาก
13. ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของนิสิตแพทย์.....	4.06	0.77	มาก	4.26	0.69	มาก	4.21	0.60	มาก

จากตาราง 11 แสดงว่า อาจารย์ นิสิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์มีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะของอาจารย์ในแต่ละข้อมีความเหมาะสมในระดับมาก

ตาราง 12 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์ นิสิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์ที่มีต่อคุณสมบัติของผู้เข้ารับการศึกษา เป็นรายชื่อ

คุณสมบัติของผู้เข้ารับการศึกษา	อาจารย์ n = 95			นิสิตแพทย์ n = 78			บัณฑิตแพทย์ n = 76		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
1. เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือหลักสูตรอื่น ๆ ที่กระทรวงศึกษาธิการเทียบเท่า โดยมีคะแนนการศึกษาตลอดหลักสูตร (GPAX) ≥ 3.0	3.92	0.95	มาก	3.85	0.99	มาก	4.17	0.60	มาก
2. ไม่เป็นผู้กำลังศึกษาในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิตในมหาวิทยาลัย/สถาบันของรัฐ (ยกเว้นได้ลาออกจากการศึกษาก่อนวันยื่นใบสมัคร).....	4.34	0.69	มาก	4.19	0.87	มาก	4.21	0.70	มาก
3. ไม่เป็นผู้ได้รับการคัดเลือกเข้าศึกษาในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิตในมหาวิทยาลัย/สถาบันของรัฐ ในปีการศึกษานั้นตามโครงการพิเศษต่างๆ ที่แต่ละสถาบันดำเนินการคัดเลือกไปแล้ว ยกเว้นจะได้สิทธิการเข้าศึกษาก่อนวันที่ 31 มีนาคมของปีนั้น.....	4.31	0.69	มาก	4.10	0.86	มาก	4.21	0.70	มาก
4. ไม่มีปัญหาสุขภาพทั้งด้านร่างกายและจิตใจที่จะเป็นอุปสรรคต่อการศึกษาและการประกอบวิชาชีพแพทย์.....	4.36	0.84	มาก	4.23	0.66	มาก	4.29	0.69	มาก
5. มีคุณสมบัติครบถ้วนที่จะรับราชการได้เมื่อจบการศึกษา.....	3.94	0.93	มาก	4.10	0.82	มาก	4.24	0.67	มาก

จากตาราง 12 แสดงว่า อาจารย์ นิสิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์ มีความคิดเห็นว่าคุณสมบัติของผู้เข้ารับการศึกษานในแต่ละข้อมีความเหมาะสมในระดับมาก

ตาราง 13 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์ นิสิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์ที่มีต่ออุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน และสถานที่เรียน เป็นรายชื่อ

อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน และสถานที่เรียน	อาจารย์ n = 95			นิสิตแพทย์ n = 78			บัณฑิตแพทย์ n = 76		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
1. มีเครื่องมือเพียงพอในการทำหัตถการ และเวชปฏิบัติ.....	3.81	0.85	มาก	3.78	0.80	มาก	3.87	0.72	มาก
2. มีเครื่องมือในการทำหัตถการและ เวชปฏิบัติที่ทันสมัยพร้อมใช้งาน.....	3.77	0.86	มาก	3.77	0.95	มาก	3.95	0.69	มาก
4. มีหุ่นที่ใช้ฝึกปฏิบัติเพียงพอในการทำ หัตถการและเวชปฏิบัติ.....	3.73	1.05	มาก	3.62	1.00	มาก	3.79	0.79	มาก
5. มีหุ่นฝึกปฏิบัติที่ทันสมัยพร้อมใช้งาน....	3.77	1.02	มาก	3.56	1.11	มาก	3.86	0.71	มาก
6. มีสารเคมีเพียงพอในห้องปฏิบัติการ	4.00	0.79	มาก	3.71	1.08	มาก	3.97	0.63	มาก
7. มีวัสดุทางการแพทย์เพียงพอในการทำ หัตถการและเวชปฏิบัติ.....	3.81	0.90	มาก	3.67	1.02	มาก	3.96	0.64	มาก
8. มีตำราเรียนที่เพียงพอในห้องสมุด.....	3.80	0.92	มาก	3.90	0.80	มาก	3.87	0.81	มาก
9. มีตำราเรียนที่ทันสมัยในห้องสมุด.....	3.81	1.03	มาก	3.79	0.87	มาก	3.88	0.73	มาก
10. มีวารสารวิชาการทางการแพทย์ที่ เพียงพอในห้องสมุด.....	3.72	0.86	มาก	3.74	0.84	มาก	3.86	0.65	มาก
11. มีวารสารวิชาการทางการแพทย์ที่ ทันสมัยในห้องสมุด.....	3.78	0.97	มาก	3.68	0.85	มาก	3.87	0.66	มาก
12. มีจำนวนคอมพิวเตอร์ในห้องสมุด เพียงพอสำหรับการสืบค้น.....	3.56	1.02	มาก	3.51	1.10	มาก	3.70	0.83	มาก
13. มีจำนวนคอมพิวเตอร์ที่เพียงพอใน ห้องปฏิบัติการ.....	3.57	0.97	มาก	3.69	1.05	มาก	3.74	0.81	มาก
14. มีห้องเรียนที่เหมาะสมในการเรียน การสอน.....	3.71	0.90	มาก	3.91	0.89	มาก	3.91	0.66	มาก
15. มีห้องปฏิบัติการที่เหมาะสมใน การเรียนการสอน.....	3.56	1.06	มาก	3.69	1.05	มาก	3.93	0.66	มาก

จากตาราง 13 แสดงว่า อาจารย์ นิสิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์มีความคิดเห็นว่าอุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน และสถานที่เรียน ในแต่ละข้อมีความเหมาะสมในระดับมาก

ตาราง 14 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์ นิสิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน เป็นรายชื่อ

การจัดการเรียนการสอน	อาจารย์ n = 95			นิสิตแพทย์ n = 78			บัณฑิตแพทย์ n = 76		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
1. ชี้แนะให้นิสิตสามารถเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีกับการปฏิบัติจริง	3.73	0.84	มาก	3.96	0.76	มาก	4.04	0.68	มาก
2. นิสิตได้ฝึกทักษะการปฏิบัติงานในด้านวิชาชีพแพทย์.....	3.99	0.66	มาก	4.01	0.75	มาก	4.03	0.69	มาก
3. นิสิตได้ฝึกคิดวิเคราะห์ ตัดสิน แก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ.....	4.03	0.72	มาก	4.01	0.69	มาก	4.04	0.60	มาก
4. นิสิตได้ศึกษาและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง.....	4.07	0.75	มาก	4.10	0.75	มาก	4.08	0.56	มาก
5. ส่งเสริมให้นิสิตมีประสบการณ์ตรงทางทฤษฎีในห้องเรียน.....	4.04	0.67	มาก	4.00	0.68	มาก	4.11	0.58	มาก
6. ส่งเสริมให้นิสิตมีประสบการณ์ตรงทางปฏิบัติในห้องเรียน.....	4.00	0.76	มาก	4.04	0.80	มาก	4.03	0.65	มาก
7. ส่งเสริมให้นิสิตมีประสบการณ์ตรงทางทฤษฎีนอกห้องเรียน.....	3.91	0.81	มาก	4.05	0.75	มาก	4.07	0.57	มาก
8. ส่งเสริมให้นิสิตมีประสบการณ์ตรงทางปฏิบัตินอกห้องเรียน.....	3.93	0.79	มาก	4.03	0.68	มาก	4.03	0.67	มาก
9. มีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ.....	4.02	0.76	มาก	4.01	0.65	มาก	4.14	0.53	มาก

จากตาราง 14 แสดงว่า อาจารย์ นิสิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์มีความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนในแต่ละข้อมีความเหมาะสมในระดับมาก

ตาราง 15 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์ นิสิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์ที่มีต่อการวัดและประเมินผล เป็นรายชื่อ

การวัดและประเมินผล	อาจารย์ n = 95			นิสิตแพทย์ n = 78			บัณฑิตแพทย์ n = 76		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
1. การวัดและประเมินผลการเรียน									
ครอบคลุมกับเนื้อหาวิชาที่เรียน.....	4.06	0.60	มาก	4.03	0.66	มาก	4.04	0.60	มาก
2. การวัดและประเมินผลการเรียน									
สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียน									
การสอน.....	3.93	0.66	มาก	4.06	0.69	มาก	4.04	0.55	มาก
3. ผู้สอนแจ้งวิธีการวัดและประเมินผล									
การเรียนอย่างชัดเจน.....	4.00	0.71	มาก	4.09	0.74	มาก	4.09	0.55	มาก
4. ลักษณะของข้อสอบเหมาะสมกับระดับ									
ความรู้ของผู้เรียน.....	3.89	0.69	มาก	3.99	0.71	มาก	4.03	0.63	มาก
5. การวัดและประเมินผลการเรียน									
ภาคทฤษฎีมีความเหมาะสม.....	3.93	0.70	มาก	4.04	0.65	มาก	4.07	0.60	มาก
6. การวัดและประเมินผลการเรียน									
ภาคปฏิบัติมีความเหมาะสม.....	3.68	0.83	มาก	3.94	0.78	มาก	4.05	0.56	มาก
7. การวัดและประเมินผลการทำหัตถการมี									
ความเหมาะสม.....	3.61	0.94	มาก	3.82	0.79	มาก	4.01	0.60	มาก
8. การวัดและประเมินการออกภาคสนามมี									
ความเหมาะสม.....	3.66	0.81	มาก	3.94	0.76	มาก	4.03	0.59	มาก
9. การแจ้งผลการเรียนให้ผู้เรียนได้ทราบ									
ตรงตามกำหนดเวลา.....	3.71	0.91	มาก	3.91	0.72	มาก	4.05	0.59	มาก

จากตาราง 15 แสดงว่า อาจารย์ นิสิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์มีความคิดเห็นว่าการวัดและประเมินผลในแต่ละข้อมีความเหมาะสมในระดับมาก

ตาราง 16 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์ นิสิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์ที่มีต่อการบริหารหลักสูตร เป็นรายชื่อ

การบริหารหลักสูตร	อาจารย์ n = 95			นิสิตแพทย์ n = 78			บัณฑิตแพทย์ n = 76		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ เหมาะสม
1. การแจกคู่มือการศึกษาสำหรับนิสิต.....	4.21	0.63	มาก	4.06	0.92	มาก	4.05	0.61	มาก
2. การจัดแผนการเรียนสำหรับนิสิตทุกชั้นปี	4.06	0.78	มาก	4.19	0.74	มาก	4.13	0.64	มาก
3. การจัดการปฐมนิเทศสำหรับนิสิตชั้นปีที่ 1 ในวันแรกของการเปิดการศึกษา.....	4.31	0.65	มาก	4.17	0.78	มาก	4.11	0.60	มาก
4. การจัดการปฐมนิเทศระดับคลินิกสำหรับนิสิตชั้นปีที่ 4 ในวันแรกของการขึ้นเรียนชั้นปีที่ 4.....	4.34	0.74	มาก	4.24	0.74	มาก	4.16	0.63	มาก
5. การจัดปัจฉิมนิเทศสำหรับนิสิตชั้นปีที่ 6 ในภาคเรียนสุดท้าย.....	4.37	0.67	มาก	4.13	0.89	มาก	4.13	0.60	มาก
6. การจัดอาจารย์ที่ปรึกษาโดยระบุวัน เวลา และสถานที่ให้คำปรึกษาไว้แน่นอน	4.07	0.80	มาก	3.99	0.83	มาก	4.09	0.66	มาก
7. การจัดหน่วยงานให้บริการแหล่งข้อมูลทุนการศึกษา.....	4.02	0.87	มาก	4.03	0.91	มาก	4.04	0.72	มาก
8. การจัดหน่วยงานให้บริการแหล่งข้อมูลการศึกษาต่อ.....	3.96	0.85	มาก	3.88	1.04	มาก	4.00	0.71	มาก
9. การจัดหน่วยงานให้บริการด้านการเรียนการสอนระดับปริคlinik.....	4.16	0.73	มาก	4.12	0.77	มาก	4.14	0.58	มาก
10. การจัดหน่วยงานให้บริการด้านการเรียนการสอนระดับคลินิก.....	4.09	0.91	มาก	4.06	0.83	มาก	4.09	0.59	มาก
11. การจัดหน่วยงานให้บริการด้านกิจกรรมนิสิต.....	4.15	0.80	มาก	4.00	0.79	มาก	4.07	0.60	มาก

จากตาราง 16 แสดงว่า อาจารย์ นิสิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์มีความคิดเห็นว่าการบริหารหลักสูตรในแต่ละข้อมีความเหมาะสมในระดับมาก

ตาราง 17 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา
 บัณฑิตแพทย์ที่มีต่อคุณภาพของบัณฑิตแพทย์ ด้านพฤติกรรม จิตคติ คุณธรรม และจริยธรรมแห่ง
 วิชาชีพเป็นรายข้อ

คุณภาพของบัณฑิตแพทย์ ด้านพฤติกรรม จิตคติ คุณธรรม และจริยธรรมแห่งวิชาชีพ	ผู้บังคับบัญชามหาวิทยาลัยบัณฑิตแพทย์ n = 60		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1. ตรงต่อเวลา และรับผิดชอบต่อการนัดหมาย.....	3.93	0.66	มาก
2. รับผิดชอบต่อผู้ป่วยและงานที่ได้รับมอบหมาย.....	3.90	0.68	มาก
3. สามารถทำงานเป็นทีม.....	3.98	0.57	มาก
4. พยายามหลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดความขัดแย้งในการทำงานและหาข้อยุติโดย สันติวิธี.....	3.90	0.63	มาก
5. สามารถวางแผน จัดระบบงาน และติดตามประเมินผล.....	3.77	0.56	มาก
6. รู้ขีดจำกัดความสามารถของตนเอง.....	3.92	0.42	มาก
7. ยอมรับข้อผิดพลาดของตนเองและพยายามแก้ไข.....	3.63	0.64	มาก
8. ยอมรับข้อผิดพลาดของผู้อื่นและให้ความช่วยเหลือรวมทั้งแนะนำตาม ความเหมาะสม.....	3.67	0.60	มาก
9. รับผิดชอบในการให้ความจริงแก่ผู้ป่วย รักษาความลับ และเคารพในสิทธิของ ผู้ป่วย.....	3.82	0.70	มาก
10. ปกป้องและพิทักษ์สิทธิประโยชน์ของผู้ป่วย.....	3.82	0.60	มาก
11. แสดงเจตคติที่ดีต่อการให้บริการสุขภาพแบบองค์รวมแก่ประชาชนทุกระดับ..	3.87	0.50	มาก
12. ปฏิบัติตามข้อบังคับแพทย์สภาว่าด้วยการรักษาจริยธรรมแห่งวิชาชีพ เวชกรรม.....	3.92	0.59	มาก
13. มีคุณธรรม และจริยธรรมที่เหมาะสมต่อการประกอบวิชาชีพแพทย์.....	4.02	0.57	มาก
14. ซื่อสัตย์สุจริตในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม.....	3.98	0.68	มาก

จากตาราง 17 แสดงว่า ผู้บังคับบัญชามหาวิทยาลัยบัณฑิตแพทย์มีความคิดเห็นว่าคุณภาพของ
 บัณฑิตแพทย์ ด้านพฤติกรรม จิตคติ คุณธรรม และจริยธรรมแห่งวิชาชีพ ในแต่ละข้อมีความเหมาะสมใน
 ระดับมาก

ตาราง 18 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา
 บัณฑิตแพทย์ที่มีต่อคุณภาพของบัณฑิตแพทย์ ด้านทักษะในการติดต่อสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ
 เป็นรายชื่อ

คุณภาพของบัณฑิตแพทย์ ด้านทักษะในการติดต่อสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ	ผู้บังคับบัญชาบัณฑิตแพทย์ n = 60		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1. สามารถตระหนักถึงปัจจัยที่อาจเป็นอุปสรรคต่อการติดต่อสื่อสาร เช่น ภูมิหลังของผู้ป่วย (การศึกษา ภาษา วัฒนธรรม ความเชื่อเรื่องสุขภาพ) พฤติกรรม และสภาวะทางอารมณ์ของผู้ป่วย	3.57	0.59	มาก
2. สามารถแสดงท่าทาง การใช้ภาษา และการสัมผัสกับผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสม.....	3.87	0.43	มาก
3. สามารถรับฟังปัญหาของผู้ป่วยด้วยความเข้าใจในความรู้สึก ความวิตกกังวลของผู้ป่วย.....	3.72	0.61	มาก
4. สามารถอธิบายอาการเจ็บป่วย และวิธีการรักษา โดยใช้ภาษา และคำศัพท์ที่ผู้ป่วยสามารถเข้าใจได้.....	3.88	0.56	มาก
5. สามารถซักถามประวัติการป่วย อาการเจ็บป่วยของผู้ป่วยจนได้ข้อมูลเบื้องต้นที่เป็นประโยชน์ต่อการรักษา.....	3.80	0.55	มาก
6. สามารถอธิบายกระบวนการรักษา ผลการตรวจวินิจฉัย ผลการรักษา การพยากรณ์โรค ให้ผู้ป่วยและญาติผู้ป่วยเข้าใจและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งการแจ้งข่าวร้าย และการปฏิบัติในกรณีผู้ป่วยที่ใกล้เสียชีวิตและกรณีที่ผู้ป่วยเสียชีวิตแล้ว.....	3.60	0.56	มาก
7. สามารถโน้มน้าวให้ผู้ป่วยและญาติให้ความร่วมมือในการรักษาและดูแลตนเอง ให้สุศึกษา ให้คำปรึกษาหารือ และให้คำแนะนำผู้ป่วยได้.....	3.75	0.54	มาก
8. สามารถบันทึกข้อมูลทางการแพทย์ เขียนใบรับรองแพทย์ ใบส่งต่อผู้ป่วยได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามความเป็นจริง และครบถ้วนสมบูรณ์.....	3.87	0.70	มาก
9. สามารถนำเสนอรายงานทางการแพทย์ และอภิปรายในที่ประชุมได้.....	3.75	0.63	มาก
10. มีทักษะในการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และประสบการณ์แก่บุคลากรทางการแพทย์ทุกระดับ และประชาชน.....	3.73	0.63	มาก

จากตาราง 18 แสดงว่า ผู้บังคับบัญชาบัณฑิตแพทย์มีความคิดเห็นว่าคุณภาพของบัณฑิตแพทย์ด้านทักษะในการติดต่อสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ ในแต่ละข้อมีความเหมาะสมในระดับมาก

ตาราง 19 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาบัณฑิตแพทย์ที่มีต่อคุณภาพของบัณฑิตด้านความรู้พื้นฐาน เป็นรายชื่อ

คุณภาพของบัณฑิตแพทย์ ด้านความรู้พื้นฐาน	ผู้บังคับบัญชาบัณฑิตแพทย์ n = 60		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1. มีความรู้ความเข้าใจใน ระดับปริคณิก.....	3.72	0.49	มาก
2. มีความรู้ความเข้าใจในระบบบริการสาธารณสุขของประเทศไทย.....	3.47	0.50	ปานกลาง
3. มีความรู้ความเข้าใจงานสาธารณสุขมูลฐาน เวชศาสตร์ชุมชน และเวชศาสตร์ครอบครัว.....	3.38	0.72	ปานกลาง
4. มีความรู้ความเข้าใจด้านเศรษฐศาสตร์สาธารณสุขที่เกี่ยวข้องและเหมาะสมในการทำเวชปฏิบัติ.....	3.40	0.69	ปานกลาง
5. มีความรู้ความเข้าใจหลักการด้านระบาดวิทยา ชีวสถิติ เวชสารสนเทศระบาดวิทยาคลินิก และ (Evidence-Based Medicine).....	3.42	0.77	ปานกลาง
6. มีความรู้ความเข้าใจหลักการบริหารงานทั่วไป และการบริหารงานด้านการแพทย์และสาธารณสุข.....	3.35	0.58	ปานกลาง
7. มีความรู้ความเข้าใจทางสังคมศาสตร์ มานุษยวิทยา และพฤติกรรมศาสตร์ที่จำเป็นสำหรับการเสริมสร้างเจตคติ และ ความเข้าใจต่อเพื่อนมนุษย์และสังคม.....	3.62	0.52	มาก
8. มีความรู้ความเข้าใจหลักกฎหมายทั่วไป และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพเวชกรรม ตลอดจนกฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ของแพทยสภา และกฎระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง.....	3.45	0.59	ปานกลาง

จากตาราง 19 แสดงว่า ผู้บังคับบัญชาบัณฑิตแพทย์มีความคิดเห็นว่าคุณภาพของบัณฑิตแพทย์ด้านความรู้พื้นฐานเกือบทุกข้อมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ยกเว้น ข้อ 1 และข้อ 7 ที่เห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมาก

ตาราง 20 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาบ้นิตแพทย์
แพทย์ที่มีต่อคุณภาพของบัณฑิตแพทย์ ด้านทักษะทางคลินิก เป็นรายชื่อ

คุณภาพของบัณฑิตแพทย์ ด้านทักษะทางคลินิก	ผู้บังคับบัญชาบ้นิตแพทย์ n = 60		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1. สามารถสังเกตอาการปฏิกิริยาของผู้ป่วยได้.....	3.73	0.52	มาก
2. สามารถซักประวัติ และตรวจร่างกายผู้ป่วยอย่างเป็นระบบและถูกต้อง แม่นยำ.....	3.80	0.51	มาก
3. สามารถรวบรวมข้อมูลจากประวัติ การตรวจร่างกาย ผลการตรวจ ทางห้องปฏิบัติการ และการตรวจพิเศษต่าง ๆ เพื่อนำมาตั้งสมมติฐาน วิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาของผู้ป่วย.....	3.67	0.71	มาก
4. สามารถเลือกใช้การตรวจโดยใช้เครื่องมือพื้นฐาน เครื่องมือพิเศษ และ การตรวจทางห้องปฏิบัติการต่าง ๆ โดยคำนึงถึงความคุ้มค่าและความ เหมาะสม.....	3.60	0.67	มาก
5. สามารถนำความรู้ทางทฤษฎี และหลักฐานต่างๆ มาประกอบการพิจารณาใน การวินิจฉัยและบำบัดรักษาผู้ป่วย.....	3.75	0.60	มาก
6. สามารถใช้วิจารณ์ญาณในการตัดสินใจ ตรวจวินิจฉัยและบำบัดรักษาผู้ป่วย ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และทันเวลาที่.....	3.50	0.75	ปานกลาง
7. สามารถบันทึกเวชระเบียนอย่างถูกต้อง เป็นระบบ ตามแนวทาง มาตรฐานสากล (International Classification of Diseases: ICD).....	3.78	0.58	มาก
8. สามารถให้บริการสุขภาพผู้ป่วยแบบองค์รวม (Holistic Approach) ได้แก่ การตรวจวินิจฉัย บำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพ ส่งเสริมสุขภาพ และป้องกัน การเจ็บป่วยทั้งทางร่างกาย จิตและสังคม ในสภาพที่เป็นปัจเจกบุคคล และใน สภาพที่เป็นส่วนหนึ่งของครอบครัวและสังคม.....	3.58	0.56	มาก
9. สามารถปรึกษาหารือผู้มีความรู้ความชำนาญ หรือส่งผู้ป่วยไปรับการรักษาต่อ ได้อย่างเหมาะสมและทันเวลาที่.....	3.83	0.76	มาก

จากตาราง 20 แสดงว่า ผู้บังคับบัญชาบ้นิตแพทย์มีความคิดเห็นคุณภาพของบัณฑิตแพทย์
ด้านทักษะทางคลินิกเกือบทุกข้อมีความเหมาะสมในระดับมาก ยกเว้นข้อ 6 ที่เห็นว่ามีเหมาะสมใน
ระดับปานกลาง

ตาราง 21 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา
 บัณฑิตแพทย์ที่มีต่อคุณภาพของบัณฑิตแพทย์ ด้านทักษะการตรวจโดยใช้เครื่องมือพื้นฐาน
 การตรวจทางห้องปฏิบัติการ การทำหัตถการที่จำเป็น เป็นรายข้อ

คุณภาพของบัณฑิตแพทย์ ด้านทักษะการตรวจโดยใช้เครื่องมือพื้นฐาน การตรวจทางห้องปฏิบัติการ การทำหัตถการที่จำเป็น	ผู้บังคับบัญชาบัณฑิตแพทย์ n = 60		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1. สามารถทำหัตถการได้อย่างถูกต้อง.....	3.57	0.56	มาก
2. สามารถใช้เครื่องมือต่าง ๆ ในการตรวจวินิจฉัยและรักษาผู้ป่วย.....	3.78	0.61	มาก
3. สามารถใช้เครื่องมือต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง.....	3.60	0.64	มาก
4. สามารถแปลผลการใช้เครื่องมือได้ถูกต้อง.....	3.55	0.53	มาก
5. สามารถเตรียมผู้ป่วยเพื่อการตรวจวินิจฉัยโรคที่ใช้เครื่องมือ.....	3.87	0.43	มาก

จากตาราง 21 แสดงว่า ผู้บังคับบัญชาบัณฑิตแพทย์มีความคิดเห็นว่าคุณภาพของบัณฑิต
 ด้านทักษะการตรวจโดยใช้เครื่องมือพื้นฐาน การตรวจทางห้องปฏิบัติการ การทำหัตถการที่จำเป็น
 ในแต่ละข้อมีความเหมาะสมในระดับมาก

ตาราง 22 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาบัณฑิต
 แพทย์ที่มีต่อคุณภาพของบัณฑิตแพทย์ ด้านการพัฒนาความรู้ความสามารถทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง
 เป็นรายข้อ

คุณภาพของบัณฑิตแพทย์ ด้านการพัฒนาความรู้ความสามารถทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง	ผู้บังคับบัญชาบัณฑิตแพทย์ n = 60		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1. มีนิสัยใฝ่รู้ และสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง.....	4.02	0.70	มาก
2. แสวงหาความรู้และทักษะทางวิชาชีพเพิ่มเติมอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ทัน ความก้าวหน้าทางวิชาการ.....	3.83	0.69	มาก
3. มีความสามารถในการค้นคว้าหาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ โดยสามารถใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) ในการหาข้อมูลใหม่ ๆ... ..	3.77	0.81	มาก
4. สามารถติดตามและเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ทำให้ก้าวหน้าการเปลี่ยนแปลง ทางวิทยาการของโลก.....	3.97	0.58	มาก

ตาราง 22 (ต่อ)

คุณภาพของบัณฑิตแพทย์ ด้านการพัฒนาความรู้ความสามารถทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง	ผู้บังคับบัญชาบัณฑิตแพทย์ n = 60		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
5. ตระหนักถึงความสำคัญของชีวเวชศาสตร์ (Biomedical Sciences) ระบาดวิทยาคลินิก (Evidence-Based Medicine) และการวิจัยเกี่ยวกับสุขภาพ ที่จะนำมาประยุกต์ใช้ในเวชปฏิบัติ.....	3.48	0.83	ปานกลาง
6. มีเจตคติในการพัฒนาคุณภาพงานอย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง.....	3.78	0.58	มาก

จากตาราง 22 แสดงว่า ผู้บังคับบัญชาบัณฑิตแพทย์มีความคิดเห็นว่าคุณภาพของบัณฑิตด้านการพัฒนาความรู้ความสามารถทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องเกือบทุกข้อมีความเหมาะสมในระดับมาก ยกเว้นข้อ 5 ที่เห็นว่ามีเหมาะสมในระดับปานกลาง

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ นิสิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์ ที่มีต่อหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้าน รวมทั้งการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาบัณฑิตแพทย์ที่มีต่อคุณภาพของบัณฑิตแพทย์ กับเกณฑ์ที่กำหนด ดังแสดงในตาราง 23-24

ตาราง 23 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ นิสิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์ ที่มีต่อหลักสูตร แพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้าน กับเกณฑ์ที่กำหนด

การประเมินหลักสูตร	อาจารย์ n = 95				นิสิตแพทย์ n = 78				บัณฑิตแพทย์ n = 76			
	$\bar{X}$	S.D.	t	p	$\bar{X}$	S.D.	t	p	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ด้านบริบท												
วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	3.91	0.64	6.22	.001	4.03	0.47	9.95	.001	4.04	0.52	9.02	.001
ด้านปัจจัยเบื้องต้น												
โครงสร้างของหลักสูตร	3.85	0.54	6.26	.001	3.95	0.67	5.97	.001	4.14	0.56	10.04	.001
เนื้อหาของหลักสูตร	3.93	0.53	8.02	.001	4.00	0.54	8.23	.001	4.14	0.52	10.73	.001
คุณลักษณะของอาจารย์	4.42	0.69	13.12	.001	4.59	0.66	14.55	.001	4.56	0.58	16.03	.001
คุณสมบัติของผู้เข้ารับการศึกษา	4.17	0.63	10.32	.001	4.09	0.67	7.88	.001	4.22	0.60	10.59	.001
อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน และสถานที่เรียน	3.74	0.76	3.10	.003	3.72	0.81	2.36	.021	3.87	0.61	5.28	.001
รวม	3.91	0.52	7.67	.001	3.98	0.55	7.68	.001	4.11	0.48	10.97	.001
ด้านกระบวนการ												
การจัดการเรียนการสอน	3.97	0.64	7.12	.001	4.02	0.61	7.56	.001	4.06	0.55	8.94	.001
การวัดและประเมินผล	3.83	0.61	5.25	.001	3.98	0.61	6.98	.001	4.05	0.54	8.74	.001
การบริหารหลักสูตร	4.16	0.62	10.32	.001	4.08	0.67	7.64	.001	4.09	0.55	9.40	.001
รวม	4.00	0.57	8.55	.001	4.03	0.56	8.36	.001	4.07	0.51	9.65	.001
รวมทุกด้าน	3.93	0.52	8.02	.001	4.00	0.46	9.59	.001	4.09	0.47	10.78	.001

จากตาราง 23 แสดงว่าอาจารย์ นิสิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์ มีความคิดเห็นว่าหลักสูตร แพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยรวมและในแต่ละด้านมีความเหมาะสม สูงกว่าเกณฑ์

ตาราง 24 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชามหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดำรงที่มีต่อคุณภาพบัณฑิตแพทย์
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตามหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 ด้านผลผลิต
กับเกณฑ์ที่กำหนด

การประเมินหลักสูตร	ผู้บังคับบัญชามหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดำรง n = 60			
	$\bar{X}$	S.D.	t	p
1. ด้านพฤติกรรม จิตตคติ คุณธรรม และจริยธรรมแห่งวิชาชีพ	3.87	0.38	7.45	.001
2. ด้านทักษะในการติดต่อสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ	3.75	0.40	4.91	.001
3. ด้านความรู้พื้นฐาน	3.48	0.44	-0.44	.663
4. ด้านทักษะทางคลินิก	3.69	0.46	3.28	.002
5. ด้านทักษะการตรวจโดยใช้เครื่องมือพื้นฐาน การตรวจทางห้องปฏิบัติการการทำการหัตถการที่จำเป็น	3.67	0.43	3.13	.003
6. ด้านการพัฒนาความรู้ความสามารถทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง	3.81	0.51	4.71	.001
รวม	3.73	0.37	4.78	.001

จากตาราง 24 แสดงว่าผู้บังคับบัญชามหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดำรงมีความคิดเห็นว่าคุณภาพของบัณฑิตแพทย์ หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านผลผลิตโดยรวมมีความเหมาะสมสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า เกือบทุกด้านมีความเหมาะสมสูงกว่าเกณฑ์ ยกเว้นด้านความรู้พื้นฐาน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อประเมินหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญตามคุณสมบัติที่กำหนด จำนวน 5 คน อาจารย์ผู้สอนรายวิชาต่าง ๆ ในสาขาแพทยศาสตร์ จำนวน 95 คน นิสิตแพทย์ จำนวน 78 คน บัณฑิตสาขาวิชาแพทยศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษา 2548 - 2549 จำนวน 76 คน และผู้บังคับบัญชาบัณฑิตแพทย์ จำนวน 60 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 309 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร 3 ชุด และแบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร 2 ชุด คือ

แบบวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร ชุดที่ 1 วิเคราะห์ด้านบริบท ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของหลักสูตรกับความมุ่งหมายทางการศึกษาของบลูม (Bloom) ใน 3 ด้าน ได้แก่ พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย โดยเป็นแบบสอบถามแบบให้เลือกตอบ 3 ตัวเลือก มีข้อความถาม 6 ข้อใหญ่ (24 ข้อย่อย) ชุดที่ 2 วิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตรโดยเปรียบเทียบโครงสร้างของหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กับเกณฑ์มาตรฐานระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ชุดที่ 3 วิเคราะห์ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชากับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ 6 ตัวเลือก

แบบสอบถามการประเมินหลักสูตร จำนวน 2 ชุด ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์ นิสิตแพทย์ บัณฑิตแพทย์ ที่มีต่อหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น และด้านกระบวนการ มีข้อความถาม 104 ข้อ แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.986 ชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาต่อคุณภาพบัณฑิตแพทย์ ของหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ด้านผลผลิต 6 ด้าน ได้แก่ ด้านพฤติกรรมนิสัย เจตคติ คุณธรรม และจริยธรรมแห่งวิชาชีพ ด้านทักษะในการติดต่อสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ ด้านความรู้พื้นฐาน ด้านทักษะทางคลินิก ด้านทักษะการตรวจโดยใช้เครื่องมือพื้นฐาน การตรวจห้องปฏิบัติการ การทำหัตถการที่จำเป็น และ ด้านการพัฒนาความรู้ความสามารถทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง มีข้อคำถาม 52 ข้อ แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.982

สรุปผลการวิจัย

1. การประเมินหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จากการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมุ่งส่งเสริมผู้เรียนตามความมุ่งหมายทางการศึกษา 3 ด้าน คือด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย ส่วนโครงสร้างหลักสูตร หน่วยกิตรวมสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายหมวดวิชา พบว่า หมวดวิชาศึกษาทั่วไป และหมวดวิชาเฉพาะมีจำนวนหน่วยกิตสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน มีเพียงหมวดวิชาเลือกเสรีที่มีจำนวนหน่วยกิตเท่ากับเกณฑ์มาตรฐาน ส่วนเนื้อหาวิชาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อ 1 ข้อ 3 ข้อ 4 ข้อ 5 และข้อ 6 ยกเว้นวัตถุประสงค์ข้อ 2

2. การประเมินหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตามความคิดเห็นของอาจารย์ นิสิตแพทย์ บัณฑิตแพทย์ และผู้บังคับบัญชามหาวิทยาลัย พบว่า

ด้านบริบท อาจารย์ นิสิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์ มีความคิดเห็นว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โดยรวมและแต่ละข้อเหมาะสมในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาของหลักสูตร คุณลักษณะของอาจารย์ คุณสมบัติของผู้เข้ารับการศึกษ อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน และสถานที่เรียน อาจารย์ นิสิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์ มีความคิดเห็นว่า โดยรวมและแต่ละปัจจัยเหมาะสมในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านกระบวนการ ได้แก่ การจัดเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการบริหารหลักสูตร อาจารย์ นิสิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์ มีความคิดเห็นว่า โดยรวมและแต่ละด้านเหมาะสมในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านผลผลิต ผู้บังคับบัญชามหาวิทยาลัย มีความคิดเห็นว่า โดยรวมเหมาะสมในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านพฤติกรรมนิสัย เจตคติ คุณธรรม และจริยธรรมแห่งวิชาชีพ ด้านทักษะในการติดต่อสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ ด้านทักษะทางคลินิก ด้านทักษะการตรวจโดยใช้

เครื่องมือพื้นฐาน การตรวจทางห้องปฏิบัติการ การทำหัตถการที่จำเป็น และด้านการพัฒนาความรู้ความสามารถทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง เหมาะสมในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านความรู้พื้นฐาน เหมาะสมในระดับปานกลาง และไม่สูงกว่าเกณฑ์

อภิปรายผล

การประเมินหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร และศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ นิสิตแพทย์ บัณฑิตแพทย์ และผู้บังคับบัญชาบัณฑิตแพทย์ ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ด้านบริบท ผู้เชี่ยวชาญ อาจารย์ นิสิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์ มีความคิดเห็นว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โดยรวมและรายข้อ มีความเหมาะสมในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเป็นเพราะว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ส่งเสริมผู้เรียน ทั้งในด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย และสอดคล้องกับความต้องการของสังคมอย่างชัดเจน ทั้งนี้คณะแพทยศาสตร์ได้มีการปรับปรุงหลักสูตรเป็นระยะ ๆ เพื่อความเหมาะสมและทันกับสภาพการเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง วิทยาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ (รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน คณะแพทยศาสตร์. 2548:3) และวัตถุประสงค์ของหลักสูตรกำหนดให้นิสิตแพทย์ต้องมีความสามารถในการอธิบายสาเหตุของการเกิดโรคต่าง ๆ ต้องสามารถวินิจฉัยโรค สามารถให้บริการรักษาผู้ป่วยได้ รวมทั้งกำหนดให้นิสิตรู้จักวางแผนและจัดการศึกษาด้วย ซึ่งการกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในลักษณะนี้ เป็นการส่งเสริมนิสิตมีความรู้ ความเข้าใจในทฤษฎีและหลักการทางการแพทย์ในระดับดี สามารถนำทฤษฎีและความรู้ดังกล่าว มาคิด วิเคราะห์ วินิจฉัยอาการของผู้ป่วยได้ และสามารถเพิ่มพูนความรู้ หาความสัมพันธ์และสังเคราะห์วิธีการรักษาผู้ป่วยได้ ทำให้นิสิตแพทย์ได้พัฒนาทั้งด้านความรู้ ความเข้าใจ ความคิด และการปฏิบัติ หรือที่เรียกว่า พุทธิพิสัย นอกจากนี้การที่วัตถุประสงค์หลักสูตรได้กำหนดให้นิสิตมีความสามารถในการให้บริการด้านการส่งเสริมสุขภาพประเภทต่าง ๆ โดยต้องให้บริการทั้งทางกายและจิต ในระดับชุมชน ครอบครัว และบุคคลนั้น ทำให้นิสิตได้รับประสบการณ์ตรงจากการคลุกคลีกับผู้ป่วยและเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติกรงานบนหอผู้ป่วย หรือสถานพยาบาล โดยให้บริการในการทำหัตถการ การตรวจรักษาผู้ป่วยโดยใช้เครื่องมือต่าง ๆ ซึ่งทำให้นิสิตเกิดทักษะในการปฏิบัติงานหรือทักษะพิสัยได้ และในการปฏิบัติงานนิสิตได้รับการปลูกฝังและพัฒนาความคิดและอุดมคติในการเป็นแพทย์โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ในการสร้างลักษณะเพื่อให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ หรือที่เรียกว่า จิตพิสัยนอกจากนี้นิสิตได้พัฒนาตนเองให้มีคุณธรรม จริยธรรม และเกิดความคิดสร้างสรรค์ รับผิดชอบ มี

ศีลธรรมและเสียสละ กล่าวได้ว่า หลักสูตรได้ส่งเสริมผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายทางการศึกษาของบลูม (Benjamin S.Bloom) อย่างชัดเจน สอดคล้องกับแนวความคิดของ สังกัด อุทรานันท์ (2532: 212) ที่กล่าวว่าจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ดีต้องเน้นและส่งเสริมคุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้เรียนให้มีความเจริญงอกงามหลายด้าน ส่งเสริมให้คิดเป็น มีความสนใจ มีความกระตือรือร้น มีอาชีพตามความถนัด ควรช่วยให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์จากการศึกษาให้มากที่สุดทั้งด้านความรู้ความเข้าใจ ทักษะและเจตคติ และสอดคล้องกับคำกล่าวของ สุบิน ปิ่นขยัน (2530: 3-7) ที่ว่าหลักสูตรเป็นเสมือนทิศทางการแห่งวิทยาการที่ผู้สอนประสงค์อยากให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะ และมีทัศนคติที่พึงประสงค์ การจัดหัวข้อเรื่องต่าง ๆ ในหลักสูตรจะต้องมองเห็นภาพของคนที่จะเข้ามาเรียนและผู้ที่จะออกไปรับใช้สังคมให้ชัดเจนขึ้น และหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิตนี้ก็กำหนดวัตถุประสงค์ไว้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525: 2) ที่กล่าวว่าหลักสูตรที่ดีต้องตอบสนองต่อความต้องการ ความสนใจของผู้เรียน และสอดคล้องกับความต้องการของชีวิตที่เหมาะสมที่สุด ดังจะเห็นได้ชัดจากหลักสูตรที่กำหนดว่าต้องการให้นิสิตสามารถเป็นแพทย์ที่มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรม และมีคุณภาพเพื่อพัฒนาและรับใช้สังคมต่อไป ดังงานวิจัยของสมบุญ ศรีสรวิทย์ (2549:78) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่า การสร้างวัตถุประสงค์ของหลักสูตรได้คำนึงถึงความสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาการอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพที่เป็นสากล โดยมุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ ความสามารถในการวิเคราะห์วิจัย ค้นคว้าหาความรู้ และสามารถนำเอาความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ในการพัฒนาองค์กรหรือหน่วยงานได้

2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น

2.1 โครงสร้างของหลักสูตร พบว่า โครงสร้างของหลักสูตร โดยรวมมีจำนวนหน่วยกิตสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา หมวดวิชาเลือกเสรีมีจำนวนหน่วยกิตเท่ากับเกณฑ์มาตรฐาน ส่วนหมวดวิชาศึกษาทั่วไปและหมวดวิชาเฉพาะมีจำนวนหน่วยกิตสูงกว่าเกณฑ์ ซึ่งอาจารย์ นิสิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์ มีความคิดเห็นว่าโครงสร้างหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโครงสร้างของหลักสูตรและจำนวนหน่วยกิตของแต่ละหมวดวิชาเป็นไปตามเกณฑ์และสูงกว่าเกณฑ์กระทรวงศึกษาธิการ (2548) ซึ่งได้กำหนดโครงสร้างของหลักสูตรระดับปริญญาตรีประกอบด้วยหมวดวิชาศึกษาทั่วไป เป็นหมวดวิชาที่พัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจธรรมชาติ ตนเอง ผู้อื่น และสังคม เป็นผู้ใฝ่รู้ สามารถคิดอย่างมีเหตุผล สามารถใช้ภาษาในการ

ติดต่อสื่อสารความหมายได้ สอดคล้องกับ เสริมศรี ไชยศรี สุรพล บัวพิมพ์ และสุนทรี คนเทียง. (2543: 5-8) กล่าวไว้ว่า การจัดโครงสร้างหลักสูตร ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ควรประกอบด้วยเนื้อหาสาระและ กิจกรรมที่เน้นทักษะที่จำเป็นสำหรับชีวิตและสังคมเป็นหลัก และส่งเสริมให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์ปัญหาหรือ ศึกษาวิเคราะห์ปัญหาหรือศึกษาค้นคว้าร่วมกัน ให้มีทั้งประสบการณ์พื้นฐานเบื้องต้นและประสบการณ์ที่ ต้องการวุฒิภาวะขั้นสูง มีการจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมความเข้าใจและทักษะแบบองค์รวมได้ ส่วนนิสิต แพทย์ และบัณฑิตแพทย์ มีความคิดเห็นว่าหลักสูตรในกลุ่มวิชามนุษยศาสตร์และวิชาสังคมศาสตร์มีความ เหมาะสมในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะนิสิตแพทย์และบัณฑิตแพทย์มุ่งศึกษาหาความรู้เฉพาะด้านยังไม่ เข้าใจจุดมุ่งหมายของการเรียนหมวดวิชาศึกษาทั่วไปที่ส่งเสริมให้สามารถคิดอย่างมีเหตุผล สามารถใช้ ภาษาในการติดต่อสื่อสารความหมายได้ดี มีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตและดำรง ตนอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับ สงัด อุทรานันท์ (2532: 212) ที่กล่าวว่า หลักสูตรที่ดีต้อง มุ่งเน้นและส่งเสริมคุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้เรียนให้มีความเจริญงอกงามหลายด้าน ส่งเสริมให้คิดเป็น มี ความสนใจ มีความกระตือรือร้น และต้องเน้นการเสริมสร้างทางเศรษฐกิจ ควรให้ผู้เรียนได้รับ ผลประโยชน์จากการศึกษามากที่สุด

สำหรับในหมวดวิชาเฉพาะที่แบ่งเป็นวิชาพื้นฐานเฉพาะแพทย์และวิชาเอก มีจำนวนหน่วยกิต สูงกว่าเกณฑ์ อาจเป็นเพราะปัจจุบันวิวัฒนาการของโรคภัยและการกลายพันธุ์ของเชื้อโรคต่าง ๆ มีมากขึ้น และเป็นปัญหาที่ส่งผลต่อสุขภาพของคน ทำให้มีการพัฒนาวิทยาการ ความรู้ และเทคโนโลยีทางการแพทย์ให้ ความก้าวหน้าทันกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปด้วย เพื่อพัฒนาให้นิสิตแพทย์มีความรู้ ความสามารถ ตลอดจนทักษะ เจตคติทางวิชาชีพในระดับพื้นฐานที่จะสามารถนำไปประกอบวิชาชีพ เวชกรรม และตรงกับคุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. 2545 (แพทยสภา. 2545) และเพื่อประโยชน์ในการรักษามาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ อันเป็นส่วน หนึ่งของเกณฑ์การรับรองวิทยฐานะและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อให้การบริหารงานด้านวิชาการ ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และหมวดวิชาเลือกเสรี มีจำนวนหน่วยกิตเท่ากับเกณฑ์ อาจเป็นเพราะ หมวดวิชานี้ที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจตามที่ตนเองถนัดและสนใจ โดยเปิดโอกาสให้เลือกเรียน รายวิชาใด ๆ จำนวนไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต ดังงานวิจัยของ รัตติยา ฤทธิรงค์ (2547: บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินการดำเนินงานโครงการร่วมผลิตแพทย์เพิ่มเพื่อชาวชนบท หลักสูตร แพทยศาสตรบัณฑิต โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา สถาบันสมทบ มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่า การ กำหนดวิชาเลือกเหมาะสมทุกรายวิชา

2.2 เนื้อหาหลักสูตร ผู้เชี่ยวชาญ มีความคิดเห็นว่าเนื้อหาวิชาในหลักสูตร มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ทุกข้อเว้นวัตถุประสงค์ข้อ 2 และอาจารย์ นิสิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์ มีความคิดเห็นว่าเนื้อหาวิชาในหลักสูตรเหมาะสมในระดับมาก และมีความเหมาะสมสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเนื้อหาของหลักสูตรในทุกรายวิชาได้ส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในการรักษาและป้องกันโรค และมีความหลากหลาย มุ่งเน้นให้นิสิตเกิดประสบการณ์ในวิชาชีพ โดยการศึกษาทางทฤษฎีแล้วยังมีรายวิชาที่กำหนดให้มีการปฏิบัติงานจริง สามารถนำไปใช้ประกอบวิชาชีพแพทย์ได้ ดังที่ วิชัย แหวนเพชร (2530: 70-71) กล่าวว่า เนื้อหาของรายวิชาต่าง ๆ จะต้องเป็นส่วนที่ได้เลือกสรรเนื้อหาสาระความรู้ ประสบการณ์ มาจัดรวมเรียงลำดับไว้เพื่อที่ว่าเมื่อผู้เรียนผ่านกิจกรรมต่าง ๆ แล้วจะพัฒนาไปสู่จุดมุ่งหมายที่ได้ตั้งใจไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตติยา ฤทธิรงค์ (2547: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาวิจัย เรื่อง การประเมินการดำเนินงานโครงการร่วมผลิตแพทย์เพื่อชาวชนบท หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา สถาบันสมทบ มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่า เนื้อหาในรายวิชาที่เรียนมีมากเพียงพอต่อการนำไปปฏิบัติงานจริง สำหรับวัตถุประสงค์ข้อ 2 กำหนดให้นิสิตสามารถวางแผนระบบการให้บริการสาธารณสุข เพื่อแก้ปัญหาสุขภาพทางกาย และทางจิต ทั้งระดับชุมชน ระดับครอบครัว และระดับบุคคล โดยการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลด้านระบาดวิทยา สังคม การเมือง เศรษฐกิจและการศึกษานั้น ในหลักสูตรมีการจัดรายวิชาที่มีเนื้อหาความรู้ที่เป็นพื้นฐานในการศึกษาหาความรู้ด้านสาธารณสุขและวิทยาการใหม่ ๆ บ้าง แต่อาจยังไม่เพียงพอที่จะสนับสนุนความรู้พื้นฐาน ทำให้เนื้อหาไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อนี้ ดังที่ อารง บัวศรี (2548: 8) กล่าวว่า เนื้อหา คือสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ทักษะและความสามารถที่ต้องการให้มี รวมทั้งประสบการณ์ที่ต้องการให้ได้รับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐินี นวลสกุล (2548: 94) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2535 ของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พบว่า ควรปรับปรุงเนื้อหาวิชาให้ทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

2.3 คุณลักษณะของอาจารย์ อาจารย์ นิสิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์ มีความคิดเห็นว่าเหมาะสมในระดับมากที่สุด และมีความเหมาะสมสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเป็นเพราะอาจารย์ในคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับการคัดเลือกจากผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอก ที่มีวุฒิการศึกษาตรงตามสาขาวิชาที่สอน อาจารย์มีความรู้ ประสบการณ์ สามารถให้คำปรึกษา แนะนำ ได้ตลอดเวลา ซึ่งเป็นผลดีต่อการเรียนการสอน นอกจากนี้ อาจารย์ของคณะแพทย์ทุกคนต้องผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการแพทยศาสตรศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำให้อาจารย์แพทย์ได้เรียนรู้ในด้านวิชาชีพครู เช่น เรื่องหลักสูตร การเขียนวัตถุประสงค์ การจัดการเรียนการ

สอน การใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนต่าง ๆ จึงทำให้มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการจัดการเรียน การสอน อีกทั้งคณะแพทยศาสตร์ ได้มุ่งพัฒนาคุณลักษณะของผู้สอนและมีการเตรียมความพร้อมให้กับ บุคลากรที่ทำหน้าที่สอนได้อย่างดี เป็นการเตรียมอาจารย์แพทย์ให้ตระหนักในบทบาทและหน้าที่ พร้อมทั้ง แนวทางปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับปรัชญา เวสารัชช์ (2545: 13) ที่ได้กล่าวไว้ว่า ผู้สอน หรือผู้ให้การเรียนรู้ ผู้ถ่ายทอดเนื้อหาสาระต้องได้รับการศึกษาอบรมมาทั้งในด้านเนื้อหาและ วิธีการถ่ายทอดเพื่อให้สามารถถ่ายทอดความรู้และสาระวิชาที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนได้อย่างมี ประสิทธิภาพ ดังงานวิจัยของ ญัฐนี นวลสกุล (2548: 94) ที่ศึกษาวิจัย เรื่อง การประเมินหลักสูตรวิทยา ศาสตร์บัณฑิต (เภสัชศาสตร์) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2535 ของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พบว่า อาจารย์มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ตรงตามวิชาที่สอน มีเทคนิคการสอนที่ดี สามารถปรับ กระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางวิชาการ

2.4 คุณสมบัติของผู้เข้ารับการศึกษา อาจารย์ นิสิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์ มีความคิดเห็น ว่าเหมาะสมในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการคัดเลือก บุคคลเข้าศึกษาในหลักสูตร ได้มีการกำหนดคุณสมบัติตรงตามเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยผ่านการสอบตรงของมหาวิทยาลัยและการสอบคัดเลือกผ่านระบบ เอนทรานซ์ (ระบบการสอบคัดเลือกรวม) ซึ่งไม่ว่าจะเป็นการสอบตรงหรือสอบเอนทรานซ์ พบว่ามีผู้สนใจ สอบเข้าเป็นจำนวนมากมีการแข่งขันสูง ผู้ที่สอบผ่านการคัดเลือกได้ต้องเป็นผู้ที่มีพื้นฐานความรู้และ ความสามารถสูง เพราะการเรียนในสาขาวิชาชีพแพทย์มีความเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับชีวิตของคนในการ รักษาให้คนไข้มีชีวิตหรืออาจทำให้คนไข้เสียชีวิตได้ ดังนั้นผู้ที่เข้าเรียนต้องเป็นผู้ที่มีคุณธรรม และ จริยธรรม ด้วยเหตุผลดังกล่าวทำให้คณะแพทยศาสตร์ได้กำหนดว่า ผู้ที่สอบผ่านการคัดเลือกในขั้นต้น ต้องผ่านการทดสอบทัศนคติต่อวิชาชีพทางการแพทย์ จึงสามารถสอบสัมภาษณ์ได้ ซึ่งในการสอบ สัมภาษณ์นั้น กรรมการสอบเป็นอาจารย์แพทย์ที่มีประสบการณ์ทางการแพทย์และเป็นทั้งผู้ให้การศึกษา ในหลักสูตรโดยตรง ดังที่ กาญจนา คุณารักษ์ (2543) กล่าวว่า การใช้วิธีการสอนแบบต่าง ๆ ที่ หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จ มีความรู้ สมรรถภาพ ทักษะ เจตคติ และคุณสมบัติตาม จุดประสงค์ของหลักสูตร ดังงานวิจัยของ สมบูรณ์ ศิริธรรมิทธิ (2549: 81) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การประเมิน หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่า นักศึกษาที่เข้าศึกษาเป็นนักศึกษาที่มีความรู้ มีทัศนคติที่ดี ต่อสาขาวิชาและมีความตั้งใจในการศึกษาเล่าเรียน

2.5 อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน และสถานที่เรียน อาจารย์ นิสิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์ มีความคิดเห็นว่ายเหมาะสมในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ มหาวิทยาลัยมีความพร้อมในเรื่องของอาคาร สถานที่ วัสดุการศึกษา รวมทั้งตำรา สามารถให้นิสิตใช้เป็นแหล่งศึกษา ค้นคว้า แสวงหาความรู้ มีแหล่งสืบค้นข้อมูล สถานที่เรียนเอื้อต่อการส่งเสริมการเรียนการสอนตลอดเวลา (การเรียนการสอนชั้นปีที่ 4-6) มีห้องปฏิบัติการ เครื่องมือ อุปกรณ์ที่ทันสมัย เหมาะกับการทำหัตถการและเวชปฏิบัติและสอดคล้องกับเนื้อหาในหลักสูตร ดังที่ ทบวงมหาวิทยาลัย (2541) ได้กำหนดปัจจัยเกื้อหนุนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษาอย่างที่คุณภาพและประสิทธิภาพ ได้แก่ มีอาคารเรียนที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอนในหลายรูปแบบ มีห้องสมุด ตำรา วารสารทั้งภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ มีเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอน และวัสดุอุปกรณ์ที่เอื้อต่อการสืบค้นและแสวงหาความรู้จากทั้งภายในและภายนอกประเทศ มีอาณาบริเวณและบรรยากาศที่เสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์และการใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนิสิตนักศึกษา ดังงานวิจัยของ ธวัชรัตน์ พลเจริญ (2546: 95) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชาศิลปศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า การจัดการเรียนการสอนควรจัดสื่ออุปกรณ์การสอนให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนและจำนวนผู้เรียน

3. ด้านกระบวนการ

3.1 การจัดการเรียนการสอน อาจารย์ นิสิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์ มีความคิดเห็นว่ายเหมาะสมในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการจัดการเรียนการสอนได้เปิดโอกาสและส่งเสริมให้นิสิตได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง จัดหาสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม มีกิจกรรมเสริมความรู้ มีสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย สามารถฝึกปฏิบัติงานในวิชาชีพได้อย่างเพียงพอ กล่าวคือ การจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานเนื้อหาที่สำคัญของภาควิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน และมีการจัดการเรียนการสอนที่ใช้ปัญหาเป็นหลักซึ่งเป็นอีกวิธีหนึ่งเพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ของนิสิต ซึ่งในการเรียนนิสิตจะไม่สามารถเรียนรู้ได้หมดในกรอบระยะเวลาที่กำหนดให้ศึกษาเนื่องจากเนื้อหาวิชาทางการแพทย์เพิ่มขึ้นไม่หยุดนิ่ง ทำให้ต้องพัฒนาผู้เรียนให้เรียนรู้ตลอดเวลา ดังการจัดการเรียนการสอนระดับคลินิก (ชั้นปีที่ 4-6) ที่จัดให้นิสิตแพทย์ได้อยู่ในสภาพแวดล้อมของการรักษา คืออยู่ในโรงพยาบาลศูนย์การแพทย์สมเด็จพระเทพสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้และทำให้นิสิตแพทย์สามารถปรับตัวที่จะเป็นแพทย์ นอกจากนี้ยังทำให้นิสิตแพทย์สามารถปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยได้อย่างต่อเนื่อง เพราะการปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยนิสิตแพทย์ต้องหมุนเวียนขึ้นปฏิบัติงานตลอดเวลา จึงทำให้นิสิตแพทย์เกิดความรับผิดชอบ พร้อมทั้งเกิดความทุ่มเท เสียสละ และอุทิศตนในการปฏิบัติงาน ซึ่ง

เป็นการส่งเสริมให้นิสิตแพทย์เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม และมีเจตคติที่ดีในการปฏิบัติต่อผู้ป่วยและเพื่อนร่วมอาชีพ ดังที่ เสริมศรี ไชยศรี : สุรพล บัวพิมพ์ : และสุนทร คนเที่ยง. (2543: 5-8) กล่าวว่า การเรียนการสอนควรให้ครอบคลุมจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ทันทสมัย เหมาะสมกับกาลเวลา เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เลือกเรียนเนื้อหาสาระตามความสนใจและความจำเป็น ให้มีโอกาสศึกษาเชื่อมโยงวิชาความรู้กับประสบการณ์จริงในชีวิต ใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนหลากหลาย เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนและใช้เทคโนโลยีเพื่อโอกาสการเรียนรู้ที่กว้างขวางขึ้น สอนให้คิดวิเคราะห์ ตัดสิน แก้ไขปัญหาและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เน้นการมีประสบการณ์ตรง ทั้งเชิงทฤษฎีและปฏิบัติในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ส่งเสริมการคิด และการทำงานร่วมกันอย่างเป็นอิสระ จัดประสบการณ์ที่ฝึกพฤติกรรมและความคิดแบบประชาธิปไตย การจัดการเรียนในวิชาเฉพาะด้านให้มีส่วนที่ส่งเสริมวิเคราะห์จากต่างสาขาวิชา มีการประเมินการเรียนการสอนด้วยวิธีหลากหลายและตรงสภาพจริง และใช้แหล่งวิทยาการการเรียนรู้การเรียนการสอนหลากหลายรูปแบบ สอดคล้องกับ จันทรศิริ (2547: 105) ที่ศึกษาวิจัยเรื่องสภาพแวดล้อมทางวิชาการของหลักสูตรนานาชาติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร ควรมีการเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการตามถนัดและความสนใจของผู้เรียน มีระบบการบริหารหลักสูตรให้เอื้อต่อการเลือกวิชาเรียน และควรสอดแทรกให้ผู้เรียนมีคุณธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาชีพ

3.2 การวัดผลและประเมินผล อาจารย์ นิสิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์ มีความคิดเห็นที่เหมาะสมในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการวัดและประเมินผลได้กำหนดให้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและตรงตามวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน ผู้สอนแจ้งวิธีการวัดและประเมินผลการสอนชัดเจน ลักษณะข้อสอบเหมาะสมกับระดับของผู้เรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และมีระบบการแจ้งผลให้ผู้เรียนทราบตามกำหนดเวลา พร้อมทั้งมีการประเมินผลการเรียนการสอนที่หลากหลายและตรงสภาพจริง ดังที่ ไพศาล หวังพานิช (2543: 54-55) กล่าวว่า ผู้สอนควรดำเนินการวัดและประเมินผลอย่างเป็นระบบ มีคุณภาพ เป็นธรรม สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง และนำผลการประเมินไปใช้เพื่อการพัฒนาผู้เรียนและการสอน สอดคล้องกับอุทุมพร จามรมาน (2541: 13) กล่าวว่า การวัดผลของอาจารย์ต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการสอนและหาเทคนิคการวัดผลเป็นการให้ข้อมูลย้อนกลับสู่ทั้งตัวนักศึกษาและอาจารย์ว่ามีข้อบกพร่องในด้านใด เพื่อปรับปรุงเป็นระยะ ๆ ดังที่ ศิริวรารค์ ปทุมมาศ (2543:75) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ ตามความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา พบว่า ควรกำหนดเกณฑ์ให้

อาจารย์และนักศึกษา มีการประเมินตนเอง และอาจารย์ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล ควรมีการวัดผลพฤติกรรมการเรียนอย่างสม่ำเสมอและแจ้งผลเป็นระยะ ๆ อาจารย์ควรแจ้งเกณฑ์การวัดผลแต่ละวิชาให้ชัดเจนและควรจัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการในการสร้างแบบทดสอบและการวัดผลอย่างสม่ำเสมอ

3.3 การบริหารหลักสูตร อาจารย์ นิสิิตแพทย์ และบัณฑิตแพทย์ มีความคิดเห็นว่าเป็นเหมาะสมในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในการบริหารหลักสูตร ได้กำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการแพทยศาสตรศึกษา ซึ่งมีอำนาจหน้าที่เพื่อควบคุมคุณภาพ และทำหน้าที่บริหารจัดการหลักสูตร ควบคุมการพัฒนาคู่มือการศึกษา วางแผนการศึกษา การจัดการปฐมนิเทศ การจัดปัจฉิมนิเทศ การจัดอาจารย์ที่ปรึกษา การจัดหน่วยงานให้บริการแหล่งข้อมูลด้านการเรียนการสอน ระดับพรีคลินิกและระดับคลินิก ซึ่งคณะกรรมการทำหน้าที่กำหนดกฎ ระเบียบ และแนวทางการปฏิบัติงานให้กับคณาจารย์และนิสิต ตั้งแต่การรับนิสิต การจัดการเรียนการสอนได้จัดอาจารย์ผู้สอนที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขาในภาควิชา การออกข้อสอบมีคลังข้อสอบเฉพาะ รวมไปถึงได้มีการหารือเพื่อจัดกิจกรรมเชิงวิชาการให้นิสิตได้มีโอกาสเรียนรู้และอยู่ในบรรยากาศทางวิชาการ เช่น การสนับสนุนให้นิสิตนำผลการศึกษาเข้าร่วมนำเสนอผลงานวิชาการ และการสนับสนุนให้นิสิตเป็นผู้ร่วมวิจัยในงานวิจัยของอาจารย์ นอกจากนี้ยังได้มีการกำหนดให้มีคณะกรรมการอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อที่จะทำหน้าที่กำกับและดูแล ให้คำแนะนำปรึกษากับนิสิตโดยตรงและใกล้ชิด ดังที่ทบวงมหาวิทยาลัย (2541) ได้กำหนดการบริหารจัดการไว้ว่า ให้สถาบันจัดวางระบบการบริหารที่มีความคล่องตัว มีความสามารถในการปรับเปลี่ยนระบบ มีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ในการบริหารมาใช้ มีโครงสร้างและระบบที่สนับสนุนภารกิจหลัก ซึ่งได้แก่ การสอน การวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมอย่างมีประสิทธิภาพและคุณภาพ ดังงานวิจัยของ ญัฐนี นวลสกุล (2548: 106) ที่ศึกษาวิจัย เรื่อง การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2535 ของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พบว่าการบริหารหลักสูตรมีคณะกรรมการประจำคณะทำหน้าที่กำกับดูแล ให้คำแนะนำปรึกษา และควบคุมคุณภาพ

4. ด้านผลผลิต

4.1 ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตแพทย์มีความคิดเห็นว่าคุณภาพของบัณฑิต ด้านพหุตินิสัย เจตคติ คุณธรรม และจริยธรรมแห่งวิชาชีพ มีเหมาะสมในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการจัดการเรียนการสอน นิสิตแพทย์ต้องศึกษาและสอบผ่านการทำหัตถการและเวชปฏิบัติ โดยการดูแลรักษาผู้ป่วยจริง มีการหมุนเวียนกันขึ้นปฏิบัติงานตลอด 24 ชั่วโมง จึงทำให้ต้องรับผิดชอบและดูแลผู้ป่วย เพราะความรับผิดชอบต่อชีวิตของผู้อื่นกับความเป็นความตาย จึงทำให้นิสิตเกิดคุณลักษณะและนิสัยของความรับผิดชอบต่อ การตรงต่อเวลา การวางแผน จัดระบบงาน นอกจากนี้ นิสิตได้ถูกฝึกและปลูกฝังให้มีคุณธรรมและจริยธรรมในวิชาชีพ ที่จะพิทักษ์สิทธิและประโยชน์ให้กับผู้ป่วยอย่างเต็มที่ ซึ่งตรงตามมาตรฐานผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. 2545 (แพทยสภา. 2545) ที่ได้กำหนดว่า ผู้ศึกษาทางการแพทย์จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ตลอดจนทักษะ เจตคติทางวิชาชีพที่จะสามารถนำไปประกอบวิชาชีพเวชกรรมได้ ดังงานวิจัยของ ฉันทลักษณ์ จันทศรี (2547: 105) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพแวดล้อมทางวิชาการของหลักสูตรนานาชาติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า ในการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร ควรมีการเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการ ตามถนัด และความสนใจของผู้เรียน มีระบบการบริหารหลักสูตรให้เอื้อต่อการเลือกวิชาเรียน และควรสอดแทรกให้ผู้เรียนมีคุณธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาชีพ

4.2 ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตแพทย์มีความคิดเห็นว่าคุณภาพของบัณฑิต ด้านทักษะในการติดต่อสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ มีความเหมาะสมในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนการสอนให้นิสิตได้ปฏิบัติการรักษาผู้ป่วยจริง จึงทำให้นิสิตได้สื่อสารกับผู้ป่วย ในการรับฟังปัญหาโดยการซักประวัติ เพื่อให้รู้ถึงสาเหตุและอาการของโรค และต้องรู้จักสังเกตท่าทางและอาการของผู้ป่วยร่วมไปด้วย จึงจะทำให้สามารถวินิจฉัยโรคได้ และเมื่อรู้ถึงปัญหาและสาเหตุของโรคแล้วสามารถ ให้คำปรึกษาและให้คำแนะนำผู้ป่วยได้ และสามารถบันทึกข้อมูลทางการแพทย์ เขียนใบรับรองแพทย์ สั่งยาและเขียนใบส่งต่อผู้ป่วยเพื่อไปรักษาได้อย่างต่อเนื่อง นิสิตจึงต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถอธิบายกระบวนการรักษา ผลการรักษา ผลการตรวจวินิจฉัย ให้ผู้ป่วยเข้าใจและยอมรับการรักษาตามหลักวิชาชีพได้ถูกต้อง เพราะมีเช่นนั้น การรักษาคั้งนั้นอาจไม่ประสบผลสำเร็จ ซึ่งด้วยความจำเป็นในวิชาชีพและการรักษาดังกล่าว จึงทำให้นิสิตต้องพัฒนาตนเองให้มีทักษะในการติดต่อสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพประกอบรวมไปด้วย มิเช่นนั้นก็จะไม่สามารถรักษาผู้ป่วยได้ตามหลักทางการแพทย์ ดังที่ ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539: 10) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรว่า

หลักสูตรเป็นแม่บทสำคัญต่อการจัดการศึกษาในทุกระดับและทุกสาขาวิชา หลักสูตรจะระบุสิ่งที่คาดหวัง จะให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนและแนวทางในการจัดให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ต่าง ๆ ตามต้องการ ดังงานวิจัย ของ สุภาพร แนวนบุตร (2540: ออนไลน์) ที่ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขภาพศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณสมบัติและความสามารถเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในระดับมาก

4.3 ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตแพทย์มีความคิดเห็นว่าคุณภาพของบัณฑิต ด้านความรู้พื้นฐาน มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง และไม่สูงกว่าเกณฑ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเนื้อหาวิชาในส่วน of ความรู้พื้นฐานยังไม่ครอบคลุมวัตถุประสงค์ ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนอาจจะไม่ได้กำหนดเนื้อหาวิชา ให้นักศึกษาได้ศึกษาเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ ด้านระบบสาธารณสุขมูลฐาน ด้านเศรษฐศาสตร์สาธารณสุข หลักการบริหารงานทั่วไป หลักกฎหมายทั่วไป และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพเวชกรรม รวมถึงกฎ ระเบียบต่าง ๆ ของแพทยสภา และกฎระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จึงทำให้ความรู้พื้นฐานของ บัณฑิตแพทย์อยู่ในระดับไม่เพียงพอในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บังคับบัญชาบัณฑิต แพทย์ต้องการให้บัณฑิตรู้จักพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในความรู้พื้นฐาน ด้านความรู้ความเข้าใจระบบบริการสาธารณสุข และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นหากยังขาดการนำความรู้ ไปใช้ในการประกอบวิชาชีพและประยุกต์ในการทำงานก็อาจจะเป็นผลสืบเนื่องต่อไปในอนาคตได้ ดังนั้น แพทย์ที่ดีต้องมีความรู้ดีเพื่อเตรียมความพร้อมในทุกด้านและต้องรู้จักประยุกต์เพื่อนำมาใช้งานอยู่อย่าง สม่าเสมอ ดังที่ วิชัย แหวนเพชร (2530: 70-71) กล่าวว่า เนื้อหา เป็นส่วนที่ได้เลือกสรรเนื้อหาสาระ ความรู้ ประสบการณ์มาจัดเรียงลำดับไว้เพื่อที่ว่าเมื่อผู้เรียนผ่านกิจกรรมต่าง ๆ แล้วจะพัฒนาไปสู่ จุดมุ่งหมายที่ได้ตั้งใจไว้ ดังงานวิจัยของ ณัฐณี นวลสกุล (2548: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง การประเมิน หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (เภสัชศาสตร์) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2535 ของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พบว่า เนื้อหาวิชาส่วนใหญ่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรข้อ 1 คือมีความรู้ ความเข้าใจและ ประสบการณ์พื้นฐานในวิชาชีพเป็นอย่างดี และข้อ 2 สามารถนำความรู้ในด้านต่าง ๆ มาประยุกต์ร่วมกัน ได้

4.4 ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตแพทย์มีความคิดเห็นว่าคุณภาพของบัณฑิต ด้านทักษะ ทางคลินิก และด้านทักษะการตรวจโดยใช้เครื่องมือพื้นฐาน การตรวจทางห้องปฏิบัติการ การทำหัตถการที่ จำเป็น มีความเหมาะสมในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเป็นเพราะ หลักสูตรได้เน้นการเรียนการสอนในระดับคลินิกที่ส่งเสริมให้นักศึกษามีความสามารถในการทำหัตถการและใช้ เครื่องมือต่าง ๆ ในการตรวจวินิจฉัยและรักษาผู้ป่วยโดยรู้ข้อบ่งชี้ในการตรวจ เข้าใจวิธีการตรวจ สามารถ

ทำได้ด้วยตนเอง และแปลผลได้อย่างถูกต้อง และรู้จักการเตรียมผู้ป่วยเพื่อการตรวจวินิจฉัยได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และทันที่ที่สามารถบันทึกเวชระเบียนอย่างถูกต้อง เป็นระบบตามแนวทางมาตรฐานสากล สามารถให้บริการสุขภาพผู้ป่วยแบบองค์รวม สามารถปรึกษาหารือผู้มีความรู้ความชำนาญ หรือส่งผู้ป่วยไปรับการรักษาต่อได้อย่างเหมาะสมและทันที่ และด้วยเหตุนี้เองจึงเป็นผลให้บัณฑิตแพทย์มีความรู้ความสามารถและเกิดทักษะทางคลินิกในการใช้เครื่องมือต่าง ๆ และทำหัตถการได้อย่างดี ตรงตามคุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. 2545 (แพทยสภา. 2545) ซึ่งผู้ศึกษาทางการแพทย์จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ตลอดจนทักษะเจตคติทางวิชาชีพ และมีความรู้ ความสามารถทางวิชาชีพ สอดคล้องกับสุทัศนีย์ สุขประเสริฐ (2544: 110-111) ศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่าบัณฑิตแพทย์สามารถนำความรู้จากการเรียนตามโครงสร้างของหลักสูตรนี้ไปใช้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ได้เป็นอย่างดี

4.5 ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตแพทย์มีความคิดเห็นว่าคุณภาพของบัณฑิต ด้านการพัฒนาความรู้ ความสามารถทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง มีความเหมาะสมในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์อย่างน้อยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบัณฑิตมีความรู้ตรงตามสาขาวิชาชีพ และได้รับการฝึกทักษะและปฏิบัติงานในวิชาชีพ สามารถใช้เครื่องมือและอุปกรณ์เกี่ยวกับวิชาชีพ และสามารถใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์และโปรแกรมสำเร็จรูปต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานได้ดี ซึ่งในการปฏิบัติงานต้องทำงานด้วยคอมพิวเตอร์ และใช้ระบบเครือข่ายสารสนเทศเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงาน ทำให้บัณฑิตมีความรู้ ความสามารถในการใช้เครื่องมือสารสนเทศ หรือคอมพิวเตอร์อย่างดี และในสภาพการณ์ปัจจุบัน นวัตกรรมและความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีต่าง ๆ ทำให้บัณฑิตแพทย์สามารถที่จะแสวงหาความรู้ และศึกษาค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง ทั้งความรู้ทางการแพทย์สามารถค้นหาได้ทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่ไม่มีข้อจำกัดทางด้านเวลา จึงทำให้บัณฑิตแพทย์สามารถค้นหาความรู้เพิ่มเติมได้ตลอดเวลา ดังที่จรัส สุวรรณเวลา (2540: 150-151) กล่าวว่า ความสามารถที่เป็นคู่มือในการค้นคว้าหรือแสวงหาความรู้ในโลกยุคปัจจุบัน ได้แก่ ความสามารถ ในเรื่องระบบคอมพิวเตอร์พื้นฐานและระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและความสามารถในการแสวงหาข้อมูลจากระบบต่าง ๆ เช่น ข้อมูลห้องสมุด ข้อมูลบุคคล สอดคล้องกับ แวนเนตร แม้นศรีพัฒนกุล (2546: 83) ศึกษาวิจัย เรื่องการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (นานาชาติ) วิทยาลัยปิโตรเลียมและปิโตรเคมี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้พื้นฐานในรายวิชาที่ศึกษา มีความรอบรู้ด้านวิชาการตามสาขาวิชาและเข้าใจในด้านวิชาการใหม่ ๆ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลประเมินหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า ด้านบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต มีความเหมาะสมในระดับมาก ผู้วิจัยขอเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1. ด้านบริบท จากการศึกษาพบว่า วัตถุประสงค์ส่งเสริมผู้เรียนทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย อย่างไรก็ตามควรปรับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรให้มีการเน้นคุณธรรม จริยธรรม สำหรับแพทย์อย่างเป็นรูปธรรมและให้สอดคล้องกับคุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐาน ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. 2545 (แพทยสภา: 2545)

2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น

2.1 โครงสร้างหลักสูตร จากการศึกษาพบว่า โครงสร้างของหลักสูตรมีจำนวนหน่วยกิตสูงกว่าเกณฑ์ จึงควรพิจารณาปรับจำนวนหน่วยกิตทุกหมวดวิชา ให้เหมาะสมตามความจำเป็น

2.2 เนื้อหาวิชาของหลักสูตร จากการศึกษาพบว่า เนื้อหาวิชาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ทุกข้อ ยกเว้นข้อ 2 จึงควรปรับปรุงและพัฒนาเนื้อหาของหลักสูตรโดยเฉพาะด้านความรู้พื้นฐานด้านสาธารณสุขให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม และการปฏิบัติงานของบัณฑิต

2.3 คุณลักษณะของอาจารย์ จากการศึกษาพบว่า อาจารย์แพทย์มีวุฒิการศึกษาตรงตามสาขาวิชาที่สอน และผ่านการอบรมแพทยศาสตรศึกษาทุกคน อย่างไรก็ตามควรมีการจัดการอบรมแพทยศาสตรศึกษาในขั้นที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มพูนความเชี่ยวชาญสำหรับอาจารย์แพทย์ และเป็น การส่งเสริมการเรียนการสอนและเพิ่มพูนศักยภาพทางวิชาการ

2.4 คุณสมบัติของผู้เข้ารับการศึกษา จากการศึกษาพบว่า ผู้สอบผ่านการคัดเลือกมีคุณสมบัติตรงตามเกณฑ์ จึงควรนำผลการทดสอบทัศนคติต่อวิชาชีพทางการแพทย์ และการตรวจร่างกาย มาเป็นมาตรฐานขั้นต่ำทุกครั้งก่อนการสอบสัมภาษณ์ เพื่อจะได้คัดกรองให้ได้ผู้ที่เหมาะสมกับการเรียนในหลักสูตร

2.5 อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน และสถานที่เรียน จากการศึกษาพบว่า มหาวิทยาลัยมีความพร้อมเรื่องของอาคาร สถานที่ วัสดุการศึกษา รวมทั้งตำรา จึงควรมีการสำรวจวัสดุการศึกษา และอาคารสถานที่ เพื่อบำรุงรักษาและพัฒนาให้สามารถใช้งานได้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งจัดหาอุปกรณ์และเครื่องมือในการทำหัตถการและเวชปฏิบัติที่ทันสมัย

3. ด้านกระบวนการ

3.1 การจัดการเรียนการสอน จากการศึกษาพบว่า การจัดการเรียนการสอนส่งเสริมให้นักเรียนแสวงหาความรู้ พร้อมทั้งมีการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานเนื้อหาที่สำคัญของภาควิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน อย่างไรก็ตามควรมีจัดการเรียนการสอนแบบสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ทางแพทย์ ตลอดจนหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตลอดเวลา

3.2 การวัดและประเมินผล จากการศึกษาพบว่า การวัดและประเมินผลได้กำหนดให้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและตรงตามวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน จึงควรมีหน่วยงานเฉพาะ เพื่อติดตามการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนอย่างรวดเร็ว และแจ้งผลกลับต่อนิสิตอย่างถูกต้องและรวดเร็ว เพื่อนำมาปรับปรุงผลการเรียนและการเรียนการสอนต่อไป

3.3 การบริหารหลักสูตร จากการศึกษาพบว่า การบริหารหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก จึงควรมีการส่งเสริมการดำเนินงานของคณะกรรมการแพทยศาสตรศึกษา เพื่อสนับสนุนภารกิจทุกด้านอย่างต่อเนื่อง และต้องมีการประเมินหลักสูตรอย่างต่อเนื่องอย่างน้อยทุก 5 ปี

4. ด้านผลผลิต จากการศึกษาพบว่า บัณฑิตมีคุณภาพตรงตามคุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. 2545 ทั้ง 6 ด้าน ยกเว้นด้านความรู้พื้นฐาน จึงควรจัดเป็นรายวิชาเลือก หรือรายวิชา elective สำหรับชั้นปีที่ 4 ได้แก่ รายวิชาที่ศึกษาในด้านระบบบริการสาธารณสุขของประเทศไทย ด้านงานสาธารณสุขมูลฐาน ด้านเศรษฐศาสตร์สาธารณสุขที่เกี่ยวข้องและเหมาะสมในการทำเวชปฏิบัติ และด้านระบาดวิทยา ชีวสถิติ เวชสารสนเทศระบาดวิทยาคลินิก และ Evidence-Based Medicine สำหรับชั้นปีที่ 5 และ ปีที่ 6 ได้แก่ รายวิชาที่ศึกษาในด้านสังคมศาสตร์ มานุษยวิทยา และพฤติกรรมที่จำเป็นสำหรับการเสริมสร้างเจตคติ และความเข้าใจต่อเพื่อนมนุษย์และสังคม และด้านหลักกฎหมายทั่วไป และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพเวชกรรม ตลอดจนกฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ของแพทยสภา และกฎระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรประเมินหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต โดยเน้นการประเมินผลการใช้หลักสูตรด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการพัฒนาศักยภาพนิสิต โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกหรือสนทนากลุ่ม เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงมากที่สุด
2. ควรประเมินเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตและการวิเคราะห์ติดตามความก้าวหน้าผลผลิตของหลักสูตรหลังจากสำเร็จการศึกษาไปแล้วอย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการจัดทำรายงานการประกันคุณภาพตามเกณฑ์ของ สมศ. สกอ. และ กพร. และศึกษาความต้องการของสังคมอยู่เสมอเพื่อนำผลการศึกษามาพัฒนาหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับสังคมยิ่งขึ้น
3. ควรนำผลการศึกษาที่ได้ในประเด็นสำคัญ ๆ มาทำการศึกษาซ้ำเฉพาะประเด็นอย่างเจาะลึกเพื่อให้ทราบสาเหตุและข้อเสนอเพื่อการพัฒนา รวมถึงแนวทางแก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กาญจนา คุณานุรักษ์. (2527). *หลักสูตรและการพัฒนา*. นครปฐม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศิลปากร.
- _____. (2543). *พื้นฐานการพัฒนาหลักสูตร*. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2548, 21 กุมภาพันธ์). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง เกณฑ์มาตรฐาน หลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.2548*.
- กลุ่มสถาบันแพทยศาสตร์แห่งประเทศไทย. (2544). *รายงานการประชุมแพทยศาสตร์แห่งชาติครั้งที่ 7*. เชียงใหม่: บริษัท รัฐพงษ์-เอกลักษณ์ จำกัด.
- จรัส สุวรรณเวลาและคณะ. (2540). *บนเส้นทางอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. (2539). *การพัฒนาหลักสูตร : หลักการและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฉันทลักษณ์ จันทร์ศรี. (2547). *สภาพแวดล้อมทางวิชาการของหลักสูตรนานาชาติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. ปริญญานิพนธ์ กศม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชมพันธุ์ ฤกษ์ธร ณ อยุธยา. (2540). *การประเมินหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชัชฎา พารุ่ง. (2539). *การประเมินหลักสูตรฝึกอบรมเตรียมผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง สังกัด กรมอาชีวศึกษา ของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชูจิตต์ เหล่าเจริญสุข. (2550). <http://yalor.yru.ac.th/~chujitt/info.htm>
- โชติ เพชรชื่น. (มปป). *เทคนิคการประเมินหลักสูตร*. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษา และจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ณัฐนี นวลสกุล. (2548). *การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต (เกษตรศาสตร์) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2535 ของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ทบวงมหาวิทยาลัย. (2527). รายงานการประชุมสัมมนาเรื่อง “แนวทางการประเมินและพัฒนา
หลักสูตรระดับอุดมศึกษา” ณ ทบวงมหาวิทยาลัย วันที่ 15-16 กันยายน 2526.
กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย. 2527.
- _____. (2539). ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ :
เอกสารรายงานการสัมมนาวิชาการ.
- _____. (2541). การประกันคุณภาพการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ
ทบวงมหาวิทยาลัย
- ทศนา เขมมณี. (2535). การประเมินผลหลักสูตร ใน รวมบทความทางการประเมินโครงการ.
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธวัชชัย เทียนประทีป. (2541) การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชา
ศิลปหัตถกรรมของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล(ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530 .
ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- ธวัชรัตน์ พลเจริญ. (2546). ทศนะของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชาศิลปศึกษา
คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.
(การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ธำรง บัวศรี. (2532) ทฤษฎีหลักสูตรการออกแบบและพัฒนา. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร. กรุงเทพฯ:
สุวีริยาสาส์น.
- ปรัชญา เวสารัชช์ (2545). หลักการจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (สปศ.),
ปทีป เมธาคุณวุฒิ. (2544). หลักสูตรอุดมศึกษา: การประเมินและพัฒนา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2532). หลักสูตรอุดมศึกษา : การประเมินและพัฒนา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประไพพรรณ ชัยพันธเศรษฐ์. (2547). การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการ
จัดการโรงแรม วิทยาลัยดุสิตธานี. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ไพศาล หวังพานิช (2543). การวัดและประเมินผลระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย

- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะแพทยศาสตร์,คณะ. (2548). *หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. กรุงเทพฯ: วิจัยการพิมพ์.
- _____. (2547). *ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงตัวบ่งชี้ที่ใช้ในการประเมินคุณภาพ*. กรุงเทพฯ: วิจัยการพิมพ์.
- _____. (2549). *รายงานการประเมินตนเองปีการศึกษา 2549*. กรุงเทพฯ: คณะแพทยศาสตร์
- _____. (2548). *รายงานการตรวจเยี่ยมประเมินคุณภาพปีการศึกษา 2548*. กรุงเทพฯ: คณะแพทยศาสตร์.
- _____. (2549). *คู่มือการขึ้นปฏิบัติงานของนิสิตแพทย์ชั้นปีที่ 4-5-6*. กรุงเทพฯ: วิจัยการพิมพ์.
- _____. (2548). *โครงการติดตามประเมินผลบัณฑิตแพทย์ ประจำปีการศึกษา 2548*. กรุงเทพฯ: คณะแพทยศาสตร์.
- _____. (2549). *การศึกษามาตรฐานตัวบ่งชี้และเกณฑ์ประเมินคุณภาพการศึกษาระดับภาควิชา*. กรุงเทพฯ: คณะแพทยศาสตร์
- _____. (2530). *การประเมินและพัฒนาหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- แพทยสภา. (2545). *เกณฑ์มาตรฐานการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสำหรับแพทย์*. กรุงเทพฯ: ถ่ายเอกสาร.
- มปผ.:ออนไลน์. (2550) <http://prin.ku.ac.th/~4886031/proj/lessonore1.pdf>
- รัตติยา ฤทธิรงค์. (2547). *การประเมินการดำเนินงานโครงการร่วมผลิตแพทย์เพิ่มเพื่อชาวชนบท หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา สถาบันสมทบ มหาวิทยาลัยมหิดล. ปริญญาโท (บริหารการศึกษา). นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. ถ่ายเอกสาร.*
- วราภรณ์ ตราฐ. (2542). *การประเมินหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิตสาขาวิศวกรรมอุตสาหการ (หลักสูตรฉบับปรับปรุงใหม่) พุทธศักราช 2537 ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระจอมเกล้าธนบุรี. ปริญญาโท กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- วสันต์ รัตนกร. (2541). *การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตวิชาเอกระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติมของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พุทธศักราช 2534. ปริญญาโท กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*

- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2543) *การพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย
 _____. (2530, เมษายน-มิถุนายน). *การพัฒนาหลักสูตรแบบครบวงจร วิจัยการศึกษา*.
 17(2): 75-76 .
- _____. (2525). *กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ: ธเนศวร
 การพิมพ์
- _____. (2537). *กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ:
 วิทยาศาสตร์.
- วิชัย แหวนเพชร. (2530). *เทคนิคและวิธีการสอนอุตสาหกรรมศึกษา*. กรุงเทพฯ: คณะวิชา
 อุตสาหกรรมศึกษา วิทยาลัยครูพระนคร.
- แววเนตร แม่นศรีพัฒนกุล. (2546). *การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษานักศึกษาศาสตร์
 มหบัณฑิต (นานาชาติ) วิทยาลัยปิโตรเลียมและปิโตรเคมีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ปริญญาโท กศ.ม. (การอุดมศึกษา)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
 ถ่ายเอกสาร.
- สงบ ลักษณะ. (2533). *แนวคิดบางประการในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเชิงกระบวนการ*.
 สารพัฒนาหลักสูตร. มกราคม – มีนาคม 2533.
- สัจด์ อุทรานันท์. (2532). *พื้นฐานและหลักการพัฒนาศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ:
 ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมบุญ ศรีธรรมิทธิ (2549). *การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
 รัฐประศาสนศาสตร์ ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล*.
 นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สมสุดา ผู้พัฒน์ และโสภณ ธนะมัย. (2534). *การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาเกษตร*. กรุงเทพฯ:
 กองวิทยาลัยเกษตรกรรมกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สันต์ ธรรมบำรุง. (2527). *หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาตำราและ
 เอกสารกรมการฝึกหัดครู.
- สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา. (2548). *เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา
 พ.ศ. 2548 และแนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ.
 2548*. กรุงเทพฯ: สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการ
 การอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

- สุทัศนีย์ สุขประเสริฐ .(2544). *การประเมินหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุภาพร แนวบุตร (2540). *การประเมินหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุบิน ปิ่นขันธ์. (2530, กุมภาพันธ์). การปรับปรุงหลักสูตรอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพ ปัญหาและความต้องการของชุมชน. *อุดมศึกษา*. หน้า3-7.
- สมชาย สันติวัฒนกุล. (2550, 6 มีนาคม). สัมภาษณ์ โดย นางกรอุษา ศรีสุวรรณ ีงานบริหารทั่วไป ชั้น 5 ศูนย์การแพทย์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์.
- เสริมศรี ไชยศรี: สุรพล บัวพิมพ์ : และสุนทรี คนเที่ยง.(2543). *หลักเกณฑ์และรูปแบบการพัฒนา หลักสูตรที่พึงประสงค์ในระดับปริญญาตรี*. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- ศิริวรงค์ ปทุมมาศ (2543). *การปฏิบัติงานสอนของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏกลุ่มภาคเหนือ*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา) กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อมรวิชัย นาครทรรพ. (2530, กุมภาพันธ์). จุดอับและความหวังหลักสูตรอุดมศึกษาไทย. *วารสารวิจัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. 1(11): 106 –119.
- อัฉรา วัฒนานรงค์. (2539). *รายงานการวิจัยเรื่อง การควบคุมภายในของมหาวิทยาลัยเอกชน ในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- อุทุมพร (ทองอุทัย) จามรมาน. (ม.ป.ป.). *การวัดและประเมินการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดฟีนีเพลับลิชชิง.
- Cronbach, Lee Joseph. (1971). *Essentials of Psychological Testing*. 3rd ed. New York: Harper & Row.
- Ferguson, George A. (1981). *Statistical Analysis in Psychology and Education*. 5th ed. Tokyo : McGraw-Hill.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือ นำ จดหมายเชิญ และรายนามผู้เชี่ยวชาญ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5646 , 5731

ที่ ศบ 0519.12/๖๖31

วันที่ ๒๖ ตุลาคม 2550

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา

เนื่องด้วย นางกรอุษา ศรีสุวรรณ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การประเมินหลักสูตร แพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัจฉรา วัฒนางรงค์ ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ และ อาจารย์สุพร ตั้งสมรพงษ์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ในการนี้บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ราชันย์ บุญธิมา เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบตาม และแบบวิเคราะห์เอกสาร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางกรอุษา ศรีสุวรรณ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

1/233 C

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จีระเชษฐกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5646 , 5731
 ที่ ศธ 0519.12/1130 วันที่ 26 ตุลาคม 2550
 เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางกรอุษา ศรีสุวรรณ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินหลักสูตร แพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรถรา วัฒนาณรงค์ ประธานควบคุมวิทยานิพนธ์ และ อาจารย์สุพร ตั้งสมวรพงษ์ กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ในการนี้บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์จรัสวรรณ สกุลกู เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม และแบบวิเคราะห์เอกสาร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางกรอุษา ศรีสุวรรณ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5646 , 5731

ที่ ศธ 0519.12/๖๖๔๙ วันที่ ๑๖ ตุลาคม 2550

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณะบดีคณะแพทยศาสตร์

เนื่องด้วย นางกรอุษา ศรีสุวรรณ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การประเมินหลักสูตร แพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์อังฉรา วัฒนาณรงค์ ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ และ อาจารย์สุพร ตั้งสมวรพงษ์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ในการนี้บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ชัยพฤกษ์ กุสุมาพรณโณ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามและแบบวิเคราะห์เอกสาร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางกรอุษา ศรีสุวรรณ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศรี จิระเชชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5730

ที่ ศร 0519.12/ ๒5๕7

วันที่ ๑5 ตุลาคม 2550

เรื่อง ขออนุมัติเพื่อการวิจัย

เรียน คณะบดีคณะแพทยศาสตร์

เนื่องด้วย นางกรรณา ศรีสุวรรณ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์เรื่อง "การประเมินหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์อังฉรา วัฒนาณรงค์ และ อาจารย์สุพร ตั้งสมรพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้อาจารย์คณะแพทยศาสตร์ บัณฑิตแพทย์ ผู้บังคับบัญชาบัณฑิตแพทย์ และนิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 6 ภาคปกติ คณะแพทยศาสตร์ จำนวน 82 คน คอบแบบสอบถามการประเมินหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2550 - มกราคม 2551

จึงเรียนมาเพื่อขออนุมัติให้ ได้โปรดพิจารณาให้ นางกรรณา ศรีสุวรรณ ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จิระเชษฐกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศบ 0519.12/๕๖๘3

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๙ มกราคม 2551

เรื่อง ขออนุญาตถอนการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงพยาบาล

เนื่องด้วย นางกรรณา ศรีสุวรรณ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์เรื่อง “การประเมินหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัจฉรา วัฒนาณรงค์ และ อาจารย์สุพร ตั้งสมวรพจน์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา ตอบแบบสอบถามการประเมินหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในระหว่างเดือนมกราคม - เมษายน 2551

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตถอนการวิจัย ได้โปรดพิจารณาให้ นางกรรณา ศรีสุวรรณ ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญศิริ จิระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2664-1000 ต่อ 5730

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 089-4849-683

ภาคผนวก ข
แบบวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรและแบบสอบถาม

แบบวิเคราะห์เอกสาร
การประเมินหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ.2542
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

วัตถุประสงค์ของการประเมิน

แบบวิเคราะห์เอกสารนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 โดยจัดการวิเคราะห์เอกสารเป็น 3 ตอน ขอให้ท่านวิเคราะห์เอกสารทั้ง 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์วัตถุประสงค์ของหลักสูตรตามความมุ่งหมายทางการศึกษา

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์โครงสร้างของหลักสูตร

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความสอดคล้องของเนื้อหาหลักสูตรกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์วัตถุประสงค์ของหลักสูตรตามความมุ่งหมายทางการศึกษา

ความมุ่งหมายทางการศึกษาของบลูม (Bloom)

ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) เป็นพฤติกรรมความสามารถด้านการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาต่าง ๆ หรือพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการคิด ได้แก่ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมินค่า

ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) เป็นพฤติกรรมด้านความรู้สึก อันเป็นลักษณะทางจิตใจ นิสัยของผู้เรียน ได้แก่ การรับรู้หรือการเอาใจใส่ การตอบสนอง การเห็นคุณค่า การจัดระบบหรือการสร้างความคิด การสร้างนิสัยหรือสร้างค่านิยม

ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) เป็นพฤติกรรมด้านการปฏิบัติหรือการกระทำซึ่งนำความรู้สู่การปฏิบัติจนเกิดความชำนาญ

คำชี้แจง โปรดวิเคราะห์วัตถุประสงค์ของหลักสูตรตามความมุ่งหมายทางการศึกษาตามความคิดเห็นของท่าน โดยทำเครื่องหมาย / ในช่องที่กำหนด

ข้อที่	วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	พุทธิพิสัย	จิตพิสัย	ทักษะพิสัย
1	สามารถชี้แจงปัญหาสุขภาพของประชากรดังต่อไปนี้			
	1.1 ทั้งทางกาย ทางจิต และสิ่งแวดล้อม.....			
	1.2 ทั้ง 3 ระดับ ได้แก่ ระดับชุมชน ระดับครอบครัว และระดับบุคคล.....			
	1.3 อธิบายถึงสาเหตุของปัญหา.....			
	1.4 อธิบายวิธีแก้ปัญหาแบบวิทยาศาสตร์ และวิธีวิจัยปัญหาสุขภาพ.....			
2	สามารถวางแผนระบบการให้บริการสาธารณสุขเพื่อแก้ปัญหาสุขภาพ			
	2.1 ทางกาย และทางจิต.....			
	2.2 ทั้ง 3 ระดับ ได้แก่ ระดับชุมชน ระดับครอบครัว และระดับบุคคล.....			
	2.3 โดยการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลด้านระบบการศึกษาสังคม การเมือง เศรษฐกิจและการศึกษา.....			
3	สามารถบริหารองค์การและสถานให้บริการสาธารณสุข โดยปฏิบัติหน้าที่ต่อไปนี้			
	3.1 ให้บริการผู้ป่วยด้านการวินิจฉัยโรค การรักษาพยาบาลทางกาย ทางจิต และการฟื้นฟูสุขภาพ ทั้งผู้ป่วยภายใน ผู้ป่วยภายนอก และหน่วยเคลื่อนที่.....			
	3.2 ให้บริการส่งเสริมสุขภาพประเภทต่าง ๆ ดังนี้ การอนามัยแม่และเด็ก การวางแผนครอบครัว การอนามัยโรงเรียน การโภชนาการ การสุขศึกษาทั้งภายใน และภายนอกองค์การ.....			

ข้อที่	วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	พุทธิพิสัย	จิตพิสัย	ทักษะพิสัย
	3.3 ให้บริการและดำเนินงานสุขภาพิบาล และ ป้องกันโรค.....			
	3.4 ให้บริการดูแลสุขภาพแบบองค์รวม			
	3.5 ให้บริการชั้นสูตรสาธารณสุขภายใน องค์การและสถานบริการสาธารณสุขต่าง ๆ...			
	3.6 จัดระบบรับมอบ ส่งผู้ป่วย เพื่อตรวจหรือ รักษาต่อให้มีประสิทธิภาพ.....			
	3.7 สนับสนุนและ/หรือนิเทศงานทางด้าน วิชาการ ตามแผนงานสาธารณสุขจังหวัด.....			
	3.8 รวบรวมสถิติข้อมูล และจัดทำรายงานเสนอ ต่อผู้บังคับบัญชา.....			
4	สามารถวางแผนและจัดการศึกษาให้ความรู้ทาง สาธารณสุขและสุขภาพแก่บุคคล ครอบครัว และ ชุมชนได้.....			
5	สามารถแก้ปัญหาสุขภาพระดับบุคคลได้ โดย สามารถ			
	5.1 สื่อสาร (communication skill) และการให้ การปรึกษา (counseling) แก่ผู้ที่มีปัญหา ด้านสุขภาพครอบครัว.....			
	5.2 อธิบายสภาพร่างกายและจิตใจของบุคคล ปกติและป่วยได้.....			
	5.3 รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลของสภาพ ร่างกาย และจิตใจที่ผิดปกติเพื่อหาสาเหตุ ของโรคด้วยวิธี ชักประวัติ ตรวจร่างกายโดย ใช้อุปกรณ์การตรวจ แปลผลการตรวจทาง ห้องปฏิบัติการ และผลการตรวจพิเศษต่าง ๆ..			
	5.4 ให้ข้อมูลหรือการวินิจฉัยโรคได้.....			

ข้อที่	วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	พุทธิพิสัย	จิตพิสัย	ทักษะพิสัย
5.5	ตัดสินใจการรักษาแล้วติดตามผลการศึกษา และฟื้นฟูได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและ ทันเวลา.....			
5.6	ประเมินผลการรักษา และปรับปรุงแก้ไขการ วินิจฉัยโรคเมื่อจำเป็น เพื่อให้สุขภาพของ ผู้ป่วยกลับคืนสู่ปกติอย่างรวดเร็ว.....			
5.7	ตัดสินใจเลือกวิธีการดูแลรักษา การใช้ เทคโนโลยีทางการแพทย์และเวชสารสนเทศ อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ.....			
6	สามารถพัฒนาตนเอง			
6.1	ให้มีความรู้ความสามารถสูงขึ้น ทนต่อ ความก้าวหน้าทางวิชาการ ศึกษาความรู้ด้วย ตนเองอย่างต่อเนื่อง ให้รอบรู้และเชี่ยวชาญ ทางด้านวิชาการ เพื่อก่อประโยชน์ด้านการ พัฒนา การรักษาพยาบาล.....			
6.2	ให้มีคุณธรรม จริยธรรม ให้รู้จักตนเอง ใฝ่รู้ มี ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รับผิดชอบ มีศีลธรรมและเสียสละ.....			

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

**ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชากับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
แพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ตามรายละเอียด ต่อไปนี้**

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

เมื่อนิสิตแพทย์จบการศึกษาเป็นบัณฑิตแพทย์แล้วสามารถ

1. ชี้บ่งปัญหาสุขภาพของประชากรดังต่อไปนี้
 - 1.1 ทั้งทางกาย ทางจิต และสิ่งแวดล้อม
 - 1.2 ทั้ง 3 ระดับ ได้แก่ ระดับชุมชน ระดับครอบครัว และระดับบุคคล
 - 1.3 อธิบายถึงสาเหตุของปัญหา
 - 1.4 อธิบายวิธีแก้ปัญหาแบบวิทยาศาสตร์ และวิธีวิจัยปัญหาสุขภาพ
2. วางแผนระบบการให้บริการสาธารณสุข เพื่อแก้ปัญหาสุขภาพ
 - 2.1 ทางกาย และทางจิต
 - 2.2 ทั้ง 3 ระดับ ได้แก่ ระดับชุมชน ระดับครอบครัว และระดับบุคคล
 - 2.3 โดยการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลด้านระบาดวิทยาสังคม การเมือง เศรษฐกิจ และการศึกษา
3. บริหารองค์การและสถานให้บริการสาธารณสุข โดยปฏิบัติหน้าที่ต่อไปนี้
 - 3.1 ให้บริการผู้ป่วยด้านการวินิจฉัยโรค การรักษาพยาบาลทางกาย ทางจิต และการฟื้นฟูสุขภาพ ทั้งผู้ป่วยภายใน ผู้ป่วยภายนอก และหน่วยเคลื่อนที่
 - 3.2 ให้บริการส่งเสริมสุขภาพประเภทต่าง ๆ ดังนี้ การอนามัยแม่และเด็ก การวางแผนครอบครัว การอนามัยโรงเรียน การโภชนาการ การสุศึกษาทั้งภายใน และภายนอกองค์การ
 - 3.3 ให้บริการและดำเนินงานสุขภาพิบาล และป้องกันโรค
 - 3.4 ให้บริการดูแลสุขภาพแบบองค์รวม
 - 3.5 ให้บริการชั้นสูตรสาธารณสุขภายในองค์การและสถานบริการสาธารณสุขต่าง ๆ
 - 3.6 จัดระบบรับมอบ ส่งผู้ป่วย เพื่อตรวจหรือรักษาต่อให้มีประสิทธิภาพ
 - 3.7 สนับสนุนและ/หรือนิเทศงานทางด้านวิชาการ ตามแผนงานสาธารณสุขจังหวัด
 - 3.8 รวบรวมสถิติข้อมูล และจัดทำรายงานเสนอต่อผู้บังคับบัญชา
4. วางแผนและจัดการศึกษาให้ความรู้ทางสาธารณสุขและสุขภาพแก่บุคคล ครอบครัว และชุมชนได้
5. แก้ปัญหาสุขภาพระดับบุคคลได้ โดยสามารถ

5.1 สื่อสาร (communication skill) และการให้การปรึกษา (counseling) แก่ผู้ที่มีปัญหาด้านสุขภาพครอบครัว

5.2 อธิบายสภาพร่างกายและจิตใจของบุคคลปกติและป่วยได้

5.3 รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลของสภาพร่างกาย และจิตใจที่ผิดปกติเพื่อหาสาเหตุของโรคด้วยวิธี ชักประวัติ ตรวจร่างกายโดยใช้อุปกรณ์การตรวจ แปลผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ และผลการตรวจพิเศษต่าง ๆ

5.4 ให้ข้อยุติหรือการวินิจฉัยโรคได้

5.5 ตัดสินใจการรักษาแล้วติดตามผลการรักษาและฟื้นฟูได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและทันเวลา

5.6 ประเมินผลการรักษา และปรับปรุงแก้ไขการวินิจฉัยโรคเมื่อจำเป็น เพื่อให้สุขภาพของผู้ป่วยกลับคืนสู่ปกติอย่างรวดเร็ว

5.7 ตัดสินใจเลือกวิธีการดูแลรักษา การใช้เทคโนโลยีทางการแพทย์และเวชสารสนเทศอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

6. พัฒนาตนเอง

6.1 ให้มีความรู้ความสามารถสูงขึ้น ท้นต่อความก้าวหน้าทางวิชาการ ศึกษาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ให้รอบรู้และเชี่ยวชาญทางด้านวิชาการ เพื่อก่อประโยชน์ด้านการพัฒนาการรักษาพยาบาล

6.2 ให้มีคุณธรรม จริยธรรม ให้รู้จักตนเอง ใฝ่รู้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รับผิดชอบ มีศีลธรรมและเสียสละ

เนื้อหาของหลักสูตร ตามเอกสารคำอธิบายรายวิชาที่แนบมา

คำชี้แจง โปรดวิเคราะห์ความเหมาะสมของเนื้อหาของหลักสูตรกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรตามความคิดเห็นของท่าน โดยทำเครื่องหมาย / ในช่องระดับความคิดเห็น

รายวิชา/จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษด้วยตนเอง)		สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ข้อที่					
		1	2	3	4	5	6
1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	34 หน่วยกิต						
1.1 กลุ่มภาษา	8 หน่วยกิต						
1.1.1 ภาษาไทย	2 หน่วยกิต						
ทย 101 ทักษะทางภาษา 1	2(2-0)						

ตารางการวิเคราะห์ความสอดคล้อง (ต่อ)

รายวิชา/จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)		สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ข้อที่					
		1	2	3	4	5	6
1.1.2 ภาษาต่างประเทศ	6 หน่วยกิต						
อก 101 ภาษาอังกฤษ 1	3(3-0)						
อก 102 ภาษาอังกฤษ 2	3(3-0)						
1.2 กลุ่มมนุษยศาสตร์	4 หน่วยกิต						
เลือกเรียนจากรายวิชาดังต่อไปนี้							
บรส 101 สารสนเทศการศึกษาค้นคว้า	2(2-0)						
จต 101 จิตวิทยาเบื้องต้น	2(2-0)						
มน 102 มนุษย์กับการใช้เหตุผลและจริยธรรม	2(2-0)						
1.3 กลุ่มสังคมศาสตร์	4 หน่วยกิต						
เลือกเรียนจากรายวิชาดังต่อไปนี้							
ธร 100 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับธุรกิจ	2(2-0)						
ปศ 103 มนุษย์กับอารยธรรม	2(2-0)						
ภม 102 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	2(2-0)						
ภม 103 ภูมิศาสตร์ประเทศไทย	2(2-0)						
ภม 104 มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม	2(2-0)						
รัฐ 102 มนุษย์กับการเมือง	2(2-0)						
ศฐ 100 ประวัติศาสตร์เศรษฐกิจไทย	2(2-0)						
ศฐ 101 เศรษฐกิจไทยปัจจุบัน	2(2-0)						
สค 111 สังคมและวัฒนธรรมไทย	2(2-0)						
1.4 กลุ่มวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	25 หน่วยกิต						
คม 105 เคมีพื้นฐาน 1	3(3-0)						
คม 195 ปฏิบัติการเคมีพื้นฐาน 1	1(1-0)						
คม 106 เคมีอินทรีย์เบื้องต้น	3(3-0)						
คม 196 ปฏิบัติการเคมีอินทรีย์เบื้องต้น	1(0-3)						
ชว 103 ชีววิทยาพื้นฐาน 1	3(3-0)						

ตารางการวิเคราะห์ความสอดคล้อง (ต่อ)

รายวิชา/จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ข้อที่					
	1	2	3	4	5	6
ชว 183 ปฏิบัติการชีววิทยาพื้นฐาน 1	1(0-3)					
ชว 104 ชีววิทยาพื้นฐาน 2	3(3-0)					
ชว 184 ปฏิบัติการชีววิทยาพื้นฐาน 2	1(0-3)					
ฟส 103 ฟิสิกส์พื้นฐาน 1	2(2-0)					
ฟส 183 ปฏิบัติการฟิสิกส์พื้นฐาน 1	1(0-3)					
ฟส 104 ฟิสิกส์พื้นฐาน 2	2(2-0)					
ฟส 184 ปฏิบัติการฟิสิกส์พื้นฐาน 2	1(0-3)					
คณ 113 คณิตศาสตร์สำหรับวิทยาศาสตร์สุขภาพ	3(3-0)					
1.5 กลุ่มพลศึกษา	2 หน่วยกิต					
เลือกเรียนจากรายวิชาดังต่อไปนี้						
พล 152 วายน้ำ 1	1(1-1)					
พล 153 ยิมนาสติก 1	1(1-1)					
พล 161 บาสเกตบอล 1	1(1-1)					
พล 162 วอลเลย์บอล 1	1(1-1)					
พล 171 เทนนิส 1	1(1-1)					
พล 173 แบดมินตัน 1	1(1-1)					
พล 176 ยูโด 1	1(1-1)					
พล 181 การบริหารกาย	1(1-1)					
พล 382 กิจกรรมเข้าจังหวะ	1(1-1)					
พล 383 ต่อสู้ป้องกันตัว	1(1-1)					
พล 481 ลีลาศ	1(1-1)					
พล 484 กอล์ฟ	1(1-1)					

ตารางการวิเคราะห์ความสอดคล้อง (ต่อ)

รายวิชา/จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษด้วยตนเอง)		สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ข้อที่					
		1	2	3	4	5	6
2. หมวดวิชาบังคับพื้นฐานเฉพาะแพทย์	62 หน่วยกิต						
2.1 กลุ่มกายวิภาคศาสตร์	20 หน่วยกิต						
กภ 221 มหกายวิภาคศาสตร์ 1	5(3-6)						
กภ 222 มหกายวิภาคศาสตร์ 2	4(3-3)						
กภ 223 จุลกายวิภาคศาสตร์ 1	3(2-3)						
กภ 224 จุลกายวิภาคศาสตร์ 2	2(1-3)						
กภ 225 ประสาทกายวิภาคศาสตร์	4(3-3)						
กภ 226 กายวิภาคการเจริญเติบโต	2(1-3)						
2.2 กลุ่มจุลชีววิทยา	10 หน่วยกิต						
จช 321 จุลชีววิทยาการแพทย์	4(3-3)						
จช 322 ปาฐสัตติวิทยาการแพทย์	3(2-3)						
จช 323 อิมมูโนวิทยา	2(1-3)						
จช 304 พันธุศาสตร์การแพทย์	1(1-0)						
2.3 กลุ่มชีวเคมี	6 หน่วยกิต						
ชค 221 ชีวเคมีการแพทย์ 1	4(3-3)						
ชค 222 ชีวเคมีการแพทย์ 2	2(1-3)						
2.4 กลุ่มพยาธิวิทยา	11 หน่วยกิต						
พธ 321 พยาธิวิทยาการกายวิภาค 1	4(3-3)						
พธ 322 พยาธิวิทยาการกายวิภาค 2	4(3-3)						
พธ 323 พยาธิวิทยาคลินิก	3(2-3)						
2.5 กลุ่มเภสัชวิทยา	7 หน่วยกิต						
ภส 201 เภสัชวิทยา 1	1(1-0)						
ภส 202 เภสัชวิทยา 2	1(1-0)						
ภส 321 เภสัชวิทยา 3	2(1-3)						
ภส 322 เภสัชวิทยา 4	3(2-3)						

ตารางการวิเคราะห์ความสอดคล้อง (ต่อ)

รายวิชา/จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)		สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ข้อที่					
		1	2	3	4	5	6
2.6 กลุ่มสรีรวิทยา	8 หน่วยกิต						
สร 221 สรีรวิทยาการแพทย์ 1	4(3-3)						
สร 222 สรีรวิทยาการแพทย์ 2	3(2-3)						
สร 203 ประสาทสรีรวิทยา	1(1-0)						
3. หมวดวิชาเอก	152 หน่วยกิต						
3.1 กุมารเวชศาสตร์	18 หน่วยกิต						
กม 501 กุมารเวชศาสตร์ 1	5(5-0)						
กม 511 กุมารเวชศาสตร์ปฏิบัติการทางคลินิก 1	5(0-15)						
กม 611 กุมารเวชศาสตร์ปฏิบัติการทางคลินิก 2	8(0-24)						
3.2 จักษุวิทยา	3 หน่วยกิต						
จษ 401 จักษุวิทยา	1(1-0)						
จษ 511 จักษุวิทยาปฏิบัติการทางคลินิก	2(0-0)						
3.3 จิตเวชศาสตร์	6 หน่วยกิต						
จว 301 จิตเวชคลินิก	2(2-0)						
จว 502 จิตเวชศาสตร์	2(2-0)						
จว 511 จิตเวชศาสตร์ปฏิบัติการทางคลินิก	2(0-6)						
2.4 นิติเวชศาสตร์	3 หน่วยกิต						
นว 401 นิติเวชศาสตร์ 1	1(1-0)						
นว 511 นิติเวชปฏิบัติการทางคลินิก	2(0-6)						
3.5 รังสีวิทยา	4 หน่วยกิต						
รส 501 รังสีวิทยา	2(2-0)						
รส 511 รังสีวิทยาปฏิบัติการทางคลินิก	2(0-6)						
3.6 วิสัญญีวิทยา	4 หน่วยกิต						
วญ 501 วิสัญญีวิทยา	2(2-0)						
วญ 511 วิสัญญีวิทยาปฏิบัติการทางคลินิก	2(0-6)						

ตารางการวิเคราะห์ความสอดคล้อง (ต่อ)

รายวิชา/จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)		สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ข้อที่					
		1	2	3	4	5	6
3.7 เวชศาสตร์ป้องกันและสังคม	22 หน่วยกิต						
วช 201 เวชศาสตร์ชุมชน 1	1(1-0)						
วช 281 เวชศาสตร์ชุมชนภาคปฏิบัติ 1	1(0-3)						
วช 301 เวชศาสตร์ชุมชน 2	2(2-0)						
วช 381 เวชศาสตร์ชุมชนภาคปฏิบัติ 2	2(0-6)						
วช 302 เวชศาสตร์ป้องกันและสังคม 1	1(1-0)						
วช 382 เวชศาสตร์ป้องกันและสังคมภาคปฏิบัติ 1	1(0-3)						
วช 401 เวชศาสตร์ป้องกันและสังคม 2	2(2-0)						
วช 481 เวชศาสตร์ชุมชนภาคปฏิบัติ 3	3(0-9)						
วช 501 เวชศาสตร์ชุมชน 3	1(1-0)						
วช 511 เวชศาสตร์ป้องกันและสังคมภาคปฏิบัติ 2	2(0-6)						
วช 681 เวชศาสตร์ชุมชนภาคปฏิบัติ 4	6(0-18)						
3.8 ศัลยศาสตร์	30 หน่วยกิต						
ศศ 401 ศัลยศาสตร์ 1	6(6-0)						
ศศ 411 ศัลยศาสตร์ปฏิบัติการทางคลินิก 1	6(0-18)						
ศศ 501 ศัลยศาสตร์ 2	3(3-0)						
ศศ 511 ศัลยศาสตร์ปฏิบัติการทางคลินิก 2	3(0-9)						
ศศ 611 ศัลยศาสตร์ปฏิบัติการทางคลินิก 3	12(0-36)						
3.9 ศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์	6 หน่วยกิต						
ศธ 521 ศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ 1	1(1-0)						
ศธ 511 ศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์และปฏิบัติการทางคลินิก 1	2(0-6)						
ศธ 611 ศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์และปฏิบัติการทางคลินิก 2	3(0-9)						
3.10 สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา	20 หน่วยกิต						
สน 401 สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา 1	6(6-0)						
สน 411 สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยาปฏิบัติการทางคลินิก 1	6(0-18)						

ตารางการวิเคราะห์ความสอดคล้อง (ต่อ)

รายวิชา/จำนวนหน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ข้อที่					
	1	2	3	4	5	6
สน 611 สถิติศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดอนเมือง 2 8(0-24)						
3.11 สถิติ คอ นาสิก ลาริงซ์วิทยา 3 หน่วยกิต						
สล 401 สถิติ คอ นาสิก ลาริงซ์วิทยา 1(1-0)						
สล 511 สถิติ คอ นาสิก ลาริงซ์วิทยาปฏิบัติการทางคลินิก 1 2(0-6)						
3.12 อายุรศาสตร์ 29 หน่วยกิต						
อย 301 บทนำทางคลินิก 1(1-0)						
อย 401 อายุรศาสตร์ 1 6(6-0)						
อย 411 อายุรศาสตร์ปฏิบัติการทางคลินิก 6(0-18)						
อย 501 อายุรศาสตร์ 2 3(3-0)						
อย 511 อายุรศาสตร์ปฏิบัติการทางคลินิก 2 3(0-9)						
อย 611 อายุรศาสตร์ปฏิบัติการทางคลินิก 3 10(0-30)						
3.13 วิชากลาง 4 หน่วยกิต						
พศก 601 เวชจริยศาสตร์ 2(2-0)						
พศก 602 เวชศาสตร์ฉุกเฉิน 2(2-0)						
4. หมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต						

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง

แบบสอบถามชุดที่ 1
การประเมินหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542
คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
(สำหรับอาจารย์ นิสิต และบัณฑิต)

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ขอให้ท่านตอบแบบสอบถามทั้ง 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเพื่อการประเมินหลักสูตรในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร
2. โครงสร้างของหลักสูตร
3. เนื้อหาของหลักสูตร
4. คุณลักษณะของอาจารย์
5. คุณสมบัติของผู้เข้ารับการศึกษ
6. อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน และสถานที่เรียน
7. การจัดการเรียนการสอน
8. การวัดและประเมินผล
9. การบริหารหลักสูตร

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักสูตรในแต่ละด้าน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงใน () ที่ เป็นความจริงและกรอกข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

สถานภาพ

- () อาจารย์
- () นิสิตแพทย์ (กำลังสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2550 นี้)
- () บัณฑิตแพทย์ รุ่นที่.....

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเพื่อการประเมินหลักสูตรในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร
2. โครงสร้างของหลักสูตร
3. เนื้อหาของหลักสูตร
4. คุณลักษณะของอาจารย์
5. คุณสมบัติของผู้เข้ารับการศึกษ
6. อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน และสถานที่เรียน
7. การจัดการเรียนการสอน
8. การวัดและประเมินผล
9. การบริหารหลักสูตร

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับความคิดเห็นตามเกณฑ์ต่อไปนี้

คะแนน	5	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยมากที่สุด
คะแนน	4	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยมาก
คะแนน	3	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยปานกลาง
คะแนน	2	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยน้อย
คะแนน	1	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยน้อยที่สุด

การประเมินด้านบริบท โปรดพิจารณาวัตถุประสงค์ของหลักสูตร แล้วตอบแบบสอบถาม

1. ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542 เมื่อนิสิตแพทย์จบการศึกษาเป็นบัณฑิตแพทย์แล้วสามารถ

1. ชี้บ่งปัญหาสุขภาพของประชากรดังต่อไปนี้

- 1.1 ทั้งทางกาย ทางจิต และสิ่งแวดล้อม
- 1.2 ทั้ง 3 ระดับ ได้แก่ ระดับชุมชน ระดับครอบครัว และระดับบุคคล
- 1.3 อธิบายถึงสาเหตุของปัญหา
- 1.4 อธิบายวิธีแก้ปัญหาแบบวิทยาศาสตร์ และวิธีวิจัยปัญหาสุขภาพ

2. วางแผนระบบการให้บริการสาธารณสุข เพื่อแก้ปัญหาสุขภาพ

- 2.1 ทางกาย และทางจิต
- 2.2 ทั้ง 3 ระดับ ได้แก่ ระดับชุมชน ระดับครอบครัว และระดับบุคคล
- 2.3 โดยการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลด้านระบาดวิทยาสังคม การเมือง เศรษฐกิจ

และการศึกษา

3. บริหารองค์การและสถานให้บริการสาธารณสุข โดยปฏิบัติหน้าที่ต่อไปนี้

3.1 ให้บริการผู้ป่วยด้านการวินิจฉัยโรค การรักษาพยาบาลทางกาย ทางจิต และการฟื้นฟูสุขภาพ ทั้งผู้ป่วยภายใน ผู้ป่วยภายนอก และหน่วยเคลื่อนที่

3.2 ให้บริการส่งเสริมสุขภาพประเภทต่าง ๆ ดังนี้ การอนามัยแม่และเด็ก การวางแผนครอบครัว การอนามัยโรงเรียน การโภชนาการ การศึกษาทั้งภายใน และภายนอกองค์การ

- 3.3 ให้บริการและดำเนินงานสุขภาพิบาล และป้องกันโรค
- 3.4 ให้บริการดูแลสุขภาพแบบองค์รวม
- 3.5 ให้บริการชั้นสูงสาธารณสุขภายในองค์การและสถานบริการสาธารณสุขต่าง ๆ
- 3.6 จัดระบบรับมอบ ส่งผู้ป่วย เพื่อตรวจหรือรักษาต่อให้มีประสิทธิภาพ
- 3.7 สนับสนุนและ/หรือนิเทศงานทางด้านวิชาการ ตามแผนงานสาธารณสุขจังหวัด
- 3.8 รวบรวมสถิติข้อมูล และจัดทำรายงานเสนอต่อผู้บังคับบัญชา

4. วางแผนและจัดการศึกษาให้ความรู้ทางสาธารณสุขและสุขภาพแก่บุคคล ครอบครัว และชุมชนได้

5. แก้ปัญหาสุขภาพระดับบุคคลได้ โดยสามารถ

5.1 สื่อสาร (communication skill) และการให้การปรึกษา (counseling) แก่ผู้ที่มีปัญหาด้านสุขภาพครอบครัว

5.2 อธิบายสภาพร่างกายและจิตใจของบุคคลปกติและป่วยได้

5.3 รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลของสภาพร่างกาย และจิตใจที่ผิดปกติเพื่อหาสาเหตุของโรคด้วยวิธี ชักประวัติ ตรวจร่างกายโดยใช้อุปกรณ์การตรวจ แปลผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ และผลการตรวจพิเศษต่าง ๆ

5.4 ให้ข้อยุติหรือการวินิจฉัยโรคได้

5.5 ตัดสินใจการรักษาแล้วติดตามผลการศึกษาและฟื้นฟูได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและทันเวลา

5.7 ประเมินผลการรักษา และปรับปรุงแก้ไขการวินิจฉัยโรคเมื่อจำเป็น เพื่อให้สุขภาพของผู้ป่วยกลับคืนสู่ปกติอย่างรวดเร็ว

5.7 ตัดสินใจเลือกวิธีการดูแลรักษา การใช้เทคโนโลยีทางการแพทย์และเวชสารสนเทศอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

6. พัฒนาตนเอง

6.1 ให้มีความรู้ความสามารถสูงขึ้น ท้นต่อความก้าวหน้าทางวิชาการ ศึกษาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ให้รอบรู้และเชี่ยวชาญทางด้านวิชาการ เพื่อก่อประโยชน์ด้านการพัฒนาการรักษาพยาบาล

6.3 ให้มีคุณธรรม จริยธรรม ให้รู้จักตนเอง ใฝ่รู้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รับผิดชอบ มีศีลธรรมและเสียสละ

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ท่านเห็นด้วยกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่ว่า ส่งเสริมให้นิสิตแพทย์มีความรู้ ความสามารถในการเรื่องต่าง ๆ ต่อไปนี้ในระดับใด					
1. ระบุปัญหาสุขภาพของประชากรทางกาย ทางจิตและสิ่งแวดล้อมได้.....	..	..	..	..	..
2. ระบุปัญหาสุขภาพของประชากรทั้ง 3 ระดับ ได้แก่ ระดับชุมชน ระดับครอบครัว และ ระดับบุคคลได้.....	..	..	..	..	..
3. อธิบายสาเหตุของปัญหาได้.....	..	..	..	..	..
4. อธิบายวิธีแก้ปัญหาแบบวิทยาศาสตร์และวิธีวิจัยปัญหาสุขภาพได้.....	..	..	..	..	..
5.วางแผนระบบการให้บริการสาธารณสุขเพื่อแก้ปัญหาสุขภาพทางกายและทางจิตได้.....	..	..	..	..	..
6. วางแผนระบบการให้บริการสาธารณสุขเพื่อแก้ปัญหาทั้ง 3 ระดับ ได้แก่ ระดับชุมชน ระดับครอบครัวและระดับบุคคลได้.....	..	..	..	..	..
7. สามารถรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลด้านระบาดวิทยาสังคม การเมือง เศรษฐกิจ และการศึกษาได้.....	..	..	..	..	..
8. ให้บริหารผู้ป่วยด้านการวินิจฉัยโรค การรักษาพยาบาลทางกาย ทางจิต และการฟื้นฟูสุขภาพ ทั้งผู้ป่วยใน ผู้ป่วยนอกและหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ ได้.....	..	..	..	..	..
9. ให้บริหารส่งเสริมสุขภาพด้านการอนามัยแม่และเด็ก การวางแผนครอบครัว การอนามัยโรงเรียน การโภชนาการ การสุศึกษาทั้งภายในและภายนอกองค์กร.....	..	..	..	..	..
10. ให้บริการและดำเนินงานสุขภาพิบาลและป้องกันโรคได้.....	..	..	..	..	..
11. ให้บริหารชั้นสูตรสาธารณสุขภายในองค์กรและสถานบริการสาธารณสุขต่าง ๆ ได้.....	..	..	..	..	..
12. จัดระบบรับ-มอบส่งผู้ป่วยเพื่อตรวจหรือรักษาต่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ.....	..	..	..	..	..

การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น

โปรดพิจารณา โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาวิชาของหลักสูตร คุณลักษณะของอาจารย์
คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน และสถานที่เรียน
แล้วตอบแบบสอบถาม

2. โครงสร้างของหลักสูตร

จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร จำนวน 263 หน่วยกิต ประกอบด้วยหมวดวิชาดังนี้

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป 43 หน่วยกิต

กลุ่มภาษา	8	หน่วยกิต
กลุ่มมนุษยศาสตร์	4	หน่วยกิต
กลุ่มสังคมศาสตร์	4	หน่วยกิต
กลุ่มวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	25	หน่วยกิต
กลุ่มพลศึกษา	2	หน่วยกิต

หมวดวิชาบังคับพื้นฐานเฉพาะแพทย์ 62 หน่วยกิต

กายวิภาคศาสตร์	20	หน่วยกิต
จุลชีววิทยา	10	หน่วยกิต
ชีวเคมี	6	หน่วยกิต
พยาธิวิทยา	11	หน่วยกิต
เภสัชวิทยา	7	หน่วยกิต
สรีรวิทยา	8	หน่วยกิต

หมวดวิชาเอก 152 หน่วยกิต

กุมารเวชศาสตร์	18	หน่วยกิต
จักษุวิทยา	3	หน่วยกิต
จิตเวชศาสตร์	6	หน่วยกิต
นิติเวชศาสตร์	3	หน่วยกิต
รังสีวิทยา	4	หน่วยกิต
วิสัญญีวิทยา	4	หน่วยกิต
เวชศาสตร์ป้องกันและสังคม	22	หน่วยกิต
ศัลยศาสตร์	30	หน่วยกิต
ศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์	6	หน่วยกิต

สุติศาสตร์-นรีเวชวิทยา	20	หน่วยกิต
โสต ศอ นาสิก ลาริงซ์วิทยา	3	หน่วยกิต
อายุรศาสตร์	29	หน่วยกิต
วิชากลาง	4	หน่วยกิต
หมวดวิชาเลือกเสรี	6	หน่วยกิต

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ท่านเห็นด้วยกับโครงสร้างของหลักสูตรในระดับใด					
1. จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร 263 หน่วยกิต.....	..	..	..	..	..
2. จำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาศึกษาทั่วไป 43 หน่วยกิต.....	..	..	..	..	..
3. จำนวนหน่วยกิตวิชาภาษา 8 หน่วยกิต.....					
4. จำนวนหน่วยกิตวิชามนุษยศาสตร์ 4 หน่วยกิต.....	..	..	..	..	..
5. จำนวนหน่วยกิตสังคมศาสตร์ 4 หน่วยกิต.....	..	..	..	..	..
6. จำนวนหน่วยกิตวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ 25 หน่วยกิต.....	..	..	..	..	..
7. จำนวนหน่วยกิตพลศึกษา 2 หน่วยกิต.....					
8. จำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาหมวดวิชาบังคับพื้นฐานเฉพาะแพทย์ 62 หน่วยกิต	..	..	..	..	..
9. จำนวนหน่วยกิตกายวิภาคศาสตร์ 20 หน่วยกิต.....	..	..	..	..	..
10. จำนวนหน่วยกิตจุลชีววิทยา 10 หน่วยกิต.....	..	..	..	..	..
11. จำนวนหน่วยกิตชีวเคมี 6 หน่วยกิต.....	..	..	..	..	..
12. จำนวนหน่วยกิตพยาธิวิทยา 11 หน่วยกิต.....	..	..	..	..	..
13. จำนวนหน่วยกิตเภสัชวิทยา 7 หน่วยกิต.....	..	..	..	..	..
14. จำนวนหน่วยกิตสรีรวิทยา 8 หน่วยกิต.....	..	..	..	..	..
15. จำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเอก 152 หน่วยกิต.....	..	..	..	..	..

3. ด้านเนื้อหาของหลักสูตร

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ท่านเห็นด้วยกับเนื้อหาของหลักสูตรในระดับใด					
1. เนื้อหาของหลักสูตรส่งเสริมให้นิสิตแพทย์มีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์วิชาชีพแพทย์.....	..	..	..	..	..
2. เนื้อหาของหลักสูตรเป็นความรู้ที่นิสิตแพทย์สามารถนำไปใช้ในการประกอบวิชาชีพและดำรงชีวิตได้.....	..	..	..	..	..
3. เนื้อหาของหลักสูตรเป็นพื้นฐานในการศึกษาชั้นสูงหรือศึกษาหาความรู้และวิทยาการใหม่ ๆ.....	..	..	..	..	..
4. เนื้อหาของหลักสูตรเป็นความรู้ที่ทันสมัยและทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน.....	..	..	..	..	..
5. การจัดเนื้อหาในหลักสูตรเป็นไปตามลำดับความยากง่าย.....	..	..	..	..	..
6. เนื้อหาของหลักสูตรสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อสังคม.....	..	..	..	..	..
7. เนื้อหาของหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของนิสิตแพทย์.....	..	..	..	..	..
8. เนื้อหาของหลักสูตรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร.....	..	..	..	..	..
9. เนื้อหาของหลักสูตรสอดคล้องกับการพัฒนาด้านวิชาชีพแพทย์และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี.....	..	..	..	..	..
10. การฝึกหัดถนัด การฝึกเวชปฏิบัติสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาในหลักสูตร.	..	..	..	..	..

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อหาของหลักสูตร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. คุณลักษณะของอาจารย์

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ท่านเห็นด้วยกับคุณลักษณะของอาจารย์ในระดับใด					
1. มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ตรงตามวิชาที่สอน.....	..	..	..	..	..
2. เป็นผู้มีความสามารถและเทคนิควิธีการสอนที่ดี.....	..	..	..	..	..
3. มีความรู้และประสบการณ์ทันกับความเปลี่ยนแปลงทางวิชาการ.....	..	..	..	..	..
4. ส่งเสริมให้นิสิตฝึกหัดถาวร และทำเวชปฏิบัติ.....	..	..	..	..	..
5. ส่งเสริมให้นิสิตแพทย์คิด วิเคราะห์ และกล้าแสดงความคิดเห็น.....	..	..	..	..	..
6. มีความสามารถในการบูรณาการความรู้ต่าง ๆ ให้แก่นิสิตแพทย์.....	..	..	..	..	..
7. รับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนิสิต.....	..	..	..	..	..
8. เป็นผู้มีความประพฤติ จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ.....	..	..	..	..	..
9. ปฏิบัติตามข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยการรักษาจริยธรรมแห่งวิชาชีพ เวชกรรม.....	..	..	..	..	..
10. มีความรับผิดชอบในงานสอน.....	..	..	..	..	..
11. แสดงเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติหน้าที่.....	..	..	..	..	..

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์

.....

.....

.....

.....

5. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

- 5.1 เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือหลักสูตรอื่น ๆ ที่กระทรวงศึกษาธิการ
เทียบเท่า หรือกำลังศึกษาอยู่และคาดว่าจะจบการศึกษาก่อนเดือนเมษายน โดยมีคะแนน
การศึกษาตลอดหลักสูตร (GPAX) ≥ 3.0
- 5.2 ไม่เป็นผู้กำลังศึกษาในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิตในมหาวิทยาลัย/สถาบันของรัฐ (ยกเว้น
ได้ลาออกจากการศึกษาก่อนวันยื่นใบสมัคร)

- 5.3 ไม่เป็นผู้ได้รับการคัดเลือกเข้าศึกษาในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิตในมหาวิทยาลัย/
สถาบันของรัฐ ในปีการศึกษานั้นตามโครงการพิเศษต่างๆ ที่แต่ละสถาบันดำเนินการ
คัดเลือกไปแล้ว ยกเว้นจะได้สละสิทธิ์การเข้าศึกษาก่อนวันที่ 31 มีนาคมของปีนั้น
- 5.4 ไม่มีปัญหาสุขภาพทั้งด้านร่างกายและจิตใจที่จะเป็นอุปสรรคต่อการศึกษาและการประกอบ
วิชาชีพแพทย์
- 5.5 มีคุณสมบัติครบถ้วนที่จะรับราชการได้เมื่อจบการศึกษา

ข้อคำถาม	ระดับความ คิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดคุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาในหลักสูตร แพทยศาสตรบัณฑิต ในระดับใด					
1. เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือหลักสูตรอื่น ๆ ที่กระทรวงศึกษาธิการเทียบเท่า โดยมีคะแนนการศึกษาตลอดหลักสูตร (GPAX) ≥ 3.0	..	..	..	..	..
2. ไม่เป็นผู้กำลังศึกษาในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิตในมหาวิทยาลัย/ สถาบันของรัฐ (ยกเว้นได้ลาออกจากการศึกษาก่อนวันยื่นใบสมัคร).....	..	..	..	..	..
3. ไม่เป็นผู้ได้รับการคัดเลือกเข้าศึกษาในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิตใน มหาวิทยาลัย/สถาบันของรัฐ ในปีการศึกษานั้นตามโครงการพิเศษต่างๆ ที่แต่ละสถาบันดำเนินการคัดเลือกไปแล้ว ยกเว้นจะได้สละสิทธิ์การเข้า ศึกษาก่อนวันที่ 31 มีนาคมของปีนั้น.....	..	..	..	..	..
4. ไม่มีปัญหาสุขภาพทั้งด้านร่างกายและจิตใจที่จะเป็นอุปสรรคต่อ การศึกษาและการประกอบวิชาชีพแพทย์.....	..	..	..	..	..
5. มีคุณสมบัติครบถ้วนที่จะรับราชการได้เมื่อจบการศึกษา.....	..	..	..	..	..

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับการกำหนดคุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

.....

.....

.....

6. อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน และสถานที่เรียน

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ท่านเห็นด้วยกับอุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน และสถานที่เรียนในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต ในระดับใด					
1. มีอุปกรณ์ในการเรียนการสอน (เช่น สารเคมี หุ่นฝึกปฏิบัติการ เครื่องมือหัตถการ และวัสดุอื่น ๆ) ในการเรียน ฝึกหัตถการ และทำเวชปฏิบัติเพียงพอ.....	..	..	..	..	..
2. วัสดุการเรียนการสอนช่วยส่งเสริมความรู้ด้านทฤษฎี หัตถการ เวชปฏิบัติ และการค้นคว้าวิจัย.....	..	..	..	..	..
3. วัสดุการเรียนการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา.....	..	..	..	..	..
4. มีตำรา วารสาร และเอกสารเฉพาะสาขาวิชาในห้องสมุดเพียงพอและทันสมัย.....	..	..	..	..	..
5. มีแหล่งการเรียนรู้และการสืบค้นผ่านเครือข่ายจำนวนเพียงพอ.....	..	..	..	..	..
6. มีเอกสารประกอบการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและความเปลี่ยนแปลงทางวิชาการ.....	..	..	..	..	..
7. มีห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนการสอน.....	..	..	..	..	..
8. มีห้องฝึกหัตถการที่เอื้อต่อการทำหัตถการ.....	..	..	..	..	..
9. มีห้องปฏิบัติการที่เอื้อต่อการฝึกปฏิบัติการ.....	..	..	..	..	..
10. การจัดสถานที่ฝึกเวชปฏิบัติเพียงพอ.....	..	..	..	..	..

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับอุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน และสถานที่เรียน

.....

.....

.....

.....

.....

การประเมินด้านกระบวนการ

โปรดพิจารณาการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การบริหารหลักสูตร แล้วตอบแบบสอบถาม

7. ด้านการจัดการเรียนการสอน

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ท่านเห็นด้วยกับการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร แพทยศาสตรบัณฑิต ในระดับใด					
1. การเปิดโอกาสให้ได้เลือกเรียนเนื้อหาวิชาตามความสนใจ และ ความต้องการของนิสิตแพทย์.....	..	..	..	..	..
2. ชี้แนะให้นิสิตแพทย์สามารถเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีกับปฏิบัติจริง....	..	..	..	..	..
3. สอนให้นิสิตแพทย์ได้ฝึกทักษะการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ.....	..	..	..	..	..
4. สอนให้นิสิตแพทย์สามารถคิดวิเคราะห์ ตัดสิน แก้ไขปัญหาอย่างเป็น ระบบ.....	..	..	..	..	..
5. สอนให้นิสิตแพทย์สามารถศึกษาและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง.....	..	..	..	..	..
6. มีการส่งเสริมให้นิสิตแพทย์มีประสบการณ์ตรงทั้งทฤษฎีและปฏิบัติทั้ง ในและนอกห้องเรียน.....	..	..	..	..	..
7. มีการส่งเสริมให้นิสิตแพทย์ได้ศึกษาค้นคว้าและการทำงานร่วมกัน.....	..	..	..	..	..
8. มีแหล่งการเรียนรู้การเรียนการสอนที่หลากหลายรูปแบบ.....	..	..	..	..	..
9. นิสิตแพทย์ได้รับการส่งเสริมให้ร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่าง ๆ เพื่อ พัฒนาตนเองและสังคม.....	..	..	..	..	..
10. มีกิจกรรมเสริมความรู้และทักษะนอกชั้นเรียน.....	..	..	..	..	..
11. มีสื่อและเทคโนโลยีช่วยเสริมการเรียนรู้ความเข้าใจในเนื้อหา.....	..	..	..	..	..
12. ในการเรียนการสอนสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ ในวิชาชีพ.....	..	..	..	..	..

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

.....

8. ด้านการวัดและประเมินผล

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ท่านเห็นด้วยกับการวัดและประเมินผลการศึกษาของหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต ในระดับใด					
1. การวัดและประเมินผลการเรียนครอบคลุมกับเนื้อหาวิชาที่เรียน.....	..	..	..	..	..
2. การวัดและประเมินผลการเรียนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน.....	..	..	..	..	..
3. ผู้สอนแจ้งวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนอย่างชัดเจน.....	..	..	..	..	..
4. ลักษณะของข้อสอบเหมาะสมกับระดับความรู้ของผู้เรียน.....	..	..	..	..	..
5. การวัดและประเมินผลการเรียนภาคทฤษฎีมีความเหมาะสม.....	..	..	..	..	..
6. การวัดและประเมินผลการเรียนภาคปฏิบัติมีความเหมาะสม.....	..	..	..	..	..
7. การวัดและประเมินผลการทำหัตถการมีความเหมาะสม.....	..	..	..	..	..
8. การวัดและประเมินการฝึกเวชปฏิบัติมีความเหมาะสม.....	..	..	..	..	..
9. มีระบบการแจ้งผลการเรียนให้ผู้เรียนได้ทราบอย่างรวดเร็ว.....	..	..	..	..	..

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล

.....

.....

.....

.....

.....

.....

9. ด้านการบริหารหลักสูตร

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ท่านเห็นด้วยกับการบริหารหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในระดับใด					
1. การสอบคัดเลือกกับกลุ่มสถาบันแพทยศาสตร์แห่งประเทศไทยผ่านระบบ Direct Admissions โดยได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.).....	..	..	..	..	..
2. แผนการศึกษาในหลักสูตรมีความชัดเจนและมีการปฏิบัติเป็นไปตามที่กำหนด.....	..	..	..	..	..
3. มีสื่อการเรียนการสอนเพียงพอและสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา.....	..	..	..	..	..
4. มีกิจกรรมที่ส่งเสริมประสิทธิภาพนิสิตแพทย์ในด้านต่าง ๆ	..	..	..	..	..
5. คุณภาพของอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ ในการเรียนการสอนมีคุณภาพสามารถใช้งานได้.....	..	..	..	..	..
6. มีการจัดอาจารย์หรือเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำปรึกษาด้านการเรียนและกิจกรรมนิสิต.....	..	..	..	..	..
7. มีห้องสมุด แหล่งค้นคว้าตำราในการเรียนการสอนเพียงพอ.....	..	..	..	..	..
8. สภาพแวดล้อมและบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้.....	..	..	..	..	..
9. อาจารย์ที่ปรึกษามีจำนวนเพียงพอกับจำนวนนิสิตแพทย์.....	..	..	..	..	..
10. มีเครื่องคอมพิวเตอร์ ระบบเครือข่ายและอินเทอร์เน็ตเพียงพอ.....	..	..	..	..	..
11. มีแหล่งข้อมูลและประชาสัมพันธ์ ด้านวิชาการและวิชาชีพ.....	..	..	..	..	..
12. มีแหล่งข้อมูลทุนการศึกษาและการศึกษาต่อ.....	..	..	..	..	..
13. มีเอกสารประกอบการสอนและปฏิบัติการเพียงพอ.....	..	..	..	..	..
14. การกำหนดระยะเวลาการศึกษาในหลักสูตร (6 ปี).....	..	..	..	..	..

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร

.....

แบบสอบถามชุดที่ 2
การประเมินหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542
คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
(สำหรับผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา)

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดนี้มุ่งที่จะประเมินหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542
 คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยแบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้บังคับบัญชาบัณฑิตแพทย์

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพบัณฑิตในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านพฤติกรรม จิตคติ คุณธรรม และจริยธรรมแห่งวิชาชีพ
2. ด้านทักษะในการติดต่อสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ
3. ด้านความรู้พื้นฐาน
4. ด้านทักษะทางคลินิก
5. ด้านทักษะการตรวจโดยใช้เครื่องมือพื้นฐาน การตรวจทางห้องปฏิบัติการ

การทำหัตถการที่จำเป็น

6. ด้านการพัฒนาความรู้ความสามารถทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณภาพบัณฑิตในแต่ละด้าน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้บังคับบัญชาบัณฑิตแพทย์

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงใน () ที่เพื่อความจริงและกรอกข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

สถานภาพของผู้บังคับบัญชาบัณฑิตแพทย์สังกัด

- () คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย.....
- () กระทรวงกลาโหม (หน่วยงานในสังกัด).....
- () กระทรวงสาธารณสุข (หน่วยงานในสังกัด).....
- () สภากาชาดไทย (หน่วยงานในสังกัด).....
- () สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (หน่วยงานในสังกัด).....
- () อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพบัณฑิตในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านพฤติกรรมนิสัย เจตคติ คุณธรรม และจริยธรรมแห่งวิชาชีพ
2. ด้านทักษะในการติดต่อสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ
3. ด้านความรู้พื้นฐาน
4. ด้านทักษะทางคลินิก
5. ด้านทักษะการตรวจโดยใช้เครื่องมือพื้นฐาน การตรวจทางห้องปฏิบัติการ

การทำหัตถการที่จำเป็น

6. ด้านการพัฒนาความรู้ความสามารถทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับความคิดเห็นตามเกณฑ์ต่อไปนี้

คะแนน	5	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยมากที่สุด
คะแนน	4	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยมาก
คะแนน	3	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยปานกลาง
คะแนน	2	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยน้อย
คะแนน	1	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยน้อยที่สุด

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านพฤติกรรม จิตคติ คุณธรรม และจริยธรรมแห่งวิชาชีพ					
1. ตรงต่อเวลา และรับผิดชอบต่อการนัดหมาย.....	..	..	..	..	..
2. รับผิดชอบต่อผู้ป่วยและงานที่ได้รับมอบหมาย.....	..	..	..	..	..
3. สามารถทำงานเป็นทีม.....	..	..	..	..	..
4. พยายามหลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดความขัดแย้งในการทำงานและหาข้อยุติโดยสันติวิธี.....	..	..	..	..	..
5. สามารถวางแผน จัดระบบงาน และติดตามประเมินผล.....	..	..	..	..	..
6. รู้ขีดจำกัดความสามารถของตนเอง.....	..	..	..	..	..
7. ยอมรับข้อผิดพลาดของตนเองและพยายามแก้ไข.....	..	..	..	..	..
8. ยอมรับข้อผิดพลาดของผู้อื่นและให้ความช่วยเหลือรวมทั้งแนะนำตามความเหมาะสม.....	..	..	..	..	..
9. รับผิดชอบต่อการให้ความจริงแก่ผู้ป่วย รักษาความลับ และเคารพในสิทธิของผู้ป่วย.....	..	..	..	..	..
10. ปกป้องและพิทักษ์สิทธิประโยชน์ของผู้ป่วย.....	..	..	..	..	..
11. แสดงเจตคติที่ดีต่อการให้บริการสุขภาพแบบองค์รวมแก่ประชาชนทุกระดับ.....	..	..	..	..	..
12. ปฏิบัติตามข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยการรักษาจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม.....	..	..	..	..	..
13. มีคุณธรรม และจริยธรรมที่เหมาะสมต่อการประกอบวิชาชีพแพทย์.....	..	..	..	..	..
14. ซื่อสัตย์สุจริตในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม.....	..	..	..	..	..
ด้านทักษะในการติดต่อสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ					
1. สามารถตระหนักถึงปัจจัยที่อาจเป็นอุปสรรคต่อการติดต่อสื่อสาร เช่น ภูมิหลังของผู้ป่วย (การศึกษา ภาษา วัฒนธรรม ความเชื่อเรื่องสุขภาพ) พฤติกรรม และสภาวะทางอารมณ์ของผู้ป่วย	..	..	..	..	..

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
2. สามารถใช้ภาษาท่าทาง เช่น การแสดงท่าที การสบตา การสัมผัส ฯลฯ ได้อย่างเหมาะสม.....	..	..	..	..	..
3. มีทักษะในการฟัง รับฟังปัญหาของผู้ป่วย เข้าใจความรู้สึกและความวิตกกังวลของผู้ป่วย.....	..	..	..	..	..
4. สามารถใช้ศัพท์ และภาษาพูดที่ผู้ป่วยเข้าใจได้ แสดงความเห็นอกเห็นใจ เอื้ออาทร ให้ความมั่นใจ และให้กำลังใจแก่ผู้ป่วย.....	..	..	..	..	..
5. มีทักษะในการสัมภาษณ์และซักประวัติผู้ป่วย รวมทั้งเรื่องที่เกี่ยวข้องแต่ผู้ป่วยไม่ต้องการเปิดเผย เช่น ประวัติเพศสัมพันธ์.....	..	..	..	..	..
6. สามารถอธิบายกระบวนการรักษา ผลการตรวจวินิจฉัย ผลการรักษา การพยากรณ์โรค ให้ผู้ป่วยและญาติผู้ป่วยเข้าใจและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งการแจ้งข่าวร้าย และการปฏิบัติในกรณีผู้ป่วยที่ใกล้เสียชีวิตและกรณีที่ผู้ป่วยเสียชีวิตแล้ว.....	..	..	..	..	..
7. สามารถโน้มน้าวให้ผู้ป่วยและญาติให้ความร่วมมือในการรักษาและดูแลตนเอง ให้สุขศึกษา ให้คำปรึกษาหารือ และให้คำแนะนำผู้ป่วยได้.....	..	..	..	..	..
8. สามารถบันทึกข้อมูลทางการแพทย์ เขียนใบรับรองแพทย์ ใบส่งต่อผู้ป่วย ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามความเป็นจริง และครบถ้วนสมบูรณ์.....	..	..	..	..	..
9. สามารถนำเสนอรายงานทางการแพทย์ และอภิปรายในที่ประชุมได้.....	..	..	..	..	..
10. มีทักษะในการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และประสบการณ์แก่บุคลากรทางการแพทย์ทุกระดับ และประชาชน.....	..	..	..	..	..
ด้านความรู้พื้นฐาน					
1. มีความรู้ความเข้าใจในวิทยาศาสตร์การแพทย์ระดับพื้นฐาน.....	..	..	..	..	..
2. มีความรู้ความเข้าใจในระบบบริการสาธารณสุขของประเทศไทย.....	..	..	..	..	..
3. มีความรู้ความเข้าใจงานสาธารณสุขมูลฐาน เวชศาสตร์ชุมชน และเวชศาสตร์ครอบครัว.....	..	..	..	..	..

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
4. มีความรู้ความเข้าใจด้านเศรษฐศาสตร์สาธารณสุขที่เกี่ยวข้องและเหมาะสมในการทำเวชปฏิบัติ.....	..	..	..	..	..
5. มีความรู้ความเข้าใจหลักการด้านระบาดวิทยา ชีวสถิติ เวชสารสนเทศระบาดวิทยาคลินิก.....	..	..	..	..	..
6. มีความรู้ความเข้าใจหลักการบริหารงานทั่วไป และการบริหารงานด้านการแพทย์และสาธารณสุข.....	..	..	..	..	..
7. มีความรู้ความเข้าใจทางสังคมศาสตร์ มานุษยวิทยา และพฤติกรรมศาสตร์ที่จำเป็นสำหรับการเสริมสร้างเจตคติ และความเข้าใจต่อเพื่อนมนุษย์และสังคม.....	..	..	..	..	..
8. มีความรู้ความเข้าใจหลักกฎหมายทั่วไป และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพเวชกรรม ตลอดจนกฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ของแพทยสภาและกฎระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง.....	..	..	..	..	..
ด้านทักษะทางคลินิก					
1. สามารถสังเกตอาการปฏิกิริยาของผู้ป่วยได้.....	..	..	..	..	..
2. สามารถซักประวัติ และตรวจร่างกายผู้ป่วยอย่างเป็นระบบและถูกต้องแม่นยำ.....	..	..	..	..	..
3. สามารถรวบรวมข้อมูลจากประวัติ การตรวจร่างกาย ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ และการตรวจพิเศษต่าง ๆ เพื่อนำมาตั้งสมมุติฐานวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาของผู้ป่วย.....	..	..	..	..	..
4. สามารถเลือกใช้การตรวจโดยใช้เครื่องมือพื้นฐาน เครื่องมือพิเศษ และการตรวจทางห้องปฏิบัติการต่าง ๆ โดยคำนึงถึงความคุ้มค่าและความเหมาะสม.....	..	..	..	..	..
5. สามารถนำความรู้ทางทฤษฎี และหลักฐานต่างๆ มาประกอบการพิจารณาในการวินิจฉัยและบำบัดรักษาผู้ป่วย.....	..	..	..	..	..

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
6. สามารถใช้วิจารณญาณในการตัดสินใจ ตรวจวินิจฉัยและบำบัดรักษาผู้ป่วยได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และทันเวลาที่.....	..	..	..	..	..
7. สามารถบันทึกเวชระเบียนอย่างถูกต้อง เป็นระบบ และต่อเนื่องโดยอาศัยแนวทางมาตรฐานสากล.....	..	..	..	..	..
10. สามารถให้บริการสุขภาพผู้ป่วยแบบองค์รวม ได้แก่ การตรวจวินิจฉัย บำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพ ส่งเสริมสุขภาพ และป้องกันการเจ็บป่วยทั้งทางร่างกาย จิตและสังคม ในสภาพที่เป็นปัจเจกบุคคล และในสภาพที่เป็นส่วนหนึ่งของครอบครัวและสังคม.....	..	..	..	..	..
11. สามารถปรึกษาหารือผู้มีความรู้ความชำนาญ หรือส่งผู้ป่วยไปรับการรักษาต่อได้อย่างเหมาะสมและทันเวลาที่.....	..	..	..	..	..
ด้านทักษะการตรวจโดยใช้เครื่องมือพื้นฐาน การตรวจทางห้องปฏิบัติการ การทำหัตถการที่					
1. มีความสามารถในการทำหัตถการได้อย่างถูกต้อง.....	..	..	..	..	..
2. มีความสามารถใช้เครื่องมือต่าง ๆ ในการตรวจวินิจฉัยและรักษาผู้ป่วย..	..	..	..	..	..
3. มีความสามารถใช้เครื่องมือต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง.....	..	..	..	..	..
4. มีความสามารถแปลผลการใช้เครื่องมือได้ถูกต้อง.....	..	..	..	..	..
5. มีความสามารถในการเตรียมผู้ป่วยเพื่อการตรวจวินิจฉัยโดยเครื่องมือ...	..	..	..	..	..
ด้านการพัฒนาความรู้ความสามารถทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง					
1. มีนิสัยใฝ่รู้ และสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง.....	..	..	..	..	..
2. แสวงหาความรู้และทักษะทางวิชาชีพเพิ่มเติมอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ทันความก้าวหน้าทางวิชาการ.....	..	..	..	..	..

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
3. มีความสามารถในการค้นคว้าหาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ โดยสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการหาข้อมูลใหม่ ๆ.....	..	..	..	..	..
4. สามารถติดตามและเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ทำให้ก้าวหน้าการเปลี่ยนแปลงทางวิทยาการของโลก.....	..	..	..	..	..
5. ตระหนักถึงความสำคัญของชีวเวชศาสตร์ ระบาดวิทยาคคลินิก และการวิจัยเกี่ยวกับสุขภาพ ที่จะนำมาประยุกต์ใช้ในเวชปฏิบัติ.....	..	..	..	..	..
6. มีเจตคติในการพัฒนาคุณภาพงานอย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง....	..	..	..	..	..

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณภาพบัณฑิต

ด้านพฤติกรรม จิตใจ คุณธรรม และจริยธรรมแห่งวิชาชีพ

.....

.....

ด้านทักษะในการติดต่อสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ

.....

.....

ด้านความรู้พื้นฐาน

.....

.....

ด้านทักษะทางคลินิก

.....

.....

ด้านทักษะการตรวจโดยใช้เครื่องมือพื้นฐาน การตรวจทางห้องปฏิบัติการ
การทำหัตถการที่จำเป็น

.....
.....

ด้านการพัฒนาความรู้ความสามารถทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

.....
.....

ขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง

ภาคผนวก ค
หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2542

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

เมื่อนิสิตแพทย์จบการศึกษาเป็นบัณฑิตแพทย์แล้วสามารถ

1. ชี้บ่งปัญหาสุขภาพของประชากรดังต่อไปนี้
 - 1.1 ทั้งทางกาย ทางจิต และสิ่งแวดล้อม
 - 1.2 ทั้ง 3 ระดับ ได้แก่ ระดับชุมชน ระดับครอบครัว และระดับบุคคล
 - 1.3 อธิบายถึงสาเหตุของปัญหา
 - 1.4 อธิบายวิธีแก้ปัญหาแบบวิทยาศาสตร์ และวิธีวิจัยปัญหาสุขภาพ
2. วางแผนระบบการให้บริการสาธารณสุข เพื่อแก้ปัญหาสุขภาพ
 - 2.1 ทางกาย และทางจิต
 - 2.2 ทั้ง 3 ระดับ ได้แก่ ระดับชุมชน ระดับครอบครัว และระดับบุคคล เศรษฐกิจและการศึกษา
3. บริหารองค์การและสถานให้บริการสาธารณสุข โดยปฏิบัติหน้าที่ต่อไปนี้
 - 3.1 ให้บริการผู้ป่วยด้านการวินิจฉัยโรค การรักษาพยาบาลทางกาย ทางจิต และ
การฟื้นฟูสุขภาพ ทั้งผู้ป่วยภายใน ผู้ป่วยภายนอก และหน่วยเคลื่อนที่
 - 3.2 ให้บริการส่งเสริมสุขภาพประเภทต่าง ๆ ดังนี้ การอนามัยแม่และเด็ก การวางแผน
ครอบครัว การอนามัยโรงเรียน การโภชนาการ การศึกษาทั้งภายใน และภายนอกองค์การ
 - 3.3 ให้บริการและดำเนินงานสุขภาพิบาลและป้องกันโรค
 - 3.4 ให้บริการดูแลสุขภาพแบบองค์รวม
 - 3.5 ให้บริการชั้นสูตรสาธารณสุขภายในองค์การและสถานบริการสาธารณสุขต่าง ๆ
 - 3.6 จัดระบบรับมือ ส่งผู้ป่วย เพื่อตรวจหรือรักษาต่อให้มีประสิทธิภาพ
 - 3.7 สนับสนุนและ/หรือนิเทศงานทางด้านวิชาการ ตามแผนงานสาธารณสุขจังหวัด
 - 3.8 รวบรวมสถิติข้อมูล และจัดทำรายงานเสนอต่อผู้บังคับบัญชา
4. วางแผนและจัดการศึกษาให้ความรู้ทางสาธารณสุขและสุขภาพแก่บุคคล ครอบครัว และชุมชน
ได้
5. แก้ปัญหาสุขภาพระดับบุคคลได้ โดยสามารถ
 - 5.1 สื่อสาร (communication skill) และการให้การปรึกษา (counseling) แก่ผู้ที่มีปัญหา
ด้านสุขภาพครอบครัว

5.2 อธิบายสภาพร่างกายและจิตใจของบุคคลปกติและป่วยได้

5.3 รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลของสภาพร่างกาย และจิตใจที่ผิดปกติเพื่อหาสาเหตุของโรค ด้วยวิธี ชักประวัติ ตรวจร่างกายโดยใช้อุปกรณ์การตรวจ แปลผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ และผลการตรวจพิเศษต่าง ๆ

5.4 ให้ข้อยุติหรือการวินิจฉัยโรคได้

5.5 ตัดสินใจการรักษาแล้วติดตามผลการรักษาและฟื้นฟูได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและทันเวลา

5.6 ประเมินผลการรักษา และปรับปรุงแก้ไขการวินิจฉัยโรคเมื่อจำเป็น เพื่อให้สุขภาพของผู้ป่วยกลับคืนสู่ปกติอย่างรวดเร็ว

5.7 ตัดสินใจเลือกวิธีการดูแลรักษา การใช้เทคโนโลยีทางการแพทย์และเวชสารสนเทศอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

6. พัฒนาตนเอง

6.1 ให้มีความรู้ความสามารถสูงขึ้น ท้นต่อความก้าวหน้าทางวิชาการ ศึกษาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ให้รอบรู้และเชี่ยวชาญทางด้านวิชาการ เพื่อก่อประโยชน์ด้านการพัฒนาการรักษาพยาบาล

6.2 ให้มีคุณธรรม จริยธรรม ให้รู้จักตนเอง ใฝ่รู้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รับผิดชอบ มีศีลธรรมและเสียสละ

โครงสร้างของหลักสูตรและรายวิชา

กำหนดให้เรียน 263 หน่วยกิต ดังนี้

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	43	หน่วยกิต
หมวดวิชาบังคับพื้นฐานเฉพาะแพทย์	62	หน่วยกิต
หมวดวิชาเอก	152	หน่วยกิต
หมวดวิชาเลือกเสรี	6	หน่วยกิต
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	43	หน่วยกิต
1) กลุ่มภาษา	8	หน่วยกิต
1.1 ภาษาไทย	2	หน่วยกิต
ทย 101 ทักษะทางภาษา 1	2(2-0)	
1.2 ภาษาต่างประเทศ	6	หน่วยกิต
อก 101 ภาษาอังกฤษ 1	3(3-0)	

อก 102	ภาษาอังกฤษ 2	3(3-0)
2)	กลุ่มมนุษยศาสตร์	4 หน่วยกิต
	เลือกเรียนจากรายวิชาดังต่อไปนี้	
บรส 101	สารสนเทศและการศึกษาค้นคว้า	2(2-0)
จต 101	จิตวิทยาเบื้องต้น	2(2-0)
มน 102	มนุษย์กับการใช้เหตุผลและจริยธรรม	2(2-0)
3)	กลุ่มสังคมศาสตร์	4 หน่วยกิต
	เลือกเรียนจากรายวิชาดังต่อไปนี้	
ธร 100	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับธุรกิจ	2(2-0)
ปศ 103	มนุษย์กับอารยธรรม	2(2-0)
ภม 102	การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	2(2-0)
ภม 103	ภูมิศาสตร์ประเทศไทย	2(2-0)
ภม 104	มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม	2(2-0)
รัฐ 102	มนุษย์กับการเมือง	2(2-0)
ศร 100	ประวัติศาสตร์เศรษฐกิจไทย	2(2-0)
ศร 101	เศรษฐกิจไทยปัจจุบัน	2(2-0)
สค 111	สังคมและวัฒนธรรมไทย	2(2-0)
4)	กลุ่มวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	25 หน่วยกิต
คม 105	เคมีพื้นฐาน 1	3(3-0)
คม 195	ปฏิบัติการเคมีพื้นฐาน 1	1(0-3)
คม 106	เคมีอินทรีย์เบื้องต้น	3(3-0)
คม 196	ปฏิบัติการเคมีอินทรีย์เบื้องต้น	1(0-3)
ชีว 103	ชีววิทยาพื้นฐาน 1	3(3-0)
ชีว 183	ปฏิบัติการชีววิทยาพื้นฐาน 1	1(0-3)
ชีว 104	ชีววิทยาพื้นฐาน 2	3(3-0)
ชีว 184	ปฏิบัติการชีววิทยาพื้นฐาน 2	1(0-3)
ฟส 103	ฟิสิกส์พื้นฐาน 1	2(2-0)
ฟส 183	ปฏิบัติการฟิสิกส์พื้นฐาน 1	1(0-3)
ฟส 104	ฟิสิกส์พื้นฐาน 2	2(2-0)

ฟล 184 ปฏิบัติการฟิสิกส์พื้นฐาน 2	1(0-3)
คณ 113 คณิตศาสตร์สำหรับวิทยาศาสตร์สุขภาพ3ผ3-0)	
5) กลุ่มพลศึกษา	2 หน่วยกิต
เลือกเรียนจากรายวิชาดังต่อไปนี้	
ฟล 152 วายน้ำ 1	1(1-1)
ฟล 153 ยิมนาสติก 1	1(1-1)
ฟล 161 บาสเกตบอล 1	1(1-1)
ฟล 162 วอลเลย์บอล 1	1(1-1)
ฟล 171 เทนนิส 1	1(1-1)
ฟล 173 แบดมินตัน 1	1(1-1)
พยาธิวิทยา	11 หน่วยกิต
พธ 321 พยาธิวิทยากายวิภาค 1	4(3-3)
พธ 322 พยาธิวิทยากายวิภาค 2	4(3-3)
พธ 323 พยาธิวิทยาคลินิก	3(2-3)
ฟล 176 ยูโด 1	1(1-1)
ฟล 181 การบริหารกาย	1(1-1)
ฟล 382 กิจกรรมเข้าจังหวะ	1(1-1)
ฟล 383 ต่อสู้ป้องกันตัว	1(1-1)
ฟล 481 ลีลาศ	1(1-1)
ฟล 484 กอล์ฟ	1(1-1)
และรายวิชาอื่น ๆ ที่คณะพลศึกษาเปิดสอน	
หมวดวิชาบังคับพื้นฐานเฉพาะแพทย์ 62 หน่วยกิต	
1) กลุ่มกายวิภาคศาสตร์	20 หน่วยกิต
ภก 221 มหกายวิภาคศาสตร์ 1	5(3-6)
ภก 222 มหกายวิภาคศาสตร์ 2	4(3-3)
ภก 223 จุลกายวิภาคศาสตร์1	3(2-3)
ภก 224 จุลกายวิภาคศาสตร์ 2	2(1-3)
ภก 225 ประสาทกายวิภาคศาสตร์	4(3-3)
ภก 226 กายวิภาคการเจริญเติบโต	2(1-3)

2) กลุ่มจุลชีววิทยา	10	หน่วยกิต
จช 321 จุลชีววิทยากายแพทย์		4(3-3)
จช 322 ปาฐกถาวิทยาการแพทย์		3(2-3)
จช 323 อิมมูโนวิทยา		2(1-3)
จช 304 พันธุศาสตร์การแพทย์		1(1-0)
3) กลุ่มชีวเคมี	6	หน่วยกิต
ชค 221 ชีวเคมีการแพทย์ 1		4(3-3)
ชค 222 ชีวเคมีการแพทย์ 2		2(1-3)
4) กลุ่มพยาธิวิทยา	11	หน่วยกิต
พธ 321 พยาธิวิทยากายวิภาค 1		4(3-3)
พธ 322 พยาธิวิทยากายวิภาค 2		4(3-3)
พธ 323 พยาธิวิทยาคลินิก		3(2-3)
5) กลุ่มเภสัชวิทยา	7	หน่วยกิต
ภส 201 เภสัชวิทยา 1		1(1-0)
ภส 202 เภสัชวิทยา 2		1(1-0)
ภส 321 เภสัชวิทยา 3		2(1-3)
ภส 322 เภสัชวิทยา 4		3(2-3)
6) กลุ่มสรีรวิทยา	8	หน่วยกิต
สร 221 สรีรวิทยาการแพทย์ 1		4(3-3)
สร 222 สรีรวิทยาการแพทย์ 2		3(2-3)
สร 203 ประสาทสรีรวิทยา		1(1-0)
หมวดวิชาเอก	152	หน่วยกิต
1) กลุ่มารเวชศาสตร์	18	หน่วยกิต
กม 501 กุมารเวชศาสตร์ 1		5(5-0)
กม 511 กุมารเวชศาสตร์ปฏิบัติการทางคลินิก 1		5(0-15)
กม 611 กุมารเวชศาสตร์ปฏิบัติการทางคลินิก 2		8(0-24)
2) จักษุวิทยา	3	หน่วยกิต
จษ 401 จักษุวิทยา		1(1-0)
จษ 511 จักษุวิทยาปฏิบัติการทางคลินิก		2(0-0)

3) จิตเวชศาสตร์	6	หน่วยกิต
จว 301 จิตเวชคลินิก		2(2-0)
จว 502 จิตเวชศาสตร์		2(2-0)
จว 511 จิตเวชศาสตร์ปฏิบัติการทางคลินิก		2(0-6)
4) นิติเวชศาสตร์	3	หน่วยกิต
นว 401 นิติเวชศาสตร์ 1		1(1-0)
นว 511 นิติเวชปฏิบัติการทางคลินิก		2(0-6)
5) รังสีวิทยา	4	หน่วยกิต
รส 501 รังสีวิทยา		2(2-0)
รส 511 รังสีวิทยาปฏิบัติการทางคลินิก		2(0-6)
6) วิสัญญีวิทยา	4	หน่วยกิต
วญ 501 วิสัญญีวิทยา		2(2-0)
วญ 511 วิสัญญีวิทยาปฏิบัติการทางคลินิก		2(0-6)
7) เวชศาสตร์ป้องกันและสังคม	22	หน่วยกิต
วช 201 เวชศาสตร์ชุมชน 1		1(1-0)
วช 281 เวชศาสตร์ชุมชนภาคปฏิบัติ 1		1(0-3)
วช 301 เวชศาสตร์ชุมชน 2		2(2-0)
วช 381 เวชศาสตร์ชุมชนภาคปฏิบัติ 2		2(0-6)
วช 302 เวชศาสตร์ป้องกันและสังคม 1		1(1-0)
วช 382 เวชศาสตร์ป้องกันและสังคมภาคปฏิบัติ 1		1(0-3)
วช 401 เวชศาสตร์ป้องกันและสังคม 2		2(2-0)
วช 481 เวชศาสตร์ชุมชนภาคปฏิบัติ 3		3(0-9)
วช 501 เวชศาสตร์ชุมชน 3		1(1-0)
วช 511 เวชศาสตร์ป้องกันและสังคมภาคปฏิบัติ 2		2(0-6)
วช 681 เวชศาสตร์ชุมชนภาคปฏิบัติ 4		6(0-18)
8) ศัลยศาสตร์	30	หน่วยกิต
ศศ 401 ศัลยศาสตร์ 1		6(6-0)
ศศ 411 ศัลยศาสตร์ปฏิบัติการทางคลินิก 1		6(0-18)
ศศ 501 ศัลยศาสตร์ 2		3(3-0)

ศศ 511 ศัลยศาสตร์ปฏิบัติการทางคลินิก 2	3(0-9)	
ศศ 611 ศัลยศาสตร์ปฏิบัติการทางคลินิก 3	12(0-36)	
9) ศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์	6	หน่วยกิต
ศธ 521 ศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ 1	1(1-0)	
ศธ 511 ศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์และปฏิบัติการทางคลินิก	1 2(0-6)	
ศธ 611 ศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์และปฏิบัติการทางคลินิก	2 3(0-9)	
10) สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา	20	หน่วยกิต
สน 401 สูติศาสตร์นรีเวชวิทยา 1	6(6-0)	
สน 411 สูติศาสตร์นรีเวชวิทยาปฏิบัติการทางคลินิก 1	6(0-18)	
สน 611 สูติศาสตร์นรีเวชวิทยาปฏิบัติการทางคลินิก 2	8(0-24)	
11) โสต ศอ นาสิก ลาริงซ์วิทยา	3	หน่วยกิต
สล 401 โสต ศอ นาสิก ลาริงซ์วิทยา	1(1-0)	
สล 511 โสต ศอ นาสิก ลาริงซ์วิทยาปฏิบัติการทางคลินิก1	2(0-6)	
12) อายุรศาสตร์	29	หน่วยกิต
อย 301 บทนำทางคลินิก	1(1-0)	
อย 401 อายุรศาสตร์ 1	6(6-0)	
อย 411 อายุรศาสตร์ปฏิบัติการทางคลินิก	6(0-18)	
อย 501 อายุรศาสตร์ 2	3(3-0)	
อย 511 อายุรศาสตร์ปฏิบัติการทางคลินิก 2	3(0-9)	
อย 611 อายุรศาสตร์ปฏิบัติการทางคลินิก3	10(0-30)	
13) วิชากลาง	4	หน่วยกิต
พศก 601 เวชจริยศาสตร์	2(2-0)	
พศก 602 เวชศาสตร์ฉุกเฉิน	2(2-0)	
หมวดวิชาเลือกเสรี	6	หน่วยกิต

ภาคผนวก ง
ค่าความเชื่อมั่นและค่าอำนาจจำแนก

1. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามชุดที่ 1 = .986

2. ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามชุดที่ 1

ด้าน/ ข้อที่	ค่าอำนาจ จำแนก	ด้าน/ ข้อที่	ค่าอำนาจ จำแนก	ด้าน/ ข้อที่	ค่าอำนาจ จำแนก	ด้าน/ ข้อที่	ค่าอำนาจ จำแนก	ด้าน/ ข้อที่	ค่าอำนาจ จำแนก
1. ด้านบริบท		2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น						3. ด้านกระบวนการ	
		โครงสร้างของหลักสูตร		เนื้อหาของหลักสูตร		คุณสมบัติของผู้เข้า ศึกษา		การจัดการเรียนการสอน	
1									
1.1	5.000	1	3.464	1	3.656	1	5.196	1	2.828
1.2	5.000	2	1.897	2	4.899	2	3.464	2	3.273
1.3	3.000	3	1.964	3	4.243	3	3.130	3	5.000
1.4	2.828	4	2.528	4	3.000	4	3.130	4	5.000
2		5	1.192	5	3.273	5	3.464	5	5.000
2.1	1.964	6	1.414	6	4.243			6	4.583
2.2	2.828	7	1.192	7	4.243	อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน และสถานที่เรียน		7	5.196
2.3	1.964	8	2.236	8	3.656	1	5.196	8	5.000
3		9	2.611	9	3.656	2	7.000	9	3.000
3.1	3.273	10	7.000	10	4.243	3	5.196		
3.2	5.196	11	4.243	11	4.243	4	4.583	การวัดและประเมินผล	
3.3	2.449	12	4.243	12	4.899	5	3.273	1	1.732
3.4	5.000	13	7.000			6	4.583	2	2.828
3.5	4.583	14	2.611	คุณลักษณะอาจารย์		7	4.025	3	7.000
3.6	4.243	15	1.342	1	5.000	8	7.000	4	3.656
3.7	5.196	16	2.236	2	5.196	9	2.611	5	7.000
3.8	4.243	17	3.000	3	2.828	10	3.000	6	5.000
4	3.273	18	5.657	4	5.196	11	3.000	7	5.657
5		19	5.657	5	3.273	12	7.000	8	3.273
5.1	5.196	20	5.196	6	4.243	13	4.583	9	3.273
5.2	3.000	21	4.899	7	4.243	14	5.657		
5.3	2.196	22	5.000	8	7.000			การบริหารหลักสูตร	
5.4	7.000	23	3.656	9	5.196			1	4.243
5.5	3.273	24	7.000	10	7.000			2	3.273
5.6	3.273	25	5.657	11	7.000			3	1.964
5.7	2.828	26	7.000	12	7.000			4	4.243
6		27	3.656	13	7.000			5	3.273
6.1	2.449	28	7.000						
6.2	3.273	29	3.000						

1. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามชุดที่ 2 = 0.982

2. ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามชุดที่ 2

ด้าน/ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ด้าน/ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1. ด้านพฤติกรรม จิตคติ คุณธรรมฯ		4. ด้านทักษะทางคลินิก	
1	2.611	1	3.000
2	7.000	2	3.000
3	2.449	3	2.611
4	2.611	4	3.000
5	1.342	5	2.449
6	1.964	6	5.196
7	5.000	7	0.522
8	3.000	8	5.196
9	3.000	9	3.656
10	2.449	5. ด้านทักษะการตรวจฯ	
11	2.449	1	5.000
12	3.273	2	3.000
13	7.000	3	4.583
14	9.000	4	5.196
2. ด้านทักษะในการติดต่อสื่อสารฯ		5	1.732
1	3.000	6. ด้านพัฒนาความรู้ความสามารถฯ	
2	1.732	1	2.324
3	1.567	2	2.611
4	1.732	3	3.656
5	1.732	4	5.000
6	5.000	5	4.899
7	3.000	6	1.987
8	3.000		
9	5.196		
10	2.449		
3. ด้านความรู้พื้นฐาน			
1	1.414		
2	3.000		
3	5.000		
4	5.196		
5	1.806		
6	5.000		
7	3.000		
8	5.000		

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางกรอุษา ศรีสุวรรณ
เกิดวันที่	1 กุมภาพันธ์ 2510
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	67/1387 หมู่บ้านพระปิ่น 3 ถนนกาญจนาภิเษก ตำบลบางแม่บาง อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี 11140
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	นักวิชาการศึกษา ระดับ 7 หัวหน้าฝ่ายวิจัย
สถานที่ทำงาน	ฝ่ายวิจัย สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 114 ถนนสุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร 10110 โทรศัพท์ 02-649-5886-7 โทรสาร 02-259-1822 E-mail : kronusa@swu.ac.th
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2529	มัธยมศึกษา โรงเรียนศรีวิชัยวิทยา
พ.ศ. 2535	ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) วิทยาลัยอินทราชัย
พ.ศ. 2537	ศิลปศาสตรบัณฑิต (การจัดการทั่วไป) มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
พ.ศ. 2552	การศึกษามหาบัณฑิต (การอุดมศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ